

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ
การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ปริญญานิพนธ์

ของ

ศกุนา เปลี่ยนกลาง

131 ส.ค. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

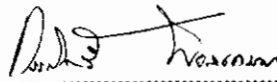
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

กุมภาพันธ์ 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

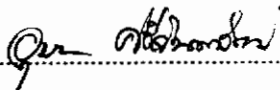
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม



ประธาน

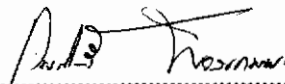
(รองศาสตราจารย์กรรมการ พวงเกษม)



กรรมการ

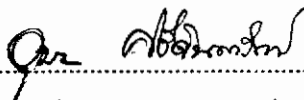
(อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์)

คณะกรรมการสอบ




ประธาน

(รองศาสตราจารย์กรรมการ พวงเกษม)



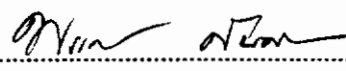
กรรมการ

(อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์)



กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

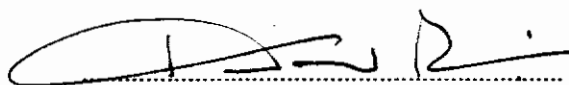
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตดาวัลย์ เกษมเนตร)



กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์พรรณนิภา สันติพงษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ



คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

วันที่ 2 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้โดยได้รับการชี้แนะเสนอแนะให้ข้อคิดแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งให้กำลังใจมาโดยตลอด จากรองศาสตราจารย์กรรมการ พวงเกษม
ประธานกรรมการที่ปรึกษา และ อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ กรรมการที่ปรึกษา และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และอาจารย์พรรณนิภา สันติพงษ์ กรรมการที่แต่งตั้ง
เพิ่มเติม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย
ให้มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครู และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน
บ้านขาม (ศรีรัฐประชานุเคราะห์) ที่ช่วยเหลือให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการ
ทดลองอย่างดียิ่ง ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งมิได้กล่าวนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจ
แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณบุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สกุณา เปลี้นกลาง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	7
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน	23
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสรุปความ	29
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัด	33
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนภาพโครงเรื่อง	35
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	44
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	45
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	46
	การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	46
	วิธีดำเนินการทดลอง	51
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	65
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	65
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	65

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการทดลอง	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	67
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	67
ข้อเสนอแนะ	71
 บรรณานุกรม	 72
 ภาคผนวก	 82
 ประวัติของผู้วิจัย	 245

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงแบนแผนการทดลอง	52
2	การจัดคาบเวลาในการทดลองในหนึ่งสัปดาห์	53
3	คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ก่อนการทดลอง ของนักเรียนที่จะได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	59
4	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่จะได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	60
5	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	61
6	เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลองระหว่างนักเรียนที่ได้รับ การฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียน แผนภาพโครงเรื่อง	62
7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความสนใจในการเรียน ระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	63
8	เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรม การเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	64
9	ผลการประเมินเรื่องที่น่ามาฝึกอ่านเพิ่มเติม	86
10	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ ในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ	112
11	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ	114
12	คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองของนักเรียนที่จะได้รับ การฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียน แผนภาพโครงเรื่อง	117

13	คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดสอบของนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	120
14	คะแนนความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	125

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- I แสดงความสำคัญของทักษะอ่านที่ส่งผลถึงทักษะฟัง พูด และเขียน 9

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาติไทย และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมล้ำค่า คนไทยจึงจำเป็นต้องรู้จักใช้ภาษาไทยให้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ คนไทยจึงต้องเรียนรู้ให้มีความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดเท่าที่ต้องการได้ นักเรียนในระดับประถมศึกษาอยู่ในวัยที่จะเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น การเรียนภาษาไทยในโรงเรียนจึงมีความหมายและสำคัญต่อนักเรียนมาก กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุวิชาภาษาไทยอยู่ในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาจึงมุ่งพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่านและเขียนตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษาสามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผลสามารถใช้ภาษาคือติดต่อสื่อสาร ทั้งการรับรู้และการถ่ายทอดความรู้ต่อนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผล นำประสบการณ์จากการเรียนภาษาไทยมาช่วยในการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 7) การจัดการเรียนการสอนจึงต้องเน้นการฝึกทักษะ การฟัง พูด อ่านและเขียนให้ถูกต้องคล่องแคล่วและเน้นการฝึกทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กันอีกด้วย

ทักษะที่ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมและฝึกฝนเป็นอันดับแรก คือ การอ่าน โดยถือว่าการอ่านเป็นศูนย์กลางหรือหัวใจที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักใช้กระบวนการคิด อันเป็นทางนำไปสู่การพัฒนาการฟัง การพูด การเขียนและใช้ภาษาได้ดี (บันลือ พฤกษ์วัน. 2534 : 107) เพราะทักษะการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในการแสวงหาความรู้ ช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของคน ช่วยทำให้คนพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และนำความรู้จากการอ่านมาพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น (ปิยนุช คนฉลาด. 2539 : 42) การอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้แสวงหาความรู้เพิ่มขึ้น การรู้และใช้วิธีการอ่านที่ถูกต้อง เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดีทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญ และมีความรู้กว้างขวางด้วย (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537 : 1) ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่านย่อมที่จะแสวงหาความรู้และศึกษาล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูด และเขียนได้ดี (น้ำเพชร จำปาทอง. 2538 : 1) ดังนั้น การฝึกฝนให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน

จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูควรให้ความสำคัญเพราะถ้าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดีแล้ว การเรียนวิชาอื่น ๆ ย่อมบังเกิดผลอย่างรวดเร็ว (มานิต บุญประเสริฐ, 2526 : 9) จากหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้ระบุจุดมุ่งหมายในการสอนอ่านให้แก่ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ว่าให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่าน อ่าน ออกเสียงได้ถูกต้องจับใจความสำคัญ สรุปสาระสำคัญของข้อความและเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์และ แสดงความคิดเห็นปฏิบัติตนเกี่ยวกับการอ่าน และเห็นความสำคัญของการอ่าน (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2535 : 116) จากจุดประสงค์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การที่นักเรียนจะมีประสิทธิภาพ ในการอ่านที่ดีนั้น นักเรียนจะต้องอ่านออกเสียง จับใจความ และสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ได้จึงจะทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการอ่าน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่อ่านแล้วสรุปใจความ จากเรื่องที่อ่านไม่ได้ จับใจความสำคัญไม่ได้ (สุวัฒน์ ไบกุลลาบ, 2535 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับ จิตรพร วัฒนวิทย์กิจ (2535 : 49) ที่กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่อ่านหนังสือไม่ได้ อ่านจับใจความ จากเรื่องที่อ่านไม่ได้ อ่านแล้วไม่สามารถตอบคำถามได้ นักเรียนบางคนอ่านได้ แต่ไม่รู้เรื่องที่อ่าน และจับใจความของเรื่องไม่ได้ทำให้การอ่านไม่มีความหมายและไม่มีประโยชน์ เพราะไม่ได้ รู้เรื่องหรือได้สาระความรู้จากเรื่องที่อ่าน (กรรณิการ์ พวงเกษม, 2535 : 31) และจากรายงาน การประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัดนครราชสีมา พบว่ากลุ่มทักษะ ภาษาไทย มีความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ -1.5 คือ มีระดับพัฒนาการลดลง และเมื่อ จำแนกรายสมรรถภาพแล้วพบว่า ทักษะการอ่านยังมีผลการเรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ (สำนัก งานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา, 2539 : 64 - 69) และจากการประเมินความสามารถ ทางภาษาไทยของนักเรียนชั้น ป.1 - 6 ปีการศึกษา 2534 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของ จังหวัดนครราชสีมา ในสมรรถภาพการอ่านจับใจความนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยได้เพียง 4.46 ของ คะแนนเฉลี่ยเทียบ 10 และนักเรียนที่มีผลการอ่านที่น่าพอใจทั้งจังหวัดมีเพียงร้อยละ 31 เท่านั้น (กรมวิชาการ, 2537 : 150 - 158) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหา และความจำเป็น ที่จะต้องพัฒนาทักษะการอ่าน โดยมุ่งเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านให้ถูกต้อง และสอดคล้อง กับระดับความสนใจในการอ่านของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะว่าความเข้าใจในการอ่านเป็นจุดมุ่งหมายที่ สำคัญของการอ่านทุกชนิด เพราะถ้ามีความเข้าใจในการอ่านก็จะสามารถรวบรวมความคิดจากสิ่ง ที่อ่าน นำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูมี ส่วนสำคัญอย่างมากที่จะช่วยสร้างความเข้าใจในการอ่านที่ดีให้แก่เด็ก กิจกรรมที่ยึดนักเรียนเป็น จุดศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและ เข้าใจบทเรียนที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

กิจกรรมการสอนอ่านมีหลายวิธี ครูจะต้องมีความรู้และเข้าใจในกิจกรรมการสอนเพื่อเลือกให้เหมาะสมกับเด็ก และทักษะที่ต้องการพัฒนาในตัวผู้เรียน กิจกรรมการอ่านที่ช่วยฝึกให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่มีหลายวิธี กิจกรรมการเขียนสรุปความเป็นการศึกษาให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่มีหลายวิธี กิจกรรมการเขียนสรุปความเป็นการศึกษาให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่มีหลายวิธี เพราะการที่จะเขียนลำดับเรื่องราวสรุปเรื่องได้ นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการทำความเข้าใจ จับใจความสำคัญ และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี (วันเพ็ญ สุภิกิตย์. 2528 : 63) การเขียนสรุปเรื่องราวยังเป็นการช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาให้ดีขึ้นได้อีกด้วย เพราะการถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจทำได้โดยการพูดหรือการเขียน การให้ผู้เรียนสรุปเรื่องที่มีหลายวิธียังเป็นการวัดความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนได้ด้วย (วิจิตร แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. 2522 : 163) นอกจากนี้การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเมื่อนักเรียนอ่านเรื่องแล้วยังเป็นการทบทวนเรื่องและสร้างความเข้าใจในการอ่านให้เพิ่มขึ้น เพราะแบบฝึกหัดที่ดีควรให้เด็กได้มีโอกาสทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมา และจะทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งแบบฝึกหัดครูสอนยังสามารถจัดทำให้เหมาะกับนักเรียนและเรื่องที่มีหลายวิธี การฝึกความเข้าใจในการอ่านโดยใช้แบบฝึกหัดมีหลายแบบ เช่น แบบเลือกตอบ แบบเติมคำ แบบถูกผิด และจับคู่ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย การให้นักเรียนทราบผลการฝึกของตนเองโดยครูเฉลยและชี้ให้เห็นข้อผิดพลาดต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และทำให้ดีขึ้นในครั้งต่อไปจะให้นักเรียนเกิดความสนใจการเรียนยิ่งขึ้น (พรมณี ชูทัย. 2522 : 27) ดังนั้นการให้นักเรียนเขียนสรุปความจากเรื่องที่มีหลายวิธีและการฝึกทำแบบฝึกหัดที่มีรูปแบบต่างกัน ย่อมเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านให้แก่ผู้เรียนได้ จากการศึกษาวิจัยของ วันเพ็ญ สุภิกิตย์ (2528 : บทคัดย่อ) และ เสาวณี คลองน้อย (2530 : 67) พบว่าการฝึกเขียนสรุปความ และการฝึกโดยการอ่านแล้วทำแบบฝึกหัดทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น กิจกรรมทั้ง 2 วิธีดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมและน่าสนใจในการใช้เป็นกิจกรรมการสอนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านให้แก่ผู้เรียน

จากคู่มือครูภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้นำเสนอการทำแผนภาพโครงเรื่องเพื่อเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านได้ถูกต้อง และสามารถนำแผนภาพโครงเรื่องไปสู่การพูดและการเขียนเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ทั้งนี้เพราะการทำแผนภาพโครงเรื่องเป็นการช่วยให้ผู้เรียนรวบรวมความคิด และข้อมูลจากการอ่านเข้าเป็นหมวดหมู่ เชื่อมโยงความรู้มาสัมพันธ์กัน ทำให้เห็นโครงสร้างของความคิด หรือโครงสร้างความรู้จากเรื่องที่มีหลายวิธี ซึ่งจะช่วยให้การอ่านเกิดความเข้าใจดีขึ้น (กรมวิชาการ. 2537 : ๓) และการสอนอ่านที่ให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่าง ๆ จะทำให้ผู้อ่านมองเห็นขั้นตอน และเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นลำดับไป ซึ่งจะส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่มีหลายวิธีได้ดียิ่งขึ้น จดจำเรื่องได้นาน

และเกิดความสนใจในการอ่านด้วย (อุษณีย์ วรรณจิตต์, 2536 : 34) การใช้กิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง จึงเป็นกิจกรรมอีกลักษณะหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจากการศึกษาของ สมพร วัฒนศิริ (2538 : 96) พบว่าการสอนที่ใช้กิจกรรมแผนภาพโครงเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น ดังนั้นการให้นักเรียนทำแผนภาพโครงเรื่องจากการอ่าน จะทำให้นักเรียนจับประเด็นสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้ ทำให้มีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น

ด้วยลักษณะของกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นกิจกรรมที่จะส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่องเป็นกิจกรรมหลังการอ่าน เพื่อจะสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการสอนอ่าน ให้เกิดประสิทธิภาพด้านความเข้าใจในการอ่าน และกระตุ้นความสนใจในการเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. สามารถนำกิจกรรมการสอนไปใช้ในการสอนอ่านให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน และมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น
2. ผลการทดลองจะเป็นข้อมูลในการเสนอทางเลือกในการสอนอ่านให้แก่ครูผู้สอนที่จะนำไปเป็นแนวทางในการสอนนักเรียนในระดับชั้นอื่นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนบ้านขาม (ศรีรัฐประชานุเคราะห์) อำเภอขามสะแกแสง จังหวัด

นครราชสีมา ทั้งหมด 3 ห้องเรียน จำนวน 87 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 2 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองในครั้งนี้เป็นเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐาน ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) บทที่ 6 - 8 ได้แก่

บทที่ 6 เชื้อไฮไมตรี

บทที่ 7 พื้นบ้าน พื้นเมือง

บทที่ 8 คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ใช้เวลาในการสอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 90 คาบ คาบละ 20 นาที สอนสัปดาห์ละ 15 คาบ เป็นเวลา 6 สัปดาห์

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมหลังการอ่าน 3 แบบ คือ

4.1.1 การเขียนสรุปความ

4.1.2 การทำแบบฝึกหัด

4.1.3 การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

4.2.2 ความสนใจในการเรียนภาษาไทย

ค่านิยมศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียน ในด้านการแปลความ ดีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการหาคุณภาพเรียบร้อยแล้ว

2. ความสนใจในการเรียนภาษาไทย หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งแสดงออกถึงความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยความเอาใจใส่จดจ่อ ความอยากรู้อยากเห็น ความมุ่งมั่นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จ ตลอดจนทำกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามวัดความสนใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. กิจกรรมเขียนสรุปความ หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ฝึกหลังจากดำเนินการสอนอ่านตามแนวการจัดกิจกรรมในคู่มือครูแล้วให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่มีลักษณะการใช้คำ ประโยคคล้ายกับเนื้อหาในบทเรียน จากนั้นอภิปรายหรือตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน และรวบรวมสรุปเขียนเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเองและได้ใจความตามเนื้อเรื่องนั้น ๆ อย่างถูกต้อง

4. กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ฝึกหลังจากดำเนินการสอนอ่านตามแนวการจัดกิจกรรมในคู่มือครูแล้วให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอื่นที่มีลักษณะการใช้คำ ประโยคคล้ายกับเนื้อหาในบทเรียน จากนั้นอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญแล้วเพื่อทบทวนความเข้าใจในเนื้อเรื่อง ซึ่งลักษณะของแบบฝึกหัดจะเป็นแบบเลือกตอบ เต็มคำ ถูกผิด และจับคู่

5. กิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ฝึกหลังจากดำเนินการสอนอ่านตามแนวการจัดกิจกรรมในคู่มือครูแล้วให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอื่นที่มีลักษณะการใช้คำ ประโยค คล้ายกับเนื้อหาในบทเรียน แล้วตอบคำถามเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ตามลำดับเหตุการณ์ และรายละเอียดของเนื้อเรื่อง แล้วให้นักเรียนจัดทำแผนภาพโครงเรื่อง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำมาเรียบเรียง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสรุปความ
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัด
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนภาพ โครงเรื่อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการอ่าน แตกต่างกันไป หลายทัศนะ ดังนี้ วิลเลียมส์ (Williams. 1986 : 2 - 3) กล่าวถึง การอ่านว่าเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านมอง และทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน ไม่ใช่เพียงการอ่านออกเสียงได้หรือการเข้าใจความหมายของทุก ๆ คำ การอ่านที่มีประสิทธิภาพ คือ การอ่านเป็นกลุ่มคำ และเลือกที่จะทำความเข้าใจกับส่วนหนึ่งของเนื้อความ ไม่ใช่เนื้อความทั้งหมด

คูเปอร์ และคนอื่น ๆ (Cooper and others. 1988 : 13) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหาเพื่อจัดรูปแบบของความหมาย โดยอาศัยพื้นฐานจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เป็นกระบวนการสร้างความหมายจากเนื้อหานั้น

กู๊ดแมน (Goodman. 1988 : 12) กล่าวถึง การอ่านว่า เป็นการอภิปรายร่วมกันโดยตลอดตั้งแต่ต้นจนจบระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน โดยการมีปฏิสัมพันธ์ในสาระสำคัญระหว่างภาษา และความคิดในการอ่านคือ ผู้เขียนถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษา และผู้อ่านแปลออกมาเป็นความคิด

รัญจวน อินทรกำแหง และคนอื่น ๆ (2519 : 17) ให้ความหมายของการอ่านได้ว่าเป็นการสื่อความหมายจากตัวหนังสือหรือภาพ ให้เป็นเรื่องราวที่เป็นแนวคิด โดยให้มีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งชัดเจน

มานิต บุญประเสริฐ (2526 : 9) กล่าวว่า การอ่านคือการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่าน คือ การค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ ซึ่งผู้อ่าน

จะเข้าใจข้อความที่อ่านมากนักน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน และความสามารถในด้านภาษาของผู้อ่านและผู้เขียน

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 13) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการในการแปลความของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ การอ่านที่แท้จริงผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานด้วย

บันลือ พดุกษะวัน (2532 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ โดยเข้าใจความหมายและเป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายทอดโยงความคิด ความรู้จากผู้เขียนถึงผู้อ่าน

สมพร มั่นตะสูตร (2534 : 8) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึง การรับรู้ความหมายจากถ้อยคำที่ตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือ โดยผู้อ่านรับรู้ว่าคุณเขียนได้สื่อสารอะไรมายังผู้อ่านทั้งในด้านความคิด ความรู้ ความหมาย ความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นว่าคุณเขียนตั้งใจจะแสดงความคิดอย่างไร มีความหมายว่าอะไร เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการในการแปลความหมายจากสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ ทั้งในด้านความคิด ความรู้ ความหมาย ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์เดิมและความสนใจเป็นพื้นฐานในการอ่าน จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็วขึ้น

ประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน

การอ่านนอกจากจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ แล้วการอ่านยังเป็นเครื่องมือสะสมความรู้ วิชาการและแนวความคิดต่าง ๆ การอ่านจึงมีประโยชน์และมีความสำคัญต่อชีวิตมาก นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน ดังนี้

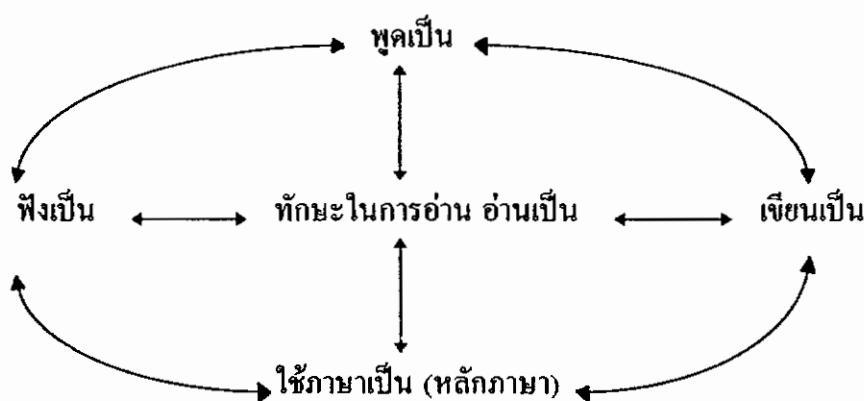
ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ (2520 : 12) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านว่า จะช่วยให้การเรียนของนักเรียนดีขึ้น เพราะกิจกรรมการเรียนต้องอาศัยทักษะการอ่านทั้งสิ้น ทางด้านอาชีพการอ่านก็ยังช่วยให้นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาอาชีพของตนให้เจริญก้าวหน้า นอกจากนั้นการอ่านยังช่วยให้เกิดความลึกซึ้งและกว้างขวางเป็นที่ยอมรับของสังคมอีกด้วย

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 161) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ได้รับความรู้หรือสนองในสิ่งที่อยากรู้
2. ช่วยให้เห็นคุณค่าของตัวเองทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยนำความรู้จากการอ่านมาปรับปรุงพัฒนาชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น

3. ช่วยปรับปรุงสถานภาพของตนเองให้ดีขึ้น พัฒนาอาชีพของตนเองให้ก้าวหน้าจากการอ่าน
4. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์
5. ช่วยให้ชีวิตปลอดภัยและพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า เพราะถ้าประชาชนอ่านหนังสือได้ ปฏิบัติตามกฎหมายได้ถูกต้อง เกิดความสงบในบ้านเมือง

บันลือ พุทฺษะวัน (2532 : 7) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะอ่านที่ส่งผลต่อทักษะฟัง พูด และเขียน โดยการยึดทักษะอ่านเป็นค้ำยันหรือเป็นศูนย์กลางของทักษะทางภาษา ซึ่งแสดงได้ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 แสดงความสำคัญของทักษะอ่านที่ส่งผลถึงทักษะ ฟัง พูด และเขียน

ส่วนประโยชน์ของทักษะการอ่านนั้น บันลือ พุทฺษะวัน (2532 : 10) ได้กล่าวว่า

1. การอ่านเป็น มีทักษะในการอ่าน ข้อมอ่านมาก มีพื้นฐานประสบการณ์กว้างขวาง สามารถที่จะฟังเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี มีวิจารณญาณในการฟัง
2. การอ่านเป็น มีทักษะในการอ่าน ข้อมอ่านมาก สามารถที่จะพัฒนาการพูดได้ดี โดยสังเกตได้ว่า ผู้ได้รับการศึกษาย่อมใช้ภาษาพูดได้ใกล้เคียงกับภาษาเขียน
3. การอ่านเป็น มีทักษะในการอ่าน ข้อมอ่านมาก จะช่วยให้ผู้อ่านได้รูปแบบการใช้ภาษาในการเขียน สื่อความคิดความต้องการต่าง ๆ และอื่น ๆ ได้กว้างขวางและดีขึ้น
4. การอ่านเป็น ข้อมอ่านมาก ข้อมช่วยให้ผู้อ่านสามารถใช้ภาษาไม่ว่าจะพูด หรือเขียนได้ถูกต้อง

วรรณี โสมประยูร (2537 : 121 - 122) ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ

2. ในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น
3. การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงาน
4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่าง ๆ
5. ช่วยเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้ง และกว้างขวาง
6. การอ่านหนังสือและหนังสือพิมพ์หลายชนิด เป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก
7. การอ่านเรื่องราวในอดีตช่วยให้คนรุ่นหลังรู้จักอนุรักษณ์มรดกทางวัฒนธรรมของไทย สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 1) ให้ความสำคัญของการอ่านว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอ ก็จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญ และมีความรู้กว้างขวางด้วย

จากประโยชน์และความสำคัญของการอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และยังส่งผลต่อทักษะการฟัง พูด และเขียน และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดี ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว และมีความสนใจต่อการเรียนดีตามไปด้วย

จุดมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่านแต่ละครั้งจะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านแตกต่างกันออกไปถ้าผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งไว้ จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพสูง และได้ทิศทางในการอ่านอย่างชัดเจน

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2526 : 25) ให้จุดมุ่งหมายในการอ่านว่า

1. การพัฒนาทักษะการอ่าน เริ่มฝึกฝนทักษะการอ่านตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาให้สามารถอ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และรวดเร็ว อ่านแล้วรู้เรื่อง จับใจความได้ สามารถตอบคำถามและเล่าเรื่องได้ มีทักษะทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ
2. การอ่านเพื่อหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น อ่านฉลากยา อ่านประกาศ อ่านแจ้งความ อ่านข่าว อ่านบันทึกการประชุมหรืออ่านตำราต่าง ๆ ช่วยทำให้เกิดความรู้ความคิด และเฉลียวฉลาด นับเป็นการอ่านที่สำคัญมาก ผู้อ่านจะต้องเก็บใจความสำคัญได้ วิเคราะห์วิจารณ์ได้

3. อ่านเพื่อหาความบันเทิง เป็นการอ่านที่ทำให้เกิดความคิดเห็น จิตนาการ และ
เร้าอารมณ์ผู้อ่าน ให้เกิดความสนุกสนาน ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักคนประเภทต่าง ๆ รู้จักชีวิตดีขึ้นจาก
เรื่องที่อ่าน

4. การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

สมพร มั่นตะสูตร (2534 : 9) ให้จุดมุ่งหมายในการอ่านว่าโดยทั่วไปการอ่านนั้นมีความ
ความมุ่งหมาย 4 ประการคือ

1. อ่านเพื่อความรู้
2. อ่านเพื่อความบันเทิง
3. อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ

วรรณิ โสภประยูร (2537 : 127 - 128) ได้สรุปจากประสบการณ์ที่ได้ทดลองปฏิบัติ
และทดลองสอนมาแล้ว ซึ่งจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้มีดังนี้

1. อ่านเพื่อค้นหาความรู้เพิ่มเติม เช่น อ่านตำรา อ่านบทความ อ่านสารคดี
2. อ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านนวนิยาย อ่านการ์ตูน อ่านวรรณคดี
3. อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือประเภทชวนหัวต่าง ๆ
4. อ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดี อ่านประวัติศาสตร์
5. อ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้ เช่น การอ่านข่าว
6. อ่านเพื่อหาประเด็นว่า ส่วนใดเป็นข้อเท็จส่วนใดเป็นข้อจริง เช่น การอ่านคำโฆษณา

ต่าง ๆ

7. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น อ่านบทความในวารสาร
8. อ่านเพื่อปฏิบัติตาม เช่น อ่านคำสั่ง อ่านคำแนะนำ คู่มือการใช้เครื่องไฟฟ้า
9. อ่านเพื่อออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน มีน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และเหมือนกับพูด

เช่น อ่านบทละครต่าง ๆ

จุดมุ่งหมายในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านประสบผลสำเร็จในการอ่าน ดังนั้น
ครูผู้สอนจึงควรร่วมกับนักเรียนในการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้การอ่านบรรลุ
วัตถุประสงค์ตามต้องการ และเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านแก่ผู้อ่านด้วย สำหรับ
จุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มทักษะภาษาไทย ป.02 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวข้องกับทักษะ
การอ่านมีจุดประสงค์ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 116)

1. มีความรู้หลักเกณฑ์การอ่านเกี่ยวกับ คำพ้อง อักษรย่อ คำราชาศัพท์ ภาษิต ฯลฯ
2. อ่านออกเสียงถูกต้อง คล่องแคล่ว และชัดเจน
3. จับใจความ สรุปสาระสำคัญของข้อความและเรื่องที่อ่าน

4. วิเคราะห์ความสำคัญของข้อความ และเรื่องที่อ่าน
5. แสดงความคิดเห็น สนับสนุน คัดค้าน ข้อความและเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล
6. เห็นความสำคัญของการอ่าน
7. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือกใช้และการเก็บรักษา

หนังสือตามวิธีการที่ถูกต้อง

ดังนั้นเป็นหน้าที่ของครูผู้สอน โดยตรงในการวางแผนจัดกิจกรรมการสอน เพื่อให้ นักเรียนได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และกิจกรรมในการสอนอ่านก็เป็นส่วนสำคัญในการ พัฒนาการอ่านให้กับเด็กได้

ประเภทของการอ่าน

การแบ่งประเภทการอ่านช่วยให้ครูผู้สอน ตระหนักถึงขอบข่ายการสอนได้เป็นอย่างดี นักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ดังนี้

วาสนา เกตุภาค (2521 : 1 - 2) ได้แยกประเภทการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง คือ การว่าตามตัวหนังสือเพื่อให้ผู้อื่นฟัง ผู้อ่านจะต้องอ่านได้ ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยม

2. การอ่านในใจ คือ การทำความเข้าใจกับตัวอักษร เป็นการอ่านเพื่อตัวผู้อ่านเอง ซึ่ง จะได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อ่านแต่ละคน

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (2522 : 135) ได้แบ่งประเภทการอ่านไว้ 2 ชนิด คือ

1. การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อขวนขวายหาความรู้ และความเพลิดเพลินให้แก่ ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็วและจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันแต่จะมี ความสำคัญเพิ่มขึ้น การอ่านประเภทนี้ไม่เพียงแต่อ่านได้ อ่านออกเท่านั้น แต่จะต้องมีความ สามารถในการสรุปความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์คำหรือวิเคราะห์ความหมายหรือเนื้อหา และวิจารณ์เรื่องได้

2. การอ่านออกเสียง ได้แก่

2.1 อ่านออกเสียงแบบร้อยแก้ว เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรู้เรื่องและเข้าใจ

2.2 อ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง

วรรณี โสมประยูร (2537 : 127) ได้กล่าวถึงการแบ่งประเภทการอ่านที่เป็นพื้นฐาน สำคัญในการเรียนการสอนทักษะทางภาษาในระดับประถมศึกษา ดังนี้

1. การอ่านออกเสียง แบ่งได้ 3 แบบ ได้แก่
 - 1.1 การอ่านร้อยแก้ว
 - 1.2 การอ่านร้อยกรอง
 - 1.3 การอ่านทำนองเสนาะ
2. การอ่านในใจ แบ่งได้ 7 แบบ ได้แก่
 - 2.1 การอ่านแบบค้นคว้าหาความรู้ เช่น อ่านตำรา
 - 2.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญ หรือหาสาระสำคัญของเรื่อง เช่น อ่านบทความ
 - 2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกตอน เช่น อ่านประวัติศาสตร์ อ่านลำดับเหตุการณ์
 - 2.4 อ่านแบบหารายละเอียดทุกคำเพื่อการปฏิบัติ เช่น อ่านวิธีประกอบอาหาร
 - 2.5 อ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผล เช่น อ่านข่าวเหตุการณ์สำคัญ
 - 2.6 อ่านแบบไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดี ข้อเสีย สำหรับเลือกแนวทางปฏิบัติ เช่น อ่านโฆษณา
 - 2.7 อ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสังเกตและจดจำ เช่น อ่านชื่อสถานที่ต่าง ๆ เมื่อเวลานั่งรถผ่าน

สรุปได้ว่า การอ่านมี 2 ประเภท คือ การอ่านในใจ และการอ่านออกเสียง ซึ่งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทั้งการอ่านในใจและการอ่านออกเสียง ไม่ว่าจะเป็นการอ่านออกเสียงหรือการอ่านในใจ ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน จึงจะทำให้การอ่านนั้นเกิดประโยชน์นำความรู้ที่ได้จากการอ่าน ไปใช้ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และไปใช้ในการดำรงชีวิตได้

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการอ่าน เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านไม่สามารถจับใจความของสิ่งที่อ่านแล้ว ก็จะไม่สามารถนำความรู้ ความคิดจากสิ่งที่ตนอ่านไปใช้ประโยชน์ได้

คาร์ และคนอื่น ๆ (Carr and others. 1983 : 1 - 2) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การตีความหมายจากเรื่องที่อ่านและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะใช้ความรู้เดิมในการตีความ (Interpretation) และตัดสินใจความนั้นอย่างมีเหตุผล และผู้อ่านใช้ความรู้เดิมในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่ผู้อ่านคิดว่าจำเป็นจะต้องเข้าใจ และเลือกความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกัน

ฟลัด (Flood. 1986 : 735) กล่าวว่า การอ่านจะเกิดความเข้าใจได้เมื่อผู้อ่านนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้วมาสัมพันธ์กับข้อเขียนที่อ่าน และได้เน้นอีกว่าความเข้าใจในการอ่านเนื้อหา (Text) นั้น จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องเตรียมโครงสร้างข้อเขียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วย

โลโน (Lono. 1987 : 67) ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการอ่าน ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อ่านมีความสามารถในการรับรู้ข้อเท็จจริง รู้ใจความสำคัญของเรื่อง สามารถตีความหรือประเมินความคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สมบูรณ์ ชิตพงษ์ (2527 : 27) ได้กล่าวถึง ความเข้าใจในการอ่านว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถทางด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในด้านการแปลความ การตีความ และการขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต

ดังนั้น ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความที่อ่านได้ตรงตามที่ผู้เขียนต้องการ และสามารถสรุป จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ด้วยการแปลความ ตีความ ขยายความ และประเมินค่า ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจคำศัพท์สามารถเรียงลำดับความได้ จับความคิดสำคัญได้ ซึ่งผู้อ่านแต่ละคนย่อมมีระดับความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันไป

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นที่ควรคำนึงถึงในการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านให้ดีขึ้น

แฮริส และซิเพย์ (Harris and Sipay. 1979 : 317) กล่าวว่า ระดับความเข้าใจในการอ่านมี 4 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นความเข้าใจระดับต้นที่ผู้อ่านเข้าใจตามตัวอักษรว่าผู้เขียนเขียนอย่างไร เป็นเรื่องของการระลึกถึงรายละเอียด (Details) ใจความสำคัญ (Main Ideas) ลำดับเรื่อง (Sequences) การเปรียบเทียบ (Comparison) เหตุและผล (Cause - Effect) และเข้าใจคุณลักษณะของตัวละครหรือของเรื่อง (Character Traits)
2. ระดับความเข้าใจขอบข่ายที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง (Transference) สามารถโยงเหตุการณ์นั้นเข้ากับเหตุการณ์อื่น ๆ ได้
3. ระดับความเข้าใจที่ประเมินผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ (Evaluation) เข้าใจเนื้อเรื่องแล้วประเมินผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ว่าผู้เขียนมีเป้าหมายอย่างไร อารมณ์ของเรื่องเป็นอย่างไร เจตคติของผู้เขียนเป็นอย่างไร เป็นต้น

4. ระดับความเข้าใจที่จะทำให้เกิดทัศนคติ เกิดความซาบซึ้ง เปลี่ยนแปลงความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิดได้

วลัยลักษณ์ อาทิตย์เที่ยง (2529 : 27 - 28) ได้เสนอว่า ผู้เรียนที่มีองค์ประกอบและพื้นฐานของความเข้าใจในการอ่านต่างกัน จะมีระดับความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันไปด้วย ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร หมายถึง ความเข้าใจเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้เป็นระดับอ่านหนังสือออกแล้วรู้เรื่องว่าเป็นเรื่องอะไร เกี่ยวกับใคร ผู้อ่านระดับนี้ใช้ความจำเป็นส่วนใหญ่

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความเป็นระดับความเข้าใจที่สูงกว่าความเข้าใจตามตัวอักษร ในระดับนี้ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถมากขึ้น คือ ต้องใช้ประสบการณ์ของตนช่วยในการทำความเข้าใจโดยการสรุปความ ตีความ และแปลความจากเรื่องที่อ่าน

3. ระดับการประเมินผล ในระดับนี้ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญาขั้นสูงสุด โดยอาศัยการอ่านระดับความเข้าใจตามตัวอักษร และการตีความเป็นพื้นฐานแล้วใช้ประสบการณ์ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า มาช่วยในการตัดสินใจ วิจัยเรื่องราวที่อ่านว่าอะไรบ้างเป็นความจริง และอะไรบ้างที่เป็นจินตนาการ อะไรบ้างที่เป็นความคิดเห็น ตลอดจนประเมินผลความเชื่อถือได้ของเรื่องราวที่อ่านและประเมินผลในแง่ความคิดเห็นส่วนตัวว่า มีคุณค่า มีความเหมาะสมถูกต้องเป็นที่ยอมรับหรือไม่ในแง่ใด

4. ระดับความซาบซึ้ง ในระดับนี้ผู้อ่านจะต้องมีอารมณ์ตอบสนองตามเนื้อเรื่องและภาษาของผู้เขียน ตลอดจนการสร้างภาพพจน์ และการแสดงออกทางอารมณ์จากเรื่องราวที่ได้อ่าน

บันลือ พฤษะวัน (2533 : 3 - 4) กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ความเข้าใจในข้อเท็จจริงจากรีวิวที่อ่าน เป็นความเข้าใจในท้องเรื่อง (Factual Level) โดยให้เด็กผู้อ่านสามารถตอบคำถามใคร หรือกับใคร ทำอะไรกับใครที่ไหน เมื่อไร ผู้อ่านก็ตรวจสอบข้อความ ถ้อยคำจากประโยคนั้นโดยตรง (Reading the Lines) เพราะในเรื่องจะกล่าวถึง และสามารถตรวจสอบคำตอบด้วยการอ่านออกเสียงได้โดยตรงถือเป็นความเข้าใจระดับต่ำสุด

การตรวจสอบคำตอบโดยวิธีการอ่านออกเสียง ย่อมช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงวิธีการที่จะพบแหล่งการหาคำตอบได้เอง และเป็นอย่างดี

2. ความเข้าใจในเหตุผลของเรื่องที่อ่าน (Interpretive or Inferent Level) โดยผู้อ่านจะต้องใช้การตีความ แปลความจากเหตุผลของท้องเรื่อง เช่น แม่พาลูก ๆ นั่งเรือไปหายาย ที่บ้านยายมีต้นไม้หลายชนิด...จะต้องเข้าใจได้ว่า บ้านยายต้องอยู่ใกล้แม่น้ำ หรือลำคลอง บ้านยายจะต้องเป็นบ้านสวน ยายคงเป็นชาวสวน เป็นต้น การสอนอ่านลักษณะนี้เราอาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า

Reading Between the Lines ที่ไม่สามารถหาคำตอบจากเนื้อหาโดยตรงต้องคิดหาเหตุผลตีความ แปลความจากเนื้อเรื่อง จึงจะได้คำตอบที่มีเหตุผลเป็นเครื่องบ่งชี้และถือว่าเป็นความเข้าใจในการอ่านที่สูงขึ้น หรือระดับปานกลาง

3. ความเข้าใจที่จะวิเคราะห์ วิเคราะห์ และประเมินเรื่องราวที่อ่าน (Critical of Evaluative Level) โดยผู้อ่านจะต้องใช้ความเป็นพหุสูตในการตรวจ ประเมิน เช่น ดันไม้ของยาย (ตาม 2.) มีลำต้นสูง มีกิ่งกาฝากเกาะ มีกิ่งแห้ง...ย่อมประเมินได้ว่า เป็นต้นไม้ที่มีปลุกนานแล้ว ได้รับการเอาใจใส่ดูแลน้อย ย่อมส่งผลผลิตได้น้อย ซึ่งอาจเกี่ยวกับเหตุที่ยายสูงอายุอยู่ด้วยส่วนหนึ่ง การสอนอ่านลักษณะนี้อาจเรียกว่า Reading Beyond the Lines

ความเข้าใจในการอ่านแบบประเมิน หรือวิจารณ์นี้จะต้องใช้การศึกษาเหตุผลก่อนข้างลึกซึ้งกว่าข้อ (2) โดยจะต้องวิเคราะห์ปัญหา ให้ความคิดเห็นในแง่วิจารณ์ คือ พิจารณาหาส่วนดีชี้ให้เห็นส่วนบกพร่องพร้อมทั้งแนะนำการแก้ไขปรับปรุง หรือหาวิธีป้องกันไม่ให้ผลเสียเกิดขึ้นได้ การสอนอ่านแบบนี้ถือว่าเป็นความเข้าใจในการอ่านระดับสูง และสูงมาก

ระดับความเข้าใจในการอ่านนั้นมีหลายระดับ เด็กที่มีพื้นฐานความสามารถในการอ่านต่างกัน จะมีระดับความเข้าใจในการอ่านต่างกัน กิจกรรมการอ่านมีความสำคัญในการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น และมีระดับความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น

องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

องค์ประกอบที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านนั้น สมศักดิ์ สันธูระเวชญ์ (2528 : 26) ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านของเด็กจะอยู่ในระดับสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ

1. ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เด็กแต่ละคนจะจับใจความแตกต่างกันตามประสบการณ์เดิม และวัตถุประสงค์ในขณะนั้นว่า ต้องการเพื่อเก็บใจความสำคัญ หารายละเอียดที่สำคัญ ศึกษา คำแนะนำต่าง ๆ คาดการณ์เรื่องที่อ่าน หากคุณค่าของสิ่งที่อ่าน สรุปรื่องหรือเปรียบเทียบกับเรื่องอื่น และอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาสำหรับนำไปใช้

2. พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้นและถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับพิสัยของหมู้คำที่เด็กแต่ละคนจะสามารถอ่านเข้าใจได้ สถิติปัญญา ประสบการณ์เดิมและความยากง่ายของข้อความ

3. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ย่อมแตกต่างกันตามวัย ประสบการณ์และความยากง่ายของข้อความที่อ่าน

4. ระดับความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เป็นต้นว่า สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจคำศัพท์ วิธีการอ่านและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

5. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ต้องมีความเข้าใจศัพท์ ความสามารถในการนึก เห็นภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความ ชนิดข้อความและสิ่งอื่น ๆ อีกที่ครูอาจพบเห็น

บอนด์ และทิงเกอร์ (Bond and Tinker. 1957 : 234 -235) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านมีพื้นฐานมาจาก

1. การเข้าใจความหมายของคำ เป็นรากฐานสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน ถ้าเข้าใจความหมายของคำศัพท์ชัดเจนและกว้างขวาง

2. การเข้าใจหน่วยความคิด เพื่อให้เข้าใจประโยค เด็กจะต้องอ่านเป็นหน่วยความคิด คือ แบ่งอ่านเป็นกลุ่มคำให้ได้ความหมายของคำที่ต่อเนื่องเป็นกลุ่ม ๆ แทนการอ่านทีละคำจะทำให้เป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในแต่ละประโยค

3. การเข้าใจประโยค คือ การเอาหน่วยความคิดย่อยมาสัมพันธ์กันจนได้ความเข้าใจประโยค

4. การเข้าใจตอน คือ ความสามารถที่จะนำประโยคแต่ละประโยคในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กัน จึงอ่านได้เข้าใจดีขึ้น

5. การเข้าใจเรื่อง คือ จะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญ ๆ ในแต่ละตอน

จะเห็นได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านมีองค์ประกอบหลายประการที่ต้องฝึกฝนจนเกิดทักษะ จึงสามารถอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปความ ดีความ หรือเข้าใจในสิ่งที่อ่านอย่างถ่องแท้ ดังนั้น ในการสอนอ่านผู้สอนควรคำนึงถึงความสำคัญขององค์ประกอบเหล่านี้ด้วย

ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่าน

การศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่านมีความสำคัญในด้านที่จะนำไปวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติการอ่านของคนเรา แลปปีและฟรัค (Lapp and Flood. 1983 : 162) ได้รวบรวมแนวความคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านจากนักจิตวิทยาหลายท่าน พอจะสรุปเป็นทฤษฎีการสอนอ่านได้ 3 ทศนะ ดังนี้

1. ทศนะที่ยึดเนื้อหาเป็นหลัก (Text - Based) ถือว่าเนื้อเรื่องเป็นจุดเริ่มต้นในการอ่าน การถอดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการอ่าน การอ่านเป็นการวิเคราะห์หน่วยย่อย ๆ ของหน่วยใหญ่ ดังนั้นการอ่านจึงต้องวิเคราะห์สระ และพยัญชนะแต่ละตัวแล้วนำ

มารวมเป็นคำ ๆ หนึ่ง แล้ววิเคราะห์คำในประโยคว่ามีความหมายอย่างไร ทักษะนี้มีลักษณะตรงกับทักษะของกระบวนการล่างขึ้นบน (A Bottom - Up Process View of Reading)

2. ทักษะที่ยึดผู้เรียนเป็นหลัก (Knowledge - Base) หรือโลกทัศน์ (Schema View) ถือว่าผู้อ่านเป็นแหล่งที่มาของความหมายที่ได้จากการอ่าน เพราะผู้อ่านเป็นผู้มีประสบการณ์ โลกทัศน์ ความรู้ ความเชื่อต่าง ๆ โดยนำสิ่งเหล่านี้มาช่วยในการแปลความหมายในกระบวนการอ่านนั้น ๆ ทักษะนี้มีลักษณะตรงกับทักษะกระบวนการบนลงล่าง (A Top - Down View of Reading)

3. ทักษะที่ยึดเนื้อหาและผู้เรียนร่วมกัน ซึ่งถือว่าการตอบสนองตัวอักษร ลำดับเหตุการณ์ และโครงสร้างประโยคต้องนำมาใช้พร้อมกับความเข้าใจในกลุ่มคำ ซึ่งผู้อ่านต้องนำความรู้ทางภาษาไปสู่การแปลความหมายจากเนื้อเรื่อง ทักษะนี้เรียกว่า ทักษะกระบวนการปฏิสัมพันธ์ในการอ่าน (The Interactive Process View of Reading)

ครูผู้สอนควรศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนอ่าน ว่าควรยึดถือตามทักษะใด หรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับเด็ก และเนื้อหาอย่างไร เพื่อให้การจัดกิจกรรมการสอนอ่านได้เหมาะสมกับธรรมชาติในการอ่านของเด็ก

ขั้นตอนการสอนอ่าน

วิลเลียม (William. 1986 : 37 - 41) ได้เสนอแนะลำดับขั้นในการสอนอ่านไว้เป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นก่อนการสอนอ่าน (Pre - Reading) จุดประสงค์ของขั้นตอนนี้ คือ
 - 1.1 เพื่อแนะนำและกระตุ้นความสนใจในหัวข้อเรื่อง
 - 1.2 เพื่อชักจูงให้ผู้เรียนสนใจอยากเรียนด้วยการให้เหตุผลสำหรับการอ่าน
 - 1.3 เพื่อเตรียมตัวในด้านภาษาให้แก่ผู้เรียนก่อนจะอ่านเนื้อเรื่อง
2. ขั้นการอ่าน (While - Reading) ขั้นตอนนี้เน้นที่เนื้อเรื่องที่จะอ่าน โดยมีจุดมุ่งหมาย

ดังนี้

- 2.1 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดประสงค์ของการเรียน
- 2.2 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างของงานเขียน หรือเนื้อความที่จะอ่าน
- 2.3 เพื่อช่วยขยายเนื้อความของเรื่องให้ชัดเจน
3. ขั้นหลังการอ่าน (Post - Reading) ขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความสามารถ

ดังนี้

3.1 สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดในเรื่องที่อ่านไปแล้ว

3.2 สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านเข้ากับความรู้ ความสนใจ หรือความคิดเห็นของ

ผู้เรียนได้

การสอนอ่านในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4

การสอนอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 นี้ วิธีสอนจะแตกต่างไปจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 กล่าวคือ การสอนอ่านจะเน้นการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจมากขึ้น มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง สามารถจับประเด็นสำคัญ จัดลำดับเรื่อง ทารายละเอียดของเรื่อง หาเหตุและผล สรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ และยังมีมุ่งที่จะเสริมสร้างทักษะการสะกดคำ การนำหลักภาษาไปใช้ในการพูด และการเขียนให้ถูกต้อง มุ่งฝึกทักษะการเขียนเรียงความตามโครงสร้างของเรื่อง การตอบคำถาม การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนในชีวิตประจำวัน ให้มีนิสัยรักการเขียนและรักการอ่าน เพื่อการแสวงหาความรู้ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในภายภาคหน้า (กรมวิชาการ. 2536 : คำนำ)

จากแนวการสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คู่มือครูได้กำหนดแนวการสอนอ่านตามลำดับขั้น ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2536 : ข - ข)

1. เตรียมการอ่าน เป็นขั้นตอนการวางพื้นฐานการอ่าน
 - 1.1 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่อ่าน
 - 1.2 ให้ความรู้พื้นฐาน
 - 1.3 สอนคำศัพท์โดยอ่านคำใหม่ ทบทวนคำเก่า
 - 1.4 ตั้งจุดประสงค์การอ่าน
2. อ่านในใจ มีลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 กำหนดเรื่องให้อ่านในใจแล้วตอบคำถาม
 - 2.2 ครูเสนอโครงสร้างของเรื่อง แล้วอภิปรายโครงสร้าง
 - 2.3 นักเรียนช่วยกันเขียนรายละเอียดของโครงสร้างของเรื่อง
 - 2.4 นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านตามโครงสร้างด้วยถ้อยคำของตนเอง
 - 2.5 นักเรียนเขียนเรื่องตามโครงสร้าง
 - 2.6 นักเรียนอ่านเรื่อง และคิดเกี่ยวกับบทเรียน
 - 2.7 ตอบคำถามหรือทำแบบฝึกหัด
3. อ่านออกเสียง มีลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 ทบทวนคำศัพท์ แจกลูก สะกดคำ ผันวรรณยุกต์

3.2 อ่านแบบฝึกอ่านในหนังสือเรียน

3.3 อ่านออกเสียงจากบทอ่าน อาจอ่านบทร้อยกรองหรือบทร้อยแก้ว

3.4 กิจกรรมหลังการอ่าน อาจให้ช่วยกันประเมินการอ่านออกเสียง

จิตวิทยาการอ่าน

การอ่านที่จะทำให้เกิดความคิดและนำไปใช้ประโยชน์แก่ผู้อ่านได้ดี ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล จะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญในการสอนอ่าน ดังนี้

1. ความพร้อมของเด็ก การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านนั้น จะเกิดผลก็ต่อเมื่อนักเรียนมีความพร้อม ความพร้อมในการอ่านของเด็กเกิดจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวเด็ก และปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (ณรงค์ ทองปาน. 2526 : 32 - 36)

1.1 ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวเด็กประกอบด้วย ความพร้อมทางด้านร่างกาย สมอ อารมณ์ และความพร้อมทางวิชาการ

1.2 ปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น อาชีพของบิดามารดา บุคคลแวดล้อม สภาพสังคมที่อาศัย การสะสมหนังสือ เพื่อนคนใกล้ และตัวครูผู้สอนด้วย

การอ่านของเด็กจะมีประสิทธิภาพดี ก็เนื่องจากความพร้อมในด้านต่าง ๆ จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนและผู้ปกครองจะช่วยเหลือให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการอ่านที่ดี

2. ความต้องการของเด็ก ครูควรทราบความต้องการในการอ่านของเด็กเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนอ่านจะต้องรู้และเข้าใจธรรมชาติของเด็ก ว่าเด็กทุกคนอยากรู้ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากช่วย ครูจะต้องรู้จักกระตุ้นความต้องการของเด็กให้มาสัมพันธ์กับการอ่าน โดยชักนำให้อ่านมาก ๆ จะได้มีความรู้มาก เพื่อจะได้นำไปพูดไปแสดงได้ หรือช่วยผู้ใหญหาความรู้จากหนังสือได้ จะเป็นการช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กให้ดีขึ้นไปด้วย (วรรณิ โสมประยูร. 2537 : 130)

3. การเสริมแรง เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการวางเงื่อนไขในการเรียนการสอน มีความมั่นคงถาวรในการเรียนอ่าน การฝึกอ่านแต่อย่างเดียวนั้นเพียงพอที่จะทำให้เด็กเรียนอ่านหรือจำคำได้ ต้องอาศัยการเสริมแรงด้วย (นฤมล กิ่งवालไกล. 2534 : 22)

การสอนอ่านจะต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาเป็นสำคัญ ครูต้องเข้าใจความพร้อม ความต้องการ ความสนใจ ต้องคำนึงถึงพัฒนาการในการอ่าน การให้แรงเสริม และสภาพแวดล้อมของเด็กด้วย จะช่วยทำให้การสอนอ่านประสบความสำเร็จได้

การประเมินผลการอ่าน

ในการประเมินผลทักษะการอ่าน ครูควรนำทบทวนอื่นที่นอกเหนือจากบทเรียนหรือแบบฝึกอ่าน มาให้นักเรียนอ่านแล้วถามความเข้าใจจากเรื่องที่ให้อ่าน การวัดผลการอ่านจึงควรวัดตามวิธีที่สอนอ่าน เช่น สอนอ่านแบบหารายละเอียด เวลาทดสอบก็ให้หารายละเอียด เป็นต้น นอกจากนี้การวัดและประเมินผล ควรวัดเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านของเด็ก (วรรณิ โสมประยูร. 2537 : 133)

การประเมินผลทักษะการอ่าน จะต้องประเมินผลทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ เพื่อจะได้ทราบว่ามีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และสิ่งใดที่ได้ผล การประเมินผลจะช่วยให้ได้ผลทั้งครูและเด็ก ครูมีโอกาสปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นจะได้บรรลุเป้าหมายเพื่อช่วยทำให้เด็กมีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านดีขึ้น เด็กมีโอกาสปรับปรุง จะได้พัฒนาในด้านการเรียน (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2533 : 73)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

งานวิจัยต่างประเทศ

แบบส์ (Babbs. 1983 : 174 - A) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้ยุทธวิธีในการคัดเดือนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในด้านความรู้ที่มีต่อความเข้าใจ และการระลึกได้ในการอ่าน จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาความรู้ของนักเรียนระดับ 4 เกี่ยวกับการอ่าน และสอนโดยใช้ยุทธวิธีในการคัดเดือนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 47 คน กลุ่มควบคุมให้อ่านหนังสือวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษาเพื่อตอบคำถาม ส่วนกลุ่มทดลองให้วางแผนการอ่าน เช่น เดือนตนเองว่าการอ่านเป็นกระบวนการคิด กำหนดจุดมุ่งหมาย การอ่าน ประเมินความยากของหนังสือ กำหนดวิธีเรียนเพื่อให้ถึงจุดหมาย เป็นต้น ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความเข้าใจ และระลึกได้ในการอ่านไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม แต่กลุ่มควบคุมมีความรู้เกี่ยวกับวิธีอ่านให้ได้ผลคืออยู่ในระดับต่ำ การใช้บัตรคัดเดือนเป็นวิธีการที่มีผลดีในการชักชวนให้นักเรียนเป็นผู้ใช้ยุทธวิธีในการอ่าน

เดกเกอร์ (Decker. 1988 : 1740 - A) ได้ศึกษาผลของการเขียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งเรียนอยู่ในระดับ 10 - 12 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 แห่ง ในชุมชนบริเวณเทือกเขาร็อกกี โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองเรียนการอ่านโดยเลือกหัวข้อที่อ่านแล้ว และนำมาเขียนทุกวัน วันละ 10 นาที เป็นเวลา 16 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนการอ่านโดยไม่เขียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลินดา และแนนซี (Linda and Nancy. 1990 : 474 - 472) ได้ทำการศึกษาเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับ 4 และ 7 จำนวน 72 คน ที่มีปัญหาเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกอ่านโดยวิธีฟังพยางค์กันและกัน โดยวิธีให้คาดเดาคำก่อนอ่านล่วงหน้า เพื่อฝึกตั้งคำถาม สรุปเรื่องที่อ่าน และชี้ประเด็นที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับแนวทางการอ่านโดยวิธีฟังพยางค์กันและกัน ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 ระดับชั้น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนจากการทำข้อสอบมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองต่างกันมาก โดยกลุ่มทดลองจะมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม

งานวิจัยในประเทศ

มัลลิกา ภักดิ์ฉรงค์ (2531 : 104) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษากับการสอนปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษามีความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุธามาศ สังข์ลาโพธิ์ (2531 : 108) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษากับแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนคำสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความคงทนในการจำนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กัลยา ตูลพิจิตร (2532 : 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็ก ระหว่างวิธีสอนแบบวรรณคดี กับวิธีสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กด้วยวิธีสอนแบบวรรณคดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จรัสศรี กิจบัญญัติอนันต์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนคำ และทัศนคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนแบบปกติ ปรากฏว่าความเข้าใจ

ในการอ่านการเขียนคำ และทัศนคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .01

นฤมล กังวาลไกล (2534 : 95 - 98) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติผลปรากฏว่า ความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่าการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำจวน นิชเปี่ยม (2533 : 79) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผลสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูภาษาไทยของกรมวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เขวภา พิมพ์นงค์ (2536 : 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการเล่าเรื่องจากหนังสือกับการใช้เกมการอ่านเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จุไรรัตน์ เพิ่มสุข (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบเอริกา กับการสอนปกติผลปรากฏว่า ความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบเอริกาสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน

ความหมายของความสนใจ

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนแล้วยังควรปลูกฝังให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ดังนี้

คิวอี้ (Dewey. 1959 : 66) กล่าวว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกชอบหรือความพอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวคิดใดแนวคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

กู๊ด (Good. 1973 : 311) กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบของคนเราที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนี้อาจจะมีชั่วขณะหนึ่งหรืออาจจะมีถาวรทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากหรืออยากเห็นของบุคคลนั้น โดยมีอิทธิพลมาจากประสบการณ์ของเขาเอง

เพจ และมาร์แชลล์ (Page and Marshall. 1977 : 191) กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เหมาะสมบางอย่าง เป็นอาการที่จิตใจมุ่งเล็งกับการเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรืออาการสนุกสนานเพลิดเพลินใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จรรยา เอี่ยมสะอาด (2527 : 36) ได้ให้ความหมายว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีความรักชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง พร้อมทั้งจะทำกิจกรรมที่สนใจด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ เพื่อให้สำเร็จตามความมุ่งหมายของตน

น้อมฤดี จงพยุหะ (2519 : 258) กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง อาการอยากหรืออยากเห็น อาการชอบทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาการซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่งใด ๆ

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528 : 233) กล่าวว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งหมายถึงทัศนคติทางบวกหรือทัศนคติที่ดี

น้ำเพชร จำปาทอง (2537 : 61) กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความอยากหรืออยากเห็น เอาใจใส่จดจ่อ ความมุ่งมั่นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จ ตลอดจนเป็นการทำกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

สรุปได้ว่า ความสนใจ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงความรักชอบต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลเอาใจใส่ ตั้งใจที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย

ลักษณะของความสนใจ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2528 : 91 - 92) ได้อธิบายถึงลักษณะความสนใจของบุคคลไว้ สอดคล้องกันว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้นความสนใจของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป ความสนใจเป็นลักษณะของความเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ตนสนใจ มุ่งหมายที่จะทำงานนั้น ๆ ให้สำเร็จ นอกจากนั้น สงวน สุทธิเลิศอรุณ ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า ความสนใจเป็นเครื่องกำหนดวิถีชีวิตของบุคคลได้ ในขณะที่เดียวกันความสนใจก็สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน และระดับความสนใจของแต่ละคนก็แตกต่างกันไป

จรินทร์ สุกุลถาวร (ม.ป.ป. : 61 - 62) กล่าวไว้ว่า ความสนใจของบุคคลจะมีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความต้องการ เช่น อยากเป็นคนเก่งต้องพยายามสนใจบทเรียนเพื่อจะได้ทำให้ตนเองเข้าใจ และจะได้สอบได้ที่ 1

2. การเอาอย่างสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่คนในหมู่คณะนิยมหรือสนใจ จะทำให้คนที่เข้าร่วมเกิดความสนใจตามไปด้วย เช่น เด็กส่วนมากเมื่อเห็นพ่อ แม่ ครู หรือ เพื่อน ชอบหรือสนใจสิ่งใด ก็จะพลอยสนใจสิ่งนั้นตามไปด้วย

3. การอ่าน การอ่านหนังสือก็ช่วยทำให้เกิดความสนใจได้ เช่น การอ่านชีวประวัติของนักประดิษฐ์ต่าง ๆ ก็จะทำให้ผู้อ่านนั้นมีความสนใจที่จะคิดประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ บ้าง

4. การศึกษาหรือการฝึกอบรมความรู้ความสามารถในสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมทำให้เกิดความสนใจขึ้น แม้ว่าในตอนแรกนั้นยังไม่มี ความสนใจเลย เช่น นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ เมื่ออ่าน พูด ฟัง และเขียนได้ ก็จะมี ความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น

5. ความแปลกประหลาด เมื่อได้พบเห็นสิ่งของที่แปลกประหลาด หรือไม่เคยพบเห็น มาก่อนก็จะทำให้เกิดความสนใจในสิ่งนั้นขึ้น เช่น เด็กที่ไม่เคยเห็นฮิปโป เมื่อได้ไปที่สวนสัตว์ และได้ไปเห็นฮิปโปครั้งแรก จะเกิดความสนใจในตัวฮิปโปเป็นอย่างมาก

จากลักษณะของความสนใจที่นักการศึกษากล่าวไว้จะเห็นได้ว่า ความสนใจของบุคคล จะมีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการและประสบการณ์ที่ได้รับ การให้ ประสบการณ์ด้วยการใช้กิจกรรมการอ่านที่แตกต่างกันย่อมทำให้ผู้เรียนมีความสนใจต่างกัน ได้

องค์ประกอบของความสนใจ

โดยทั่วไปคนเรามีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน สุชา จันทรธอม และ สุรางค์ จันทรธอม (2518 : 73) ได้รวบรวมองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของเด็กที่ควรทราบไว้ ดังนี้

1. ความสนใจนั้นเกิดขึ้นจากความพร้อม ความต้องการและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
2. ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ คนเราทุกคนไม่จำเป็นต้องมีความสนใจในสิ่งเดียวกันหรือในระยะเวลาเดียวกัน

3. ความสนใจนั้นมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสุขภาพของร่างกาย เด็กจะสนใจสิ่งใด เป็นระยะสั้นหรือยาวขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของร่างกาย

4. ความสนใจเฉพาะอย่างนั้นอาจเปลี่ยนไปตามวัย และเวลาของแต่ละบุคคล แต่แบบแผนของความสนใจค่อนข้างคงที่ ทำให้สามารถวัดความสนใจของคนในอนาคตได้

5. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสภาพทางจิตใจ เซวาน์ปัญญาสูงมักจะสนใจหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันและเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนมาก

6. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับรากฐานทางประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะสนใจเรื่องใดเด็กจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องนั้นพอสมควร ถ้าเด็กขาดประสบการณ์เด็กอาจไม่สนใจ เป็นเพียงอยากรู้ อยากเห็นชั่วคราวแล้วก็เลิกความสนใจไป

ความสนใจจะเกิดขึ้นได้ย่อมเกิดจากองค์ประกอบหลายอย่าง การที่จะให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน ครูต้องคำนึงถึงองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก

การสร้างความสนใจในการเรียนการสอน

ความสนใจมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก เพราะหากนักเรียนมีความสนใจจะมีความตั้งใจต่อที่จะเรียนการเรียนก็จะประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กสนใจเป็นสิ่งที่ครูควรคำนึงถึงมากที่สุด และครูควรคำนึงถึงความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนจึงจะประสบความสำเร็จ ครูอาจตั้งคำถามกับตัวเองว่า ได้สอนวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนหรือไม่ ให้งานหรือทำกิจกรรมตามความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนหรือยัง เป็นต้น (สุโท เจริญสุข. 2525 : 72)

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2520 : 8 - 9) ได้กล่าวว่า ครูสามารถสร้างสิ่งเร้าให้นักเรียนสนใจในการเรียนได้โดยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

1. ให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนมาก ๆ ซึ่งหมายถึง ให้มีการเคลื่อนไหว การใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ ทาง ให้มีการประเมินค่าความคิดและแสดงความคิดใหม่ ๆ โดยอย่าให้กิจกรรมนั้นเป็นแบบนักเรียนเป็นผู้ถูกกระทำ คือ นักเรียนนั่งเฉย ๆ นักเรียนได้ใช้อวัยวะสัมผัสเพียงอย่างสองอย่าง เช่น ดูหรือฟังเท่านั้น หรือให้นั่งคิดอยู่ตลอดเวลา
2. ใช้วัสดุอุปกรณ์เข้าช่วย เช่น วัตถุ รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิ รูปเขียน เป็นต้น ซึ่งเด็กสามารถรับได้ทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ
3. การแข่งขันอย่างมีมิตรภาพ ไม่เอาจริงเอาจังจนเกินไป มิฉะนั้นอาจจะทำให้เกิดความวิตกกังวล ความกลัว ความกดดันต่าง ๆ ตลอดจนความคับข้องใจซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาสามารถหลีกเลี่ยงได้โดยให้แข่งกับตนเองหรือแข่งเป็นกลุ่ม
4. การร่วมมือซึ่งกันและกัน ให้นักเรียนช่วยเหลือและร่วมมือกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน
5. มีแบบให้ลอกเลียน ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านความประพฤติและการปฏิบัติต่าง ๆ
6. มีการให้รางวัล เช่น ให้ได้รับสิทธิพิเศษ ให้สิ่งที่เป็นวัตถุ ให้ได้รับความสนุก

ให้มีโอกาสได้รับความสำเร็จ ให้มีโอกาเป็นที่หนึ่ง ให้ได้รับความเอาใจใส่ ให้ได้รับการยอมรับ ให้ได้รับคำชมเชย ฯลฯ

7. มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางค่านิยม กิจกรรม เนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
8. มีวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจงในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อใช้ในการประเมินผลตนเอง ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากเรียน

9. กระตุ้นให้นักเรียนตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนให้ได้
กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 234) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่ เพื่อจะได้จัดบทเรียน สภาพห้องเรียน และสื่อการเรียนต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน

2. สำรวจพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน เพื่อจัดสภาพการเรียนการสอนให้ตรงกับความถนัดนั้น ๆ

3. จัดสภาพการเรียนใหม่ให้น่าสนใจ มีการตั้งคำถามขั้วและท้าทายความสามารถของผู้เรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากที่สุด เช่น การแสดงความคิดเห็น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ตลอดจนการพยายามสร้างให้เกิดสิ่งที่น่าสนใจแปลก ๆ ใหม่ และนำสิ่งที่ทันสมัยในยุคนั้นมากล่าวด้วย

4. การให้การเสริมแรง โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จในการเรียนหรือการทำงานนั้น ๆ บ้าง โดยเลือกให้ตรงกับความถนัดและความสามารถของเขา จะทำให้เขาสนใจสิ่งที่ได้รับมอบให้ทำ

5. ชี้ทางหรือให้ทราบความก้าวหน้าในการทำงานทุกระยะของผู้เรียน ทำให้เขามีความสนใจที่จะทำงานนั้น ๆ ต่อไป

การวัดความสนใจ

การวัดความสนใจ สามารถกระทำได้ในลักษณะต่าง ๆ เนื่องจากความสนใจเป็นแรงผลักดันที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำการหรือแสดงพฤติกรรมออกมา ถ้าต้องการวัดความสนใจของบุคคลก็จะต้องวัดหรือประเมินได้จากการกระทำในการแสดงพฤติกรรมออกมาของบุคคลนั้น

นักการศึกษาได้เสนอวิธีวัดความสนใจ ดังนี้

เจเกอร์ และ โฟรชลิค (Jager and Frochlick. 1947 : 12 - 14) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับวัดความสนใจว่าอาจจะทำได้ 4 ประการดังนี้คือ

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล

2. พิจารณาความสนใจต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลแสดงออก
 3. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นควรกระทำ
 4. ใช้แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventory) วัดโดยตรง
- เซอร์ล็อก (Hurlock. 1955 : 162) กล่าวว่าเราสามารถวัดความสนใจของบุคคลได้ 3

วิธี คือ ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถามวัดความสนใจ

โพลลีย์ (Powell. 1963 : 337 - 338) เสนอการวัดความสนใจ ดังนี้

1. ใช้แบบวัดความสนใจ ซึ่งประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่งสำหรับให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อข้อความต่าง ๆ เหล่านั้น
 2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบมีอิสระที่จะตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตามความรู้สึกแท้จริงของตน
 3. ใช้การสัมภาษณ์ ซึ่งผู้สัมภาษณ์สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้
- กมล สุประเสริฐ (2516 : 152) ได้กล่าวถึงวิธีวัดความสนใจโดยใช้สเกล โดยกำหนดเนื้อหาว่าจะวัดความสนใจด้านใดและเขียนคำถามหรือข้อกระทงตามเนื้อหานั้น ตัวเลือกเป็น 5 ระดับ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย

วิธีการวัดความสนใจที่กล่าวมาสามารถใช้วัดความสนใจของบุคคลได้ทั้งสิ้น แต่การนำไปใช้กับใคร ในสถานที่ใด ย่อมขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบุคคลที่นำไปใช้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความสนใจ ทั้งนี้เพราะสามารถใช้วัดกับบุคคลจำนวนมาก และสามารถทราบผลในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้ เมท์เรนและเลห์แมนน์ (Mehrens and Lehmann. 1978 : 218) ได้กล่าวว่าการวัดความสนใจโดยใช้แบบสอบถามเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ง่าย และเชื่อมั่นได้มากที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้แก่

ปิยศักดิ์ สินทร์พย์ (2530 : 59) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการใช้เกม เพลงประกอบการสอน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้เกมและเพลงประกอบการสอนมีความสนใจในวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พนิดา พ่วงชูศักดิ์ (2531 : 77) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนด้วยบทเรียน โมดูล กับการสอนตามคู่มือครู ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนจากการสอนด้วยบทเรียน โมดูล กับการเรียนจากการสอนตามคู่มือครู มีความสนใจต่อวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชยันต์ เพชรศรีจันทร์ (2533 : 94) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษาโดยสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือน กับสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน มีความสนใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

บุญปลุก สิทธิไชย (2534 : 142) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการ์ตูนกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการ์ตูนกับการเรียนจากการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ มีความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

น้ำเพชร จำปาทอง (2537 : 89) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากลักษณะของงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กสนใจในการเรียนนั้น สื่อการสอน วิธีสอนแต่ละวิธีจะทำให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนแตกต่างกันไป จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องใช้กิจกรรมหรือวิธีสอน เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนยิ่งขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเขียนสรุปความ

การอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่อง ได้ชัดเจนขึ้นนั้น ควรจะต้องได้มีการสรุปเรื่องหรือเนื้อความที่อ่านให้ได้ การอ่านสรุปความ คือ การอ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่าน แล้วสรุปสาระสำคัญเป็นข้อความสั้น ๆ ได้ และสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้โดยการพูดหรือการเขียน (วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. 2522 : 163)

ปรีชดา จันทรโรจน์ (2522 : 17) กล่าว วิธีฝึกที่ให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านให้ดีขึ้น จะทำได้โดยให้นักเรียนบอกลำดับเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้น หรือรวบรวมความคิดจากเรื่องที่อ่านแล้วเขียนโดยให้สำนวนภาษาของนักเรียนเอง

วันเพ็ญ สุภิกิตช์ (2528 : 63) ได้แสดงความคิดเห็น การที่ให้นักเรียนเขียนลำดับเรื่องราวที่อ่านช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความโดยใช้ภาษาของตนเอง เพราะการที่จะเขียนลำดับเรื่องราวได้ นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการทำความเข้าใจ จับใจความสำคัญ และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ในข้อความหรือเรื่องราวนั้น ๆ อย่างดีแล้วจึงต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอีกด้วย จึงจะช่วยให้เขียนเรื่องราวได้ดี

กิจกรรมการเขียนสรุปความ เป็นการนำวิธีการสรุปความมาใช้โดยให้นักเรียนได้อ่านเนื้อเรื่อง และเขียนสรุปเรื่องราวที่อ่านด้วยสำนวนภาษาของนักเรียน จึงเป็นการสำคัญอย่างยิ่งที่ครูต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสรุปความ

วิธีสรุปความ

ในการอ่านข้อความหรือเรื่องราวในแต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้อ่านสามารถสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน นักวิชาการได้เสนอแนะไว้ดังนี้

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (2522 : 163) ได้เสนอแนะลำดับขั้นตอนวิธีสรุปความไว้ ดังนี้

1. ขั้นอ่าน อ่านข้อความให้เข้าใจอย่างน้อย 2 เที่ยว เพื่อให้ได้ใจความสำคัญ
2. ขั้นคิด
 - 2.1 คิดเป็นคำถามว่าอะไรเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
 - 2.2 คิดต่อไปว่า จุดสำคัญของเรื่องมีความสัมพันธ์กับสิ่งใดบ้าง จุดสิ่งนั้นไว้เป็น

ข้อความสั้น ๆ

- 2.3 คิดวิธีจะเขียนสรุปความให้กะทัดรัดชัดเจน
3. ขั้นเขียน
 - 3.1 เขียนร่างจากข้อความสั้น ๆ ที่จดไว้
 - 3.2 ขัดเกลาและตกแต่งร่างข้อความที่สรุปให้เป็นภาษาที่ดี สื่อความหมายได้

แจ่มแจ้ง

ฉัตรดา บุนนาค และคนอื่น ๆ (2522 : 183 - 184) ได้กล่าวถึงการนำใจความสำคัญทั้งหมดที่อ่านจับใจความได้มาเรียบเรียงเขียนใหม่ ดังนี้

1. ลำดับของเรื่อง การลำดับเนื้อความที่ย่อแล้วไม่จำเป็นจะต้องเรียงลำดับของเรื่องเดิม อาจจะสามารถเปลี่ยนได้ตามแต่ผู้ย่อ หรือผู้เขียนจะเห็นสมควรว่าเรื่องอย่างไรจึงจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและดีที่สุด

2. ข้อความที่ย่อ

2.1 รายละเอียด ข้อเปรียบเทียบ ตัวอย่าง และถ้อยคำฟุ่มเฟือยต้องตัดทิ้งหมด

2.2 ถ้าในเรื่องเดิมมีเนื้อความสำคัญเหมือนกันหลาย ๆ แห่ง เมื่อเรียบเรียงใหม่ให้นำมากล่าวเพียงครั้งเดียว

3. ส่วนวน การใช้คำและการผูกประโยค

3.1 ส่วนวนที่ย่อไม่ควรใช้ส่วนวนของเรื่องเดิม นอกจากของเดิมจะกะทัดรัดดีแล้ว

3.2 ข้อความที่ย่อต้องใช้เลขนอกทั้งหมด คือ เป็นเรื่องเล่า ถ้าจำเป็นต้องเอ่ยถึงผู้เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นให้ใช้ชื่อโดยตรง หรือใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งที่ไม่คลุมเครือ ห้ามใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 ในข้อความที่ย่อแล้ว

3.3 คำที่ยากและยาวในเรื่องเดิม ควรเปลี่ยนมาใช้คำธรรมดาที่ทุกคนเข้าใจง่าย

3.4 ไม่ควรใช้อักษรย่อในข้อความที่ย่อ นอกจากชื่อเต็มจะยาวมากและคนทั่วไปรู้จักอักษรย่อเป็นอย่างดีแล้ว เช่น ร.ส.พ. ส.ป.อ. เป็นต้น

3.5 ถ้ามีคำราชาศัพท์ชั้นใดอยู่ในเรื่อง เมื่อย่อต้องใช้ให้ถูกต้องตามชั้นของบุคคล

3.6 ควรใช้ประโยคสั้น ๆ ความหมายชัดเจนถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และนิยมใช้กันเป็นแบบฉบับแล้ว ประโยคทุกประโยคจะต้องเชื่อมโยงกันดี โดยอาจใช้บุพบท สันธาน หรือวลีมาเชื่อม

เมื่อเขียนเสร็จแล้วควรทบทวนดูว่าเรื่องที่เขียนนั้นมีเนื้อความสำคัญติดต่อกันดีหรือไม่ มีผลความคิดมาบ้างหรือไม่ มีใจความสำคัญอะไรตกหล่นอยู่บ้าง มีข้อความตอนใดที่ผิดเพี้ยนไปจากเรื่องเดิมบ้าง

สนิท ตั้งทวี (2526 : 116) กล่าวว่า การสรุปความจากข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านนั้นมีวิธีการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. อ่านอย่างคร่าว ๆ พอให้รู้เรื่อง

2. อ่านให้ละเอียด

3. ตั้งคำถามถามตัวเองว่า เรื่องที่อ่านนั้นมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร การตั้งคำถามนี้ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับที่กล่าวมานี้ทั้งหมด คือ อาจจะต้องเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขของข้อเขียน เช่น ถ้าเป็นบทความอาจตั้งคำถามว่า เรื่องอะไร ใครเป็นผู้เขียน มีความว่าอย่างไร เป็นต้น

สนม ครูชาเมือง (2528 : 288) ได้กล่าวว่า การฝึกให้นักเรียนเขียนสรุปความอาจมีขั้นตอน ดังนี้

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องให้เข้าใจเสียก่อน แล้วจับใจความสำคัญไว้
2. เก็บใจความสำคัญเฉพาะตอน จดบันทึกไว้
3. นำใจความสำคัญที่จดบันทึกไว้แต่ละตอนมาเรียบเรียงใหม่
4. เขียนด้วยสำนวนตนเองใช้ภาษาให้ถูกต้องกระชับ
5. คำสรรพนามที่ใช้ให้เปลี่ยนเป็นบุรุษที่ 3
6. เขียนสรุปความ 2 ส่วน คือ ส่วนที่กล่าวถึงที่มาของเรื่อง และส่วนที่กล่าวถึงใจความสำคัญ

สำคัญ

การฝึกเขียนสรุปความมีความสัมพันธ์กับทักษะการอ่านและการเขียน และยังเป็นการฝึกจับใจความเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในการอ่านดียิ่งขึ้น และยังเป็นการพัฒนาทักษะการเขียนอีกด้วย ผู้วิจัยจึงได้สนใจนำกิจกรรมการเขียนสรุปความมาให้นักเรียนฝึกจับใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสรุปความ

ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวข้องกับการเขียนสรุปความ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น เช่น การเขียนลำดับเรื่องราว และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ การเขียนเรียงความ ไว้ดังนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

เดลานีย์ (Delaney. 1985 : 111 - A) ทำการศึกษาผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องแล้วทำการจดบันทึกเอาไว้ กลุ่มที่ 2 ฝึกโดยให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วขีดเส้นใต้ในประเด็นสำคัญ ๆ เอาไว้ แล้วทำการจดบันทึกสิ่งสำคัญที่อ่านเท่าที่จำได้ และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมใช้วิธีเดิม ผลการทดลองพบว่าคะแนนความเข้าใจในการอ่านโดยเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

วันเพ็ญ สุภิกิตย์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบ ความเข้าใจในการอ่าน และทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีอ่านและเขียนลำดับเรื่องราวกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราว มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวณี คลองน้อย (2530 : 67) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลการฝึกความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบฝึกหัดกับการเขียนสรุปความ ผลปรากฏว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เขียนสรุปความมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกหัด ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

บุพารณ์ ชาวเชียงขวาง (2537 : 16 - 20) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความกับการสอนตามปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านเชียงบาน อำเภอเชียงบาน จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกมีประสิทธิภาพ 80.11/86.43 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ มีผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเขียนเรียงความหรือการให้นักเรียนอ่านแล้วเขียนสรุปความลำดับเรื่องราว จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัด

การสอนอ่านเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านนั้นมีหลายวิธี ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 205) ได้กล่าวถึงการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้แบบฝึกหัดไว้ว่า แบบฝึกหัดที่ใช้ในการสร้างทักษะแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบฝึกหัดที่ใช้ในการสร้างทักษะทางภาษาโดยตรงกับแบบฝึกหัดในวิชาอื่น ๆ ครูสามารถตั้งคำถามได้ 2 ลักษณะ คือ คำถามที่ถามก่อนอ่าน และคำถามที่ถามหลังจากที่เด็กอ่านแล้ว การตั้งคำถามของครูจะช่วยสร้างทักษะในการทำความเข้าใจในการอ่านให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดี คำถามในแบบฝึกหัดนอกจากประเภทของคำถามจะมีความสำคัญแล้ว เวลาในการถามซึ่งได้แก่ การถามก่อนอ่านหรือถามหลังอ่านก็มีความสำคัญไม่น้อย คำถามที่ถามก่อนอ่านมีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้เด็กสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายโดยเฉพาะของการอ่านได้อย่างถูกต้อง

การสร้างแบบฝึกหัด

แบบฝึกเป็นเครื่องมือสำคัญซึ่งครูจำเป็นต้องใช้ในการฝึกทักษะภาษาไทย ดังนั้นครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกพอสมควรเพื่อจะได้สามารถสร้างแบบฝึกที่ดี และมีประสิทธิภาพสูงเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนมากที่สุด มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวเกี่ยวกับการฝึกที่ดีไว้ในลักษณะต่าง ๆ กัน ดังนี้

ก้อ สวัสดิทานิชย์ (2514 : 20) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ว่าครูผู้สอนต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ครูต้องเตรียมแบบฝึกให้ตอบว่าจะใช้แบบฝึกแบบใด และแบบฝึกนั้น ๆ จะช่วยฝึกทักษะทางภาษาจนเด็กสามารถนำทักษะที่ฝึกนั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่อย่างไร
2. ใช้แบบฝึกสั้นแต่หลายแบบ เพื่อฝึกทักษะในเรื่องเดียวกันเด็กจะไม่เบื่อ แต่เกิดความสนุกสนานและมีความแม่นยำในเรื่องที่จะฝึก
3. ฝึกสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น จับคู่หัวใจ เก็บผลไม้ ฯลฯ
4. การประเมินผลนั้นต้องประเมินเพื่อดูความก้าวหน้าของเด็ก และเพื่อประเมินค่าแบบฝึกว่า จะช่วยให้เด็กก้าวหน้าเพียงใด ถ้าเด็กไม่มีความก้าวหน้าครูต้องสนใจที่จะค้นหาสาเหตุว่าเป็นเพราะอะไร
5. การประเมินผลนั้นไม่ควรนำเด็กไปเปรียบเทียบกับกลุ่ม แต่ควรให้เด็กได้เปรียบเทียบกับตนเอง

นิภา เล็กบำรุง (2518 : 14 - 15) ได้กล่าวถึงหลักการให้แบบฝึกแก่นักเรียนไว้ว่าครูควรมีหลักในการให้แบบฝึกเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ดังนี้

1. แบบฝึกต้องแจ่มแจ้งและแน่นอน ครูต้องอธิบายวิธีทำอย่างชัดเจน ให้นักเรียนเข้าใจถูกต้อง และกำหนดขอบเขตให้แน่นอน ไม่กว้างขวางเกินไป
2. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะกับวัย และพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
3. แบบฝึกควรเป็นเรื่องที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว เพราะความรู้สึกหรือประสบการณ์เดิมย่อมเป็นรากฐานหรือประสบการณ์ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย และสะดวกขึ้น
4. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของแบบฝึก เพื่อให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าอันเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
5. ครูต้องเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีต่อแบบฝึก
6. ครูควรเป็นผู้ตั้งปัญหาขึ้น และปัญหานั้นไม่ยากเกินความสนใจของนักเรียน แต่เร้าใจให้อยากรู้อยากเห็น และช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหา
7. การให้นักเรียนรู้ค่า โคร่งเสียก่อนจะเป็นเครื่องเร้าใจนักเรียนให้ทำต่อไปจนสำเร็จ
8. เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แบบฝึกที่กำหนดสำหรับนักเรียนแก่นักเรียนปานกลาง และนักเรียนอ่อนนั้นควรยากง่ายต่างกัน แต่ถ้าให้แบบฝึกอย่างเดียวกันก็ควรพิจารณาถึงคุณภาพของแบบฝึกให้แตกต่างกัน หรือให้เด็กที่เรียนอ่อนมีเวลามากกว่า เช่นเดียวกับ นิตยา ฤทธิโยธี (2520 : 1) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับ วัย หรือความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาเหมาะสม คือไม่ใช่เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจ และท้าทายให้แสดงความสามารถ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบฝึกหัด ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกหัดและข้อคำถาม ซึ่งข้อคำถามในแบบฝึกหัดจะมีหลายแบบ เช่น แบบเติมคำ แบบเลือกตอบ แบบถูกผิด คำถามนี้จะถามหลังจากที่เด็กอ่านเรื่องจบแล้ว ดังนั้น แบบฝึกหัดนี้จึงเป็นแบบฝึกหัดที่ช่วยวัดความเข้าใจในการอ่านบทเรียนแต่ละเรื่อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนภาพโครงเรื่อง

“การสร้างแผนภาพโครงเรื่อง” (Mapping) หรือ “การสร้างไดอะแกรม” (Diagram) เป็นวิธีการจดบันทึกหลังจากนักเรียนอ่านเรื่องจบแล้ว ช่วยให้ผู้เขียนจับใจความสำคัญของเรื่อง โดยโยงความสัมพันธ์ของเรื่อง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อความยิ่งขึ้น (สมพร วัฒนศิริ. 2538 :45) ช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี รู้จักการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ อันส่งผลให้ผู้อ่านมีพัฒนาการทางการอ่านมากขึ้น (อุษณีย์ วรรณจิตย์. 2536 : 35)

จากลักษณะของเทคนิคและวิธีการในการนำมาใช้นั้นทั้ง “การสร้างแผนภาพโครงเรื่อง” และ “การสร้างไดอะแกรม” เป็นแนวคิดเดียวกัน คือ ช่วยผู้เรียนในการดึงความสำคัญของเรื่อง เช่น การลำดับเรื่อง การโยงความสำคัญของเรื่องที่สัมพันธ์กัน และการใช้รายละเอียดของเรื่องด้วยการจับเนื้อความสิ่งที่อ่านมาเขียนเป็นแผนภูมิที่มีลักษณะต่างกันออกไปตามความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้สรุปความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดี

ศิริรัตน์ นิละคุปต์ (2532 : 117) กล่าวว่า การจดเนื้อความจากสิ่งที่อ่านมาเขียนเป็นแผนภูมิ จะทำให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ประเมินข้อมูลที่จะเติม และให้เหตุผลเชิงวิพากษ์วิจารณ์ นักเรียนจะต้องเรียบเรียงและจำแนกความคิดตามแบบการเขียนของผู้เขียน ถ้านักเรียนสร้างแผนภูมิได้ก็ถือว่าอ่านเข้าใจ

อุษณีย์ วรรณจิตย์ (2536 : 34) กล่าวว่า เทคนิคการสร้างไดอะแกรม เป็นการสอนอ่านจับใจความของเรื่อง โดยให้ผู้เรียนแสดงให้เห็นถึงใจความสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านมองเห็นขั้นตอนและเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นลำดับไป ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น จดจำเรื่องได้นาน และเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

เดวิดสัน (Davidson. 1982 : 52) กล่าวถึงการสอนอ่านโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง (Mapping) หรือสร้างไดอะแกรม (Diagram) หรือเขียนแผนผังเรื่อง (Graphic) ว่าเป็นการสร้าง ความสัมพันธ์ของความคิดผู้อ่านจากเนื้อเรื่อง โดยใช้เส้นแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

จากทัศนะดังกล่าวสรุปได้ว่า การสอนอ่านให้ผู้เรียนเขียนแสดงถึงใจความสำคัญ ประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน จากเนื้อเรื่องที่อ่านด้วยการเขียนเป็นแผนภาพหรือแผนภูมิแสดง ใจความสำคัญของเรื่องเป็นสิ่งส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี ซึ่งในที่นี้เรียกว่า “การสร้าง แผนภาพโครงเรื่อง” (Story Mapping)

ความสำคัญและประโยชน์ของแผนภาพโครงเรื่อง

ฟลัด และ แลปปี้ (Flood and Lapp. 1988 : 780) กล่าวว่า แผนภาพโครงเรื่องเป็น เครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิด หลักและความคิดย่อย ๆ ในเรื่องที่อ่านได้ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตรงเจตนาของ ผู้เขียนและแก้ปัญหาทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนได้

จากคู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระบุว่า แผนภาพโครงเรื่องเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านได้อย่างถูกต้อง และเกิดความ แม่นยำในการเรียนรู้ การทำแผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนรวบรวมความคิด และข้อมูลจาก การอ่านเข้าเป็นหมวดหมู่ ทำให้เห็นโครงสร้างของความคิด หรือโครงสร้างความรู้จากบทอ่านนั้น อย่างชัดเจน (กรมวิชาการ. 2527 : ข)

สมพร วัฒนศิริ (บรรเทา กิตติศักดิ์. 2535 : 135 - 142 ; อ้างอิงมาจาก สมพร วัฒนศิริ. 2538 : 46 - 47) สรุปได้ว่าแผนภาพโครงเรื่องคือ โครงเรื่องของข้อมูล หรือความคิด ซึ่งเชื่อมโยงกับหัวข้อเรื่อง โดยเขียนโครงเรื่องเป็นแผนภาพ หรือเป็นกลุ่มข้อมูล หรือความคิด หรือเป็นแผนผัง หรือเป็น แผนภูมิและประโยชน์ของแผนภาพโครงเรื่อง ได้แก่

1. ช่วยในการสอนคำใหม่
2. ช่วยในการจัดกลุ่มความรู้ของเรื่องที่อ่าน ทำให้จำง่าย
3. ช่วยในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
4. ช่วยในการสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านและการย่อ
5. ช่วยในการเขียนเรียงความ
6. ส่งเสริมการอ่านแบบวิเคราะห์
7. ส่งเสริมการพูด การฟัง การเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นการอ่านที่มีความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการคิด สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ ถ้านักเรียนสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้จะสามารถวิเคราะห์เรื่อง ประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ ดังนั้นการให้นักเรียนมีความสามารถในการทำโครงสร้างของเรื่องจากการอ่านจะช่วยให้นักเรียนจับประเด็นสำคัญ รายละเอียดของเรื่องได้ ซึ่งจะนำไปสู่การคิดได้ และเกิดความเข้าใจในการอ่านในที่สุด (กรมวิชาการ. 2536 : จ)

รูปแบบของแผนภาพโครงเรื่อง

รูปแบบของแผนภาพโครงเรื่องที่เหมาะสมในการนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านมีหลายรูปแบบด้วยกัน ครูผู้สอนควรศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้เข้าใจชัดเจนเสียก่อน เพราะรูปแบบลักษณะหนึ่งอาจเหมาะกับเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่ง รูปแบบของแผนภาพโครงเรื่องมีดังนี้ (บรรเทา กิตติศักดิ์. 2535 : 135 - 142 ; อ้างอิงมาจาก สมพร วัฒนศิริ. 2538 : 47 - 52)

1. **แบบเหตุการณ์** เนื้อเรื่องที่เป็นนิทาน นิยาย เรื่องสั้น ผู้อ่านควรนำความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ตามระยะเวลาของเรื่อง แล้วนำมาเขียนเป็น โครงสร้างเหตุการณ์

ใคร

ที่ไหน

เมื่อใด

ทำอะไร (เหตุการณ์ 1)

(เหตุการณ์ 2)

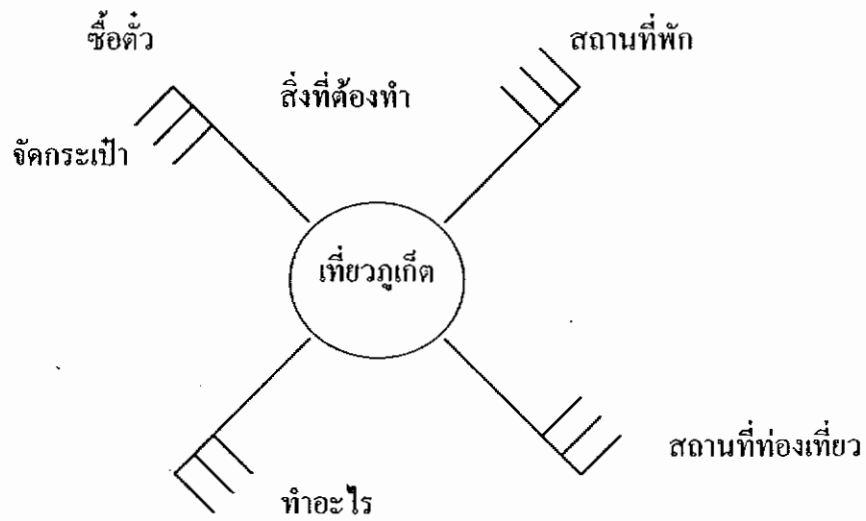
ผลของเหตุการณ์

ข้อคิด

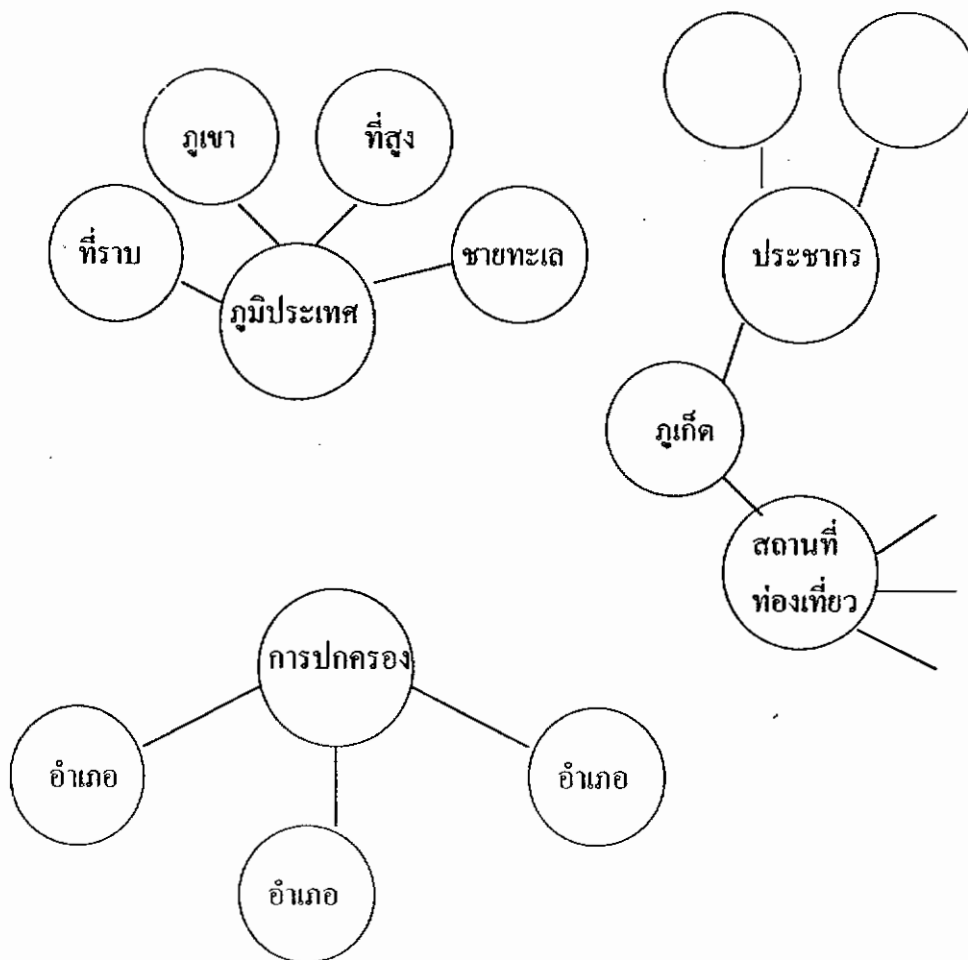
ความรู้ 1.

2.

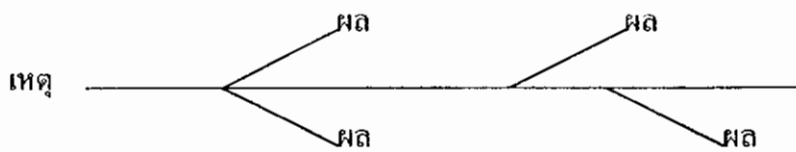
2. แบบจัดกลุ่มรายละเอียด



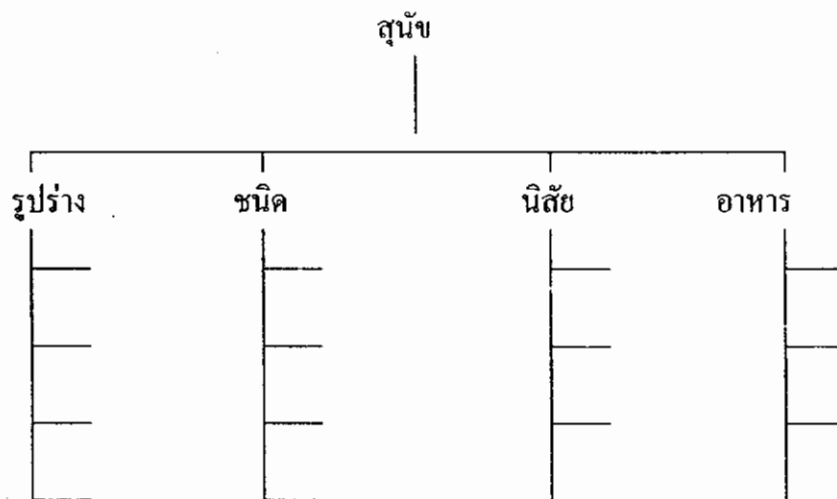
3. แบบจัดกลุ่มตามหัวข้อ



6. แผนภูมิกิ่งปลา การหาเหตุผล



7. แผนภูมิกิ่ง การอ่านเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่อง



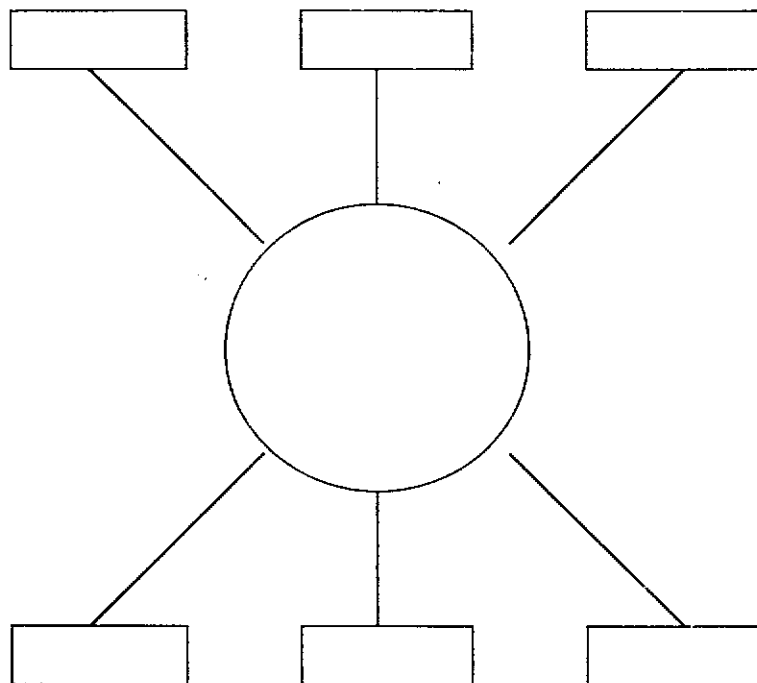
8. ตารางแก้ปัญหา

ปัญหา	แก้ไข
1.	1.
2.	2.
3.	3.

9. ตารางแยกแยะ

	การคมนาคม	
	ลักษณะ	ประโยชน์
ทางน้ำ		
ทางบก		
ทางอากาศ		

10. เครื่องช่วยความคิด



สำหรับในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากเนื้อเรื่องในหนังสือเรียนเป็นประเภท นิทาน นิยาย และสารคดี ลักษณะเนื้อหาจึงเหมาะสมที่จะทำแผนภาพเป็นแบบเปรียบเทียบ แบบ รายละเอียด และแบบแก้ปัญหา

ขั้นตอนการสอนโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง

การนำแผนภาพโครงเรื่องมาใช้เป็นกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน ได้ดียิ่งขึ้น ดังนี้ (สมพร วัฒนศิริ. 2538 : 53)

1. ทำความเข้าใจเรื่องจากประสบการณ์พื้นฐาน
2. อ่านสำรวจคร่าว ๆ หาตัวสำคัญของเรื่องและหัวข้อเรื่อง
3. จัดทำแผนภาพโครงเรื่อง
4. อ่านในใจอย่างละเอียด
5. เขียนข้อมูลในแผนภาพเพิ่มเติมปรับให้สมบูรณ์
6. ตรวจสอบกับบทอ่าน
7. พูด - เขียน ตามแผนภาพ

แผนภาพโครงเรื่องเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และรวบรวมแนวคิดเป็นลำดับขั้นตอน จับประเด็นสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้ ซึ่งจะทำให้ นักเรียนมีความสนใจในการอ่านดียิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนภาพโครงเรื่อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

เบรนท์ (Brent. 1988 : 1998 - A) ได้ศึกษาความเข้าใจและการระลึกเรื่องในการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านที่มีการชี้แนะ (DRA) และการเขียนแผนภาพ (Mapping) กลุ่มตัวอย่างมี จำนวน 82 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเรียนโดยกิจกรรมการอ่านที่มีการชี้แนะ (DRA) และอีกกลุ่มเรียนโดยใช้การเขียน แผนภาพ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการอ่านที่มีการชี้แนะ (DRA) มีความ สามารถในด้านการจับใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องสูงกว่ากลุ่มควบคุม และพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการอ่านที่มีการชี้แนะ (DRA) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการเขียนภาพไม่มีความแตกต่างกันในด้านความเข้าใจและการระลึกเรื่องที่อ่าน

อัลเวอร์แมน, บูธบี และวูล์ฟ (Alverman, Boothby and Wolf. 1988 : 13 - 21) ได้ทำ การศึกษาความสามารถในการจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านมาแล้ว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน

ระดับ 4 จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 25 คน กลุ่มแรกเรียนโดยใช้เทคนิคการสร้างไคอะแกรม (Mapping) เป็นเวลา 14 วัน กลุ่มที่ 2 เรียนด้วยวิธีเดียวกับวิธีแรกแต่ใช้เวลา 7 วัน กลุ่มที่ 3 ไม่ได้เรียนโดยใช้เทคนิคการสร้างไคอะแกรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบวัดความจำในเรื่องที่อ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยเทคนิคการสร้างไคอะแกรม เป็นเวลา 14 วัน สามารถจำแนกและถ่ายทอดใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านมาแล้วได้มากกว่าอีก 2 กลุ่ม

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบของการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ได้แก่ งานวิจัยที่ใช้โครงสร้างระดับยอด ซึ่งนำวิธีการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาซึ่งมีผลงานวิจัย ดังนี้

อรุณี เหลืองศิริ (2533 : 77) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมทางภาษาและการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้โครงสร้างระดับยอด กับการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของการจัดประสบการณ์ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความพร้อมทางภาษาและการคิดแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทวีศักดิ์ บุญทน (2534 : 57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความเข้าใจในการอ่าน และมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จิราพร ทรายคำ (2534 : 56) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เครื่องโครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการสอนภาษาไทยปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือการสอนภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .01

พรทิพย์ สิมโน (2536 : 79) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุษณีย์ วรรณจีย์ (2536 : 107 - 108) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการสร้างไคอะแกรมกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการสร้างไคอะแกรม มีความเข้าใจในการอ่านและมีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมพร วัฒนศิริ (2538 : 96) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมแผนภาพโครงเรื่องกับกิจกรรมภาพชุด ผลปรากฏว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนที่ใช้กิจกรรมแผนภาพโครงเรื่องกับกิจกรรมภาพชุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทั้งสองวิธี ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอมาตั้งแต่ต้น แสดงให้เห็นได้ว่า การเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนนั้น กิจกรรมการสอนอ่านที่เหมาะสมและน่าสนใจในการนำมาจัดการเรียนการสอน ได้แก่ กิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบ ความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการอ่านที่ต่างกันทั้ง 3 วิธีดังกล่าว เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการสอนอ่านต่อไป

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความสนใจในการเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนบ้านขาม (ศรีรัฐประชานุเคราะห์) อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 87 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือกโรงเรียน ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตั้งแต่ 3 ห้องเรียนขึ้นไป ซึ่งจำนวนห้องเรียนมีมากพอที่จะเป็นกลุ่มทดลอง
 2. การจัดชั้นเรียนจัดแบบคละความสามารททางการเรียนภาษาไทยของนักเรียน ซึ่งในแต่ละห้องจะมีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยทั้งสูง กลาง ต่ำ คละกัน และทั้ง 3 ห้องเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ใกล้เคียงกัน
 3. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2539 เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่นในอำเภอลำดวนแล้วจะอยู่ในระดับปานกลาง
 4. เป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหารและคณะครูให้ความร่วมมือและเห็นความสำคัญในการวิจัย และจับฉลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังนี้
- กลุ่มที่ 1 ใช้กิจกรรมเขียนสรุปความ
- กลุ่มที่ 2 ใช้กิจกรรมทำแบบฝึกหัด
- กลุ่มควบคุม ใช้กิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1) แผนการสอน

1.1 แผนการสอนที่ใช้กิจกรรมการเขียนสรุปความ เป็นกิจกรรมหลังการอ่าน จำนวน 30 แผน แผนละ 3 คาบ รวม 90 คาบ

1.2 แผนการสอนที่ใช้กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด เป็นกิจกรรมหลังการอ่าน จำนวน 30 แผน แผนละ 3 คาบ รวม 90 คาบ

1.3 แผนการสอนที่ใช้กิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นกิจกรรมหลังการอ่าน จำนวน 30 แผน แผนละ 3 คาบ รวม 90 คาบ

2) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับใช้ทดสอบก่อนและหลังการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 30 ข้อ

3) แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การจัดทำแผนการสอน

1.1 การสร้างแผนการสอน

1.1.1 ศึกษาคู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) เกี่ยวกับแนวการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ จุดประสงค์ในการสอน และ ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.1.2 เลือกเนื้อหาที่นำมาทดลองสอน ได้แก่ เนื้อหาวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐาน ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ของกรมวิชาการ จำนวน 3 บท คือ

บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

บทที่ 7 พื้นบ้าน พื้นเมือง

บทที่ 8 คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

1.1.3 ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียน เพื่อคัดเลือกเรื่องที่ใช้เป็นสื่อ ในการฝึกอ่านเพิ่มเติมจากหนังสือต่าง ๆ ให้มีคำและรูปแบบของประโยคสอดคล้องกับเนื้อหาใน บทเรียนที่กำหนดไว้ในหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บทที่ 6 - 8 โดยคัดเลือกเรื่องมาจำนวน 9 เรื่อง แล้วนำเรื่องดังกล่าวไปให้คณะกรรมการผู้ควบคุม

ปริญญานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ดูภาคผนวก จ.) พิจารณาความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน เพื่อคัดเลือกไว้ 3 เรื่อง ได้แก่ แก้วกำพร้า, ประเพณีสงกรานต์ และไฟฟ้ามายังจากไหน นำเรื่องที่ได้รับการพิจารณาไปจัดทำแผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

1.1.4 เขียนแผนการสอนโดยกำหนดรูปแบบในการเขียนแผนการสอนซึ่ง ประกอบด้วยความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผล ในส่วนของเนื้อหาใช้เนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 บทที่ 6 - 8 และกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่มมีขั้นตอนในการสอน ตามแนวการจัดกิจกรรมในคู่มือครู ต่างกันเฉพาะในเรื่องการฝึกความเข้าใจในการอ่าน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ฝึกอ่านเนื้อเรื่องอื่นเพิ่มเติม ซึ่งวิธีการฝึกของแต่ละกลุ่มจะต่างกัน

กิจกรรมการสอนอ่าน การสอนอ่านเนื้อหาในหนังสือเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บทที่ 6 - 8 แต่ละกลุ่มใช้กิจกรรมตามแนวการจัดกิจกรรมในคู่มือครู ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. **การเตรียมการอ่าน** เป็นขั้นตอนการวางพื้นฐานของการอ่าน
 - 1.1 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่อ่าน
 - 1.2 สอนศัพท์โดยอ่านคำใหม่ ทบทวนคำเก่า
 - 1.3 ตั้งจุดประสงค์การอ่าน
2. **การอ่านในใจ** มีลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนแล้วให้นักเรียนอ่านในใจ
 - 2.2 นักเรียนแต่ละกลุ่ม อภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 2.3 ตอบคำถามปากเปล่าตามเรื่องที่อ่าน
3. **การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง** เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และเกิดความแม่นยำในเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 3.1 ครูแจกแผนภาพโครงเรื่อง หรือเขียนแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ โดยไม่มีรายละเอียดของเรื่อง
 - 3.2 นักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อเรื่อง แล้วช่วยกันเติมข้อความหรือรายละเอียดของแผนภาพโครงเรื่องตามเหตุการณ์ในเรื่อง
 - 3.3 นักเรียนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน เพื่อฝึกความเข้าใจในการอ่าน หลังจากอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน และปฏิบัติกิจกรรมตามแนวการจัดกิจกรรมในคู่มือครูแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ฝึกอ่านเนื้อเรื่องอื่นเพิ่มเติม โดยเมื่ออ่านเนื้อเรื่องแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมที่แตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กิจกรรมการเขียนสรุปความ มีขั้นตอนดังนี้

1. ทบทวนเรื่อง โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันตั้งคำถาม และตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นที่สำคัญของเรื่องแล้วจดบันทึกไว้
4. ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้ ด้วยสำนวนภาษาตามความเข้าใจของ

นักเรียนเอง

5. รวบรวมเป็นผลงานของกลุ่ม แล้วนำเสนอเรื่องย่อที่ดีที่สุดหน้าชั้นเรียน

กลุ่มที่ 2 กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด มีขั้นตอนดังนี้

1. ทบทวนเรื่อง โดยร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ครูถามปากเปล่าเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้น เพื่อทบทวนความเข้าใจในการอ่าน ซึ่ง

ลักษณะของแบบฝึกหัดจะเป็นแบบเลือกตอบ เติมคำ ถูกผิด และจับคู่

3. ตรวจสอบผลงานของนักเรียน แล้วนำผลงานมาให้ให้นักเรียนดูความก้าวหน้าของตัวเอง

กลุ่มควบคุม ใช้กิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

1. ทบทวนเรื่อง โดยการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

2. ครูเสนอแผนภาพโครงเรื่องที่ยังไม่มีรายละเอียดของเรื่อง และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง กรณีที่เนื้อเรื่องที่ใช้ฝึกอ่านเพิ่มเติมมีรูปแบบของการเขียนแผนภาพโครงเรื่องแตกต่างจากเนื้อหาในบทเรียน ครูจึงควรนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องใหม่ให้นักเรียนได้ฝึกอภิปรายเนื้อเรื่อง

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำ กลุ่มคำ ลงในแผนภาพโครงเรื่องจากคำถาม และเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับ

4. นักเรียนนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องของแต่ละกลุ่มโดยเล่าเรื่องประกอบแผนภาพโครงเรื่องด้วยถ้อยคำของตนเอง

5. นักเรียนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

1.2 การตรวจสอบคุณภาพแผนการสอน

1.2.1 เมื่อสร้างแผนการสอนได้แล้วให้นำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญา นิพนธ์เพื่อคุณภาพถูกต้อง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมแล้วนำแผนการสอนมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.2.2 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโนนไทยสุคนธ์วัฒนา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ห้อง ทั้งหมด 80 คน เพื่อหาข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วนำแผนการสอนที่ใช้แล้วมาแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้สอนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.2.3 นำแผนการสอนที่ทดลองใช้แล้วมาแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนำไปใช้สอนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจการอ่าน

การสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาการสร้างและวิธีการเขียนข้อสอบ จากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชาวต แพร์ตันกุล (2520 : 1 - 210)

2.2 ศึกษาจุดประสงค์และเนื้อหาเพื่อกำหนดขอบเขตของการสอน

2.3 สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจตามจุดประสงค์ และเนื้อหาในเรื่องที่อ่าน โดยสร้างคำถามแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จากเรื่องที่กำหนดให้ 8 เรื่อง แต่ละเรื่องจะมีคำถามรวมแล้ว 50 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล วิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน (สุภาภคนวก จ.) ตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาถึงความเห็นดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 117)

คะแนน +1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดตรงตามจุดประสงค์นั้น

คะแนน 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจ

คะแนน -1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์นั้น

เมื่อบันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด เพื่อเลือกเอาข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัดตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อสอบทั้งหมด 49 ข้อ

2.5 ข้อสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองเพื่อหาคุณภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโนนไทยสุคนธ์วัฒนา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน

2.6 นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ได้ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 แห่งในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

2.7 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % ในการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เทห์ ฟาน (Chung - Teh Fan) แล้วเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 - 0.79 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 0.60 ได้จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด 49 ข้อ คัดเลือกไว้ 30 ข้อ

2.8 นำข้อสอบที่คัดเลือกแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบึงคำคู อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 46 คน นำผลการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richarson) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 12) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .853

3. การสร้างแบบสอบวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2524 : 137 - 139)

3.2 สร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยยึดหลักการสร้างของลิเคอร์ต ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เลข ๑ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย จำนวน 35 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อประธาน กรรมการควบคุมปริญญา นิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน (ดูภาคผนวก จ.) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถามแล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 31 ข้อ ไปทดลองหาคุณภาพโดยนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโนนไทยสุคนธ์วัฒนา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 80 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ข้อที่กล่าวในเชิงนิมิต (Positive Statements)

ชอบมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ชอบมาก	ให้ 4 คะแนน
เฉย ๆ	ให้ 3 คะแนน
ไม่ชอบ	ให้ 2 คะแนน
ไม่ชอบเลย	ให้ 1 คะแนน

ข้อที่กล่าวในเชิงนิเสธ (Negative Statements)

ชอบมากที่สุด	ให้ 1 คะแนน
ชอบมาก	ให้ 2 คะแนน
เฉย ๆ	ให้ 3 คะแนน
ไม่ชอบ	ให้ 4 คะแนน
ไม่ชอบเลย	ให้ 5 คะแนน

3.5 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้เทคนิค 25% แบ่งกลุ่มสูงต่ำ โดยใช้วิธีหาค่าที (t - test) ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคำถามรายข้อ คัดเลือกข้อสอบที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อแบบสอบถามที่มีค่า t ระหว่าง 2.38 - 4.59 ทั้งหมด 20 ข้อ

3.6 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของคอนบาค Cronbach (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125 - 126) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .720

วิธีดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 62) ซึ่งมีตารางแบบแผนการทดลอง ดังนี้

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE ₁	T ₁	X ₁	T ₂
RE ₂	T ₁	X ₂	T ₂
RC ₃	T ₁	~X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง ดังนี้

- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
- E แทน กลุ่มทดลอง
- C แทน กลุ่มควบคุม
- T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
- T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง
- X₁ แทน การเรียนจากการใช้กิจกรรมเขียนสรุปความ
- X₂ แทน การเรียนจากการใช้กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด
- ~X แทน การเรียนจากการใช้กิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 การทดลองแต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลอง 90 คาบ คาบละ 20 นาที โดยสอนครั้งละ 3 คาบ สัปดาห์ละ 15 คาบ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยทำการสอนตั้งแต่วันจันทร์ - วันศุกร์ โดยใช้เวลา 09.00 - 10.00 น. , เวลา 10.00 - 11.00 น. , เวลา 11.00 - 12.00 น. ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การจัดคาบเวลาในการทดลองสอนในหนึ่งสัปดาห์

วัน \ เวลา	09.00 - 10.00	10.00 - 11.00	11.00 - 12.00
จันทร์	กลุ่มทดลอง (1)	กลุ่มทดลอง (2)	กลุ่มควบคุม
อังคาร	กลุ่มทดลอง (2)	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง (1)
พุธ	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง (1)	กลุ่มทดลอง (2)
พฤหัสบดี	กลุ่มทดลอง (1)	กลุ่มทดลอง (2)	กลุ่มควบคุม
ศุกร์	กลุ่มทดลอง (2)	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง (1)

3. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยสอนเองทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการทดลองเท่ากัน กิจกรรมการเรียนการสอนเหมือนกัน ต่างกันเฉพาะกิจกรรมที่ใช้ฝึกความเข้าใจในการอ่านหลังจากอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ใช้กิจกรรมเขียนสรุปความ กลุ่มที่ 2 ใช้กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด กลุ่มควบคุม ใช้กิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.3 เมื่อสอนเสร็จทำการทดสอบหลังการสอน (Posttest) ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ด้วยแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.4 ตรวจสอบผลการทดสอบ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อตรวจสอบผลการทดสอบแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานดังนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ที่ใช้กิจกรรมการเขียนสรุปความ กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด และกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นกิจกรรมที่ใช้ฝึกความเข้าใจในการอ่านหลังจากอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

(One - way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls)

2. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมการเขียนสรุปความ กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด และกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นกิจกรรมที่ใช้ฝึกความเข้าใจในการอ่านหลังจากอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 คะแนนเฉลี่ย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 137) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
N	แทน	จำนวนนักเรียน

1.2 ความแปรปรวนของคะแนน (Variance) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 142)

โดยใช้สูตร

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเป็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เตห์ ฟาน (Chung - Teh Fan)

2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้สูตร K.R. 20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 123)

$$r'' = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
	"		
	n	แทน	จำนวนข้อ
	p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ = 1 - P
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

2.4 หาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชา

ภาษาไทยโดยวิธีการของตารางแจกแจงที (t - Distribution) โดยใช้สูตร ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.

2538 : 131 - 132)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n_H + n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงที
	X_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	X_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรดังนี้

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125 - 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือนี้ทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 235 : 249)

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}$$

เมื่อ MS_B แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

เมื่อ MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีของนิวแมนคูลส์

(Newman Keuls) ด้วยสูตร

$$q \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$$

q แทน ค่าที่ได้จากการเปิดตารางแจกแจงของ Studentized Range Statistic เพื่ออ่านค่า q จากความสัมพันธ์ของค่า r (จำนวนกลุ่ม) และ df error (df ของ within group)

เมื่อ MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

n แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการทดลองและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ความแปรปรวนความ
เข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่จะได้รับการฝึกด้วยกิจกรรม
การเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
หลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ
การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความสนใจในการเรียน ระหว่างนักเรียนที่
ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนบ้านขาม (ศรีรัฐประชานุเคราะห์) อำเภอสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3
ห้องเรียน ทั้งหมด 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ห้องละ 30 คน แต่ในระหว่าง

ดำเนินการทดลอง มีนักเรียนที่ไม่ได้ผ่านการทดสอบทั้งก่อนและหลังการทดลอง ห้องละ 1 คน เพราะนักเรียนดังกล่าวขาดเรียนในวันนั้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 87 คน ห้องละ 29 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ความแปรปรวนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่จะได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลอง กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ห้องเรียน ได้ผลดังต่อไปนี้

ตาราง 3 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ก่อนการทดลองของนักเรียนที่จะได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

กิจกรรมหลังการอ่าน	จำนวน	\bar{X}	S^2
1. การเขียนสรุปความ	29	17.413	19.251
2. การทำแบบฝึกหัด	29	16.862	18.551
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	29	18.414	15.036
รวม	87		

จากตาราง 3 พบว่านักเรียนที่จะได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองเท่ากับ 17.413 16.862 และ 18.414 ตามลำดับ

แล้วนำคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลอง มาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่จะได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	35.883	2	17.941	1.018
ภายในกลุ่ม	1,479.519	84	17.613	

$$F = 4.88$$

$$.01(2,84)$$

จากตาราง 4 แสดงว่าก่อนการทดลอง นักเรียนที่จะได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังการทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ระหว่างนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance)

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	740.505	2	370.252	33.924**
ภายในกลุ่ม	916.829	84	10.914	
รวม	1,657.334	86		

$$F = 4.88$$

.01(2,84)

จากตาราง 5 แสดงว่าหลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 จึงได้เปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ ดังต่อไปนี้

ตาราง 6 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

กิจกรรมหลังการอ่าน	\bar{X}	การทำ แบบฝึกหัด (16.862)	การเขียน สรุปความ (18.448)	การเขียนแผน ภาพโครงเรื่อง (23.689)
การทำแบบฝึกหัด	16.862	-	-	-
การเขียนสรุปความ	18.448	-	-	1.586
การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	23.689	-	5.240**	6.824**
			$q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$	
		-	2.304	2.623
	ที่ $df = 84$; $r = 2$,		$q_{.99} = 3.76$	
	$r = 3$,		$q_{.99} = 4.28$	

จากตาราง 6 แสดงว่าหลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ และกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยการทำแบบฝึกหัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วนนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความกับนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการทำแบบฝึกหัดมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความสนใจในการเรียน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการตอบแบบสอบถามความสนใจในการเรียนของนักเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance)

ตาราง 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1,111.920	2	555.960	
ภายในกลุ่ม	7,075.345	84	84.230	6.600**
รวม	8,187.265	86		

$$F = 4.88$$

$$.01(2,84)$$

จากตาราง 7 แสดงว่าหลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 จึงได้เปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ดังต่อไปนี้

ตาราง 8 เปรียบเทียบความสนใจในการเรียน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรม
การเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

กิจกรรมหลังการอ่าน	\bar{X}	การทำ แบบฝึกหัด (74.51)	การเขียน สรุปความ (72.172)	การเขียนแผน ภาพโครงเรื่อง (74.51)
การทำแบบฝึกหัด	66.586	-	-	-
การเขียนสรุปความ	72.172	-	-	5.586
การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	74.51	-	2.338	7.924**
			$q. \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$ 6.407	7.293
		ที่ df = 84 ; r = 2,	q.99 = 3.76	
		r = 3,	q.99 = 4.28	

จากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพ
โครงเรื่อง มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยการทำแบบฝึกหัด อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพ
โครงเรื่องกับนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ มีความสนใจในการเรียน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุป
ความกับนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยการทำแบบฝึกหัดมีความสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ซึ่งพอจะสรุปขั้นตอนและผลการศึกษาได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาไทย ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความสนใจในการเรียนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. **กลุ่มตัวอย่าง** เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนบ้านขาม (ศรีรัฐประชานุเคราะห์) อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 ห้องเรียน ทั้งหมด 87 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 2 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง**

2.1 **แผนการสอน** ที่ใช้กิจกรรมการเขียนสรุปความเป็นกิจกรรมหลังการอ่าน สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 30 แผน แผนการสอนที่ใช้กิจกรรมการทำแบบฝึกหัดเป็นกิจกรรมหลังการอ่าน สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 30 แผน และแผนการสอนที่ใช้

กิจกรรมการเขียนแผนโครงเรื่องเป็นกิจกรรมหลังการอ่าน สำหรับกลุ่มควบคุมจำนวน 30 แผน

2.1 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เพื่อวัดความเข้าใจในการอ่าน ด้านการแปลความ ตีความ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จากเรื่องที่กำหนดให้ จำนวน 8 เรื่อง ทั้งหมด 30 ข้อ แต่ละข้อมีค่าความยาก (p) ระหว่าง .20 - .79 ค่าอำนาจจำแนก (r) .20 - .66 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .853

2.2 แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามความสนใจในการเรียนของนักเรียน โดยใช้วิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก (t - distribution) ระหว่าง 2.38 - 4.59 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .720

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 การทดลองแต่ละกลุ่มใช้เวลา ทดลอง 90 คาบ คาบละ 20 นาที โดยสอนครั้งละ 3 คาบ สัปดาห์ละ 15 คาบ ในระหว่างวันที่ 11 สิงหาคม 2540 ถึง วันที่ 22 ตุลาคม 2540 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยทำการสอนตั้งแต่วันที่จันทร์ - วันศุกร์ โดยใช้เวลา 09.00 - 10.00 น. ,เวลา 10.00 - 11.00 น. ,เวลา 11.00 - 12.00 น. โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยสอนเองทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการทดลองเท่ากัน กิจกรรมการเรียนการสอนเหมือนกัน ต่างกันเฉพาะกิจกรรมที่ใช้ฝึกความเข้าใจในการอ่านหลังจากอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียนโดยกลุ่มทดลองที่ 1 ใช้กิจกรรมเขียนสรุปความ กลุ่มที่ 2 ใช้กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด กลุ่มควบคุม ใช้กิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
3. เมื่อสอนเสร็จทำการทดสอบหลังการสอน (Posttest) ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ด้วยแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งผ่านการหาประสิทธิภาพแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมการเขียนสรุปความ กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด และกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นกิจกรรมที่ใช้ฝึกความเข้าใจในการอ่านหลังจากอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) แล้วพบว่า

1.1 นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ และการทำแบบฝึกหัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ กับนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการทำแบบฝึกหัดมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่องมีความสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) แล้วพบว่า

2.1 นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการทำแบบฝึกหัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด

และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 และจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) แล้วพบว่า

1.1 นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ และกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการทำแบบฝึกหัด สาเหตุที่ทำให้ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มควบคุมสูงกว่ากลุ่มทดลอง เนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1.1 คู่มือการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้กำหนดแนวการสอนอ่านให้มีกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่องเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจและเกิดความมั่นใจในเรื่องที่อ่าน โดยเมื่อนักเรียนอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียนแล้วมีกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่องให้นักเรียนได้ปฏิบัติ และกิจกรรมหลังการอ่านที่ให้นักเรียนฝึกอ่านเรื่องอื่นเพิ่มเติม นักเรียนก็ได้ฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่องอีกเช่นเดียวกัน จึงเป็นลักษณะของการจัดกิจกรรมที่คล้ายกันและฝึกซ้ำในลักษณะเดิม จึงมีผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ง่ายขึ้น เพราะการฝึกหัดบ่อย ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปตามกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ที่ว่า สิ่งใดก็ตามที่มีการกระทำบ่อย ๆ ย่อมทำให้ผู้กระทำมีความคล่องแคล่ว สามารถทำสิ่งนั้นได้ดีและเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2533 : 37) ส่วนนักเรียนในกลุ่มทดลองนั้นได้รับการฝึกอ่านเนื้อเรื่องอื่นด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ และกิจกรรมการทำแบบฝึกหัด ซึ่งเป็นลักษณะของกิจกรรมที่นักเรียนได้รับการฝึกลักษณะนี้มาก่อน นักเรียนไม่คุ้นเคยกับกิจกรรมแบบใหม่การทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจึงยากขึ้น

1.1.2 การให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วเขียนสรุปเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจด้วยสำนวนภาษาของตนเองเป็นสิ่งที่ยากสำหรับนักเรียน สังเกตได้จากการทดลองที่นักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ นักเรียนจะพลิกกลับไปดูเนื้อเรื่องที่อ่านแล้วจึงเขียนสรุปต่อไป อาจเป็นเพราะว่านักเรียนต้องคิดทบทวนเหตุการณ์หรือใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้วต้องเลือกใช้คำและประโยคให้ถูกต้องและเหมาะสมในการเขียนลำดับเรื่องราวอีกครั้ง นักเรียนบางคนจะจับประเด็นของเนื้อเรื่องได้ไม่ครบ และบางคนจะลอกข้อความจากเรื่องที่อ่านมาเขียน นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำจะเขียนสรุปความได้น้อย เขียนไม่ถูกต้อง เขียนใจความสำคัญได้ไม่ครบและไม่จบเรื่อง

1.1.3 นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการทำแบบฝึกหัด ส่วนใหญ่ นักเรียนจะทำแบบฝึกหัดที่เป็นแบบเลือกตอบได้ดี ส่วนแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพตามที่นักเรียนเข้าใจนั้น นักเรียนจะทำได้ไม่ดีเพราะเขียนบรรยายภาพที่กำหนดให้นั้นเป็นภาพจาก

เนื้อเรื่องที่นักเรียนอ่านมาแล้ว เมื่อนักเรียนเขียนบรรยายภาพไม่ได้ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ ไม่ถูกต้อง และการทำแบบฝึกหัดเป็นการกระทำเป็นรายบุคคล นักเรียนขาดการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ทางภาษา ไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันทำให้ตีความและเข้าใจเรื่องที่อ่านผิดไปได้

จากเหตุผลที่เกี่ยวกับการขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมลักษณะนี้มาก่อนและ บางส่วนของกิจกรรมที่มีความยากต้องใช้กระบวนการคิดที่หลากหลาย ประกอบกับการเขียน แผนภาพโครงเรื่องเป็นกิจกรรมการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องจากการ เขียนเป็นแผนภาพหรือแผนภูมิ จึงเป็นผลให้นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพ โครงเรื่องซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรม การเขียนสรุปความ และกิจกรรมการทำแบบฝึกหัดซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง โดยผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร วัฒนศิริ (2538 : 96) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการ อ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมแผนภาพโครงเรื่องกับกิจกรรมภาพชุด ผลการวิจัย พบว่าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมแผนภาพโครงเรื่องกับ กิจกรรมภาพชุด ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น ทั้งนี้แสดงว่ากิจกรรมการเขียน แผนภาพโครงเรื่องเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น ครูผู้สอนจึงควรมานำ จัดกิจกรรมการสอนให้ครบทุกลำดับขั้นตามคำแนะนำในคู่มือครู จึงจะทำให้ นักเรียนมีความเข้าใจ ในการอ่านที่ดีขึ้น

1.2 นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ กับนักเรียนที่ได้รับการฝึก ด้วยกิจกรรมการทำแบบฝึกหัด มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของแบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นบางส่วนมีลักษณะคล้ายกับกิจกรรมการเขียน สรุปความ เช่น การให้นักเรียนเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องแล้วเขียนบรรยายภาพ การ เขียนเรื่องจากภาพ เป็นต้น เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกฝนทักษะทางการอ่านด้วยกลวิธีที่คล้ายกัน และ การให้นักเรียนได้เขียนหรือทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาแล้ว เป็นการให้นักเรียนได้ฝึก ทักษะทางการเขียนให้สัมพันธ์กับการอ่าน เพราะลักษณะของแบบฝึกหัดที่ควรเกี่ยวข้องกับบทเรียน ที่เรียนมาแล้ว จึงจะช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาให้แก่ผู้เรียนได้ (นิตยา ฤทธิโยธี. 2520 : 1)

แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจากตาราง 6 จะเห็นว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วย กิจกรรมการเขียนสรุปความมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการ ทำแบบฝึกหัด ทั้งนี้เพราะว่าการที่นักเรียนจะเขียนสรุปความได้นั้นนักเรียนจะต้องอ่านทำความเข้าใจ แปลความ ขยายความโดยใช้ภาษาของตนเอง นักเรียนจึงต้องตั้งใจในการอ่าน การเขียนสรุป ลำดับเรื่องราวที่อ่านตามที่นักเรียนเข้าใจจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ สุทธิกิจย์ (2528 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจ

ในการอ่าน โดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวกับอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวณี คลองน้อย (2530 : 67) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการฝึกความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้แบบฝึกหัดกับการเขียนสรุปความ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ฝึกโดยการเขียนสรุปความมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ฝึกโดยการทำแบบฝึกหัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงอาจสรุปได้ว่าการนำกิจกรรมการเขียนสรุปความและการทำแบบฝึกหัดไปใช้ควบคู่กัน จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านที่ดีขึ้น

2. การเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

จากผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่องมีความสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 โดยนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยการทำแบบฝึกหัด ทั้งนี้เนื่องมาจาก การที่นักเรียนได้ร่วมกันทำงานกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่กันและกัน การนำความรู้ที่ได้จากการรวมกลุ่มมาใช้ในการอ่านเรื่องทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น และเกิดความสนใจในการเรียนได้ ซึ่งสุชา จันทร์อม (2518 : 73) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของนักเรียนว่า ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับรากฐานทางประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะสนใจเรื่องใดเด็กจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องนั้นพอสมควร ถ้าเด็กขาดประสบการณ์เด็กอาจไม่สนใจเป็นเพียงความอยากรู้อยากเห็นเพียงครู่เดียวก็เลิกความสนใจไป และการได้ร่วมกันทำงานกลุ่มยังเป็นการฝึกแสดงความคิดเห็นและช่วยกันค้นคว้าหาเหตุผลเกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งสอดคล้องกับซูชีพ อ่อนโคกสูง (2520 : 80 - 90) ได้กล่าวว่า ครูสามารถสร้างสิ่งเร้าให้นักเรียนสนใจในการเรียนได้ โดยการให้นักเรียนช่วยเหลือร่วมมือกันในการรวมกลุ่มทำงาน จัดให้มีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ ทาง อย่าให้กิจกรรมนั้นเป็นแบบนักเรียนเป็นผู้ถูกกระทำ คือนักเรียนนั่งเฉย ๆ นักเรียนได้ใช้วิถีสัมผัสเพียงอย่างสองอย่าง เช่น ดูหรือฟังเท่านั้น หรือให้นั่งคิดตลอดเวลา จะเห็นได้ว่าเมื่อนักเรียนได้ร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม เป็นการสร้างความสนใจให้กับนักเรียนและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้อย่างมาก กิจกรรมการทำแบบฝึกหัดเป็นกิจกรรมที่นักเรียนทำเป็นรายบุคคล นักเรียนไม่ได้รวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์และทำงานร่วมกัน จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับ การฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่องซึ่งเป็นกระบวนการกลุ่มในการทำงานเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนยังได้ปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายและมีส่วนร่วมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้างต่อไป

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ควรเน้นกระบวนการทำงานกลุ่มและการคิดอย่างเป็นระบบให้แก่ผู้เรียน ครูควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกกระทำด้วยตนเองให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดที่ถูกต้องต่อไป

1.2 การรวมกลุ่มของนักเรียนในการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ควรให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมีทั้งเด็กเก่ง-อ่อนคละกัน เพื่อเป็นการให้เด็กเก่งช่วยเหลือเด็กอ่อน และครูควรหาวิธีกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนได้ร่วมกันคิดและมีส่วนร่วมในงานที่ทำทุกขั้นตอน

1.3 ในการเขียนแผนภาพโครงเรื่องนั้น ครูควรมีรูปแบบโครงร่างแผนภาพโครงเรื่องเป็นเอกสารโรเนียวให้นักเรียนเติมรายละเอียดเพื่อไม่ให้เสียเวลา

1.4 ในการสอนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องนั้น ควรมีสื่อประกอบให้นักเรียนเข้าใจเรื่องง่ายขึ้น เช่น การใช้รูปภาพ ของจริง

1.5 ครูควรใช้แบบฝึกหัดควบคู่กับการเขียนสรุปความ จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านที่ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ระหว่างการให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่องเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนเรียงความ หรือการเขียนเรื่อง โดยการให้นักเรียนเขียนเค้าโครงเรื่องที่จะเขียนลงในแผนภาพโครงเรื่องก่อน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุคประเสริฐ. เทคนิคการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- กัลยา ตูลพิจิตร. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กระหว่างวิธีสอนแบบวรรณคดี กับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา, สำนักงาน. รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัด ปีการศึกษา 2538. นครราชสีมา : ป.สัมพันธ์พานิชย์. 2539.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. “แนวการสอนภาษาไทย,” คู่มือครูภาษาไทย. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษาค้นคว้า, 2514.
- จรรยา เอี่ยมสะอาด. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน และวิธีสอนแบบบรรยาย. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- จรัสศรี กิจบัญญัติอนันต์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนคำ และทัศนคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- จิรพร วัฒนวิทย์กิจ. “ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา,” สารพัฒนาหลักสูตร. 12 (11) : 48 - 55 ; มิถุนายน - กันยายน 2535.
- จิราพร ทราชคำ. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูการสอนภาษาไทย. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

- จุไรรัตน์ เพิ่มสุข. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบอเมริกา กับการสอนปกติ. ปรินญาณีพันธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- ฉัตรดา บุนนาค และคนอื่นๆ. ศิลปะการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.
- ✓ ชัยนต์ เพชรศรีจันทร์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนกับสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ชวาล แพร์ตันกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. สอนอย่างไร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2520.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ฐาปะนีย์ นาคทรพร และประภาศรี สีหอำไพ. ภาษาไทยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ฉรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.
- ทวีศักดิ์ บุญทน. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- นฤมล กังวาลไกล. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปรินญาณีพันธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- นิตยา ฤทธิโยธี. การทำและการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ. เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางการสอนภาษาไทย หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2520.

- นิกา เล็กบำรุง. พฤติกรรมการสอนของครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครเกี่ยวกับการกำหนดงานให้นักเรียนและการทบทวนเมื่อจบบทเรียน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- น้อมฤดี จงพฤษะ และคนอื่น ๆ. คู่มือการศึกษาค้นคว้าทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2519.
- น้ำเพชร จำปาทอง. การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. การสอนหนังสือนอกเวลาและหนังสืออ่านประกอบ. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย หน่วยที่ 13 : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- บันลือ พฤษะวัน. มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- บุญปลูก สิทธิไชย. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ม.1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการดูกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.
- ปิยศักดิ์ สินทรัพย์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการใช้เกมและเพลงประกอบการสอน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ปรีดา จันทรโรจน์. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ และไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนกช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.
- พนิดา พ่วงชูศักดิ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนด้วยบทเรียนโมดูลกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

- พรทิพย์ สิมโน. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอกกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- พรรณี ชูทัย. สารัตถทางจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือกลางกรมมหาวิทยาลัย, 2538.
- มัลลิกา ภักดิ์ฉัตร. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนและทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- มานิต บุญประเสริฐ. ยุทธวิธีพัฒนาการอ่าน. กรุงเทพฯ : จันทระเกษม, 2526.
- ยุพากรณ์ ชาวเชียงขวาง. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความกับการสอนปกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านเชียงบาน อำเภอเชียงบาน จังหวัดพะเยา,” วิจัยสุนเทศ. 14 (160) : 16 - 20 ; มกราคม 2537.
- เขวภา พิมพ์นต์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการเล่าเรื่องจากหนังสือกับการใช้เกมการอ่านเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2536. อัดสำเนา.
- รัฐจวน อินทรกำแหง และคนอื่น ๆ. การอ่านและการพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2519.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2533.
- ลำจวน นิชเปี่ยม. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการใช้เหตุผล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- วรรณิ โสมประจักษ์. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.

- วลัยลักษณ์ อาทิตย์เที่ยง. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีลักษณะภูมิหลังต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- วันเพ็ญ สุภิกิตย์. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- วาสนา เกตุภาค. การอ่าน. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2521.
- จิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย (ไทย 101). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.
- วิชากร, กรม. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 - 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.
- _____. รายงานการประเมินความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนชั้น ป. 1 - 6 ปีการศึกษา 2534. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2537.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : เรือนอักษร, 2524.
- ศิริรัตน์ นีละคุปต์. “ทักษะการอ่านที่ต้องพัฒนาเพื่อฝ่าฝืนเข้าสู่...ประตูด่านวิทยาลัย” การสอนอ่าน...เพื่อเดินเข้าสู่ประตูด่านวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย, 2532.
- ศึกษานิเทศการ, กระทรวง. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- _____. หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2528.
- สนม ครุฑเมื่อง. การสอนทักษะการใช้ภาษาไทย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก, 2528.

- สนิท ดั่งทวี. อ่านไทย. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2526.
- สมพร มั่นตะสูตร. การอ่านทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2534.
- สมพร วัฒนศิริ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมแผนภาพโครงเรื่อง กับกิจกรรมภาพชุด. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- สมบูรณ์ ชิตพงษ์. การประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย เอกสารประกอบวิชาการวิจัย 521 วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ สินธุรเวชณ์. “การประเมินผลทักษะการอ่าน,” สารพัฒนาหลักสูตร. 45 : 26 ; ธันวาคม 2528.
- สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพรวพิทยา, 2518. >
- สุธามาศ สังข์ลาโพธิ์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับแบบปกติ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุโท เจริญสุข. หลักจิตวิทยาและการพัฒนาการของมนุษย์. กรุงเทพฯ : ประมวลศิลป์, 2525.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- สุวรรณัฐ ไบกุลลาบ. การศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์การอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535. อัดสำเนา.
- เสาวณี คล่องน้อย. เปรียบเทียบผลการฝึกความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบฝึกหัดกับการเขียนสรุปความ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

อรุณี เหลืองหิรัญ. การศึกษาความพร้อมทางภาษาและการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดประสบการณ์โดยใช้โครงสร้างระดับยอด. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

อุษณีย์ วรรณจิตย์. การเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค การสร้างไคอะแกรมกับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

Alver Mann, Donna E., P.R Boothby and J. Wolfe. "The Effect of Graders' Comprehension of School Studies Text," Journal of Social Studies Research. 8 : 13 - 21 ; January, 1988.

Babbs, Patricia Joan. "The Effects of Instruction in the use of a Metacognitive Comprehension Monitoring Strategy Upon Fourth Grader's Reading Comprehension and Performance," Dissertation Abstracts International. 44 : 1741 - A ; December, 1983.

Bond, G.L. and M.A. Tinker. Reading Difficulties. Their Diagnosis and Correction. New York : Appleton Century - Grofts, 1957.

Brent, Clandia Rebecca. "The Effects of The Directed Reading Activity and Mapping on Fifth and sixth-Grader's Recall of Expository Text," Dissertation Abstracts International. 50 : 1998 - A ; July, 1988.

Carr, Eileen M. and others. "The Effect of Inference Training on Children's Comprehension of Expository text," Journal of Reading Behavior. 15 (3) : 1 - 18 ; 1983.

Cooper, J. David and others. To What and How of Reading Instruction Second Edition. Ohio : Merill Publishing Company, 1988.

Davidson, Jane L. "The Group Mapping Activity for Instruction in Reading and Thinking," Journal of Reading. 26 : 52 - 56 ; October, 1982.

Decker, Norma Caillier. "The Effect of Writing in the Expressive Mode upon the Reading Achievement of Remedial Readers in the Socondary School," Dissertation Abstract International. 49 : 1746 - A ; January, 1988.

- Delaney, Norman Mc Luckie. "The Effect of Strategy Training on Comprehension of Implicit and Explicit Information in Familiar and Unfamiliar Expository Text," Dissertation Abstracts International. 46 (01) : 111 - A ; July, 1985.
- Dewey, John. Dictionary of Education. New York : Philosophical Library, 1959.
- Flood, J. "The Text, the Student and the Teacher : Learning from Exposition in Middle School," The Reading Teacher. 41 : 780 - 783 ; April, 1986.
- Flood, James and Diane Lapp. "Conceptual Mapping Strategies for Understanding Information Text," Text reading Teacher. 41 : 780 - 783 ; April, 1988.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1973.
- Goodman, Kenneth. "The Reading Process," In Patricia L. Carrel, Joanne Devine and David E. Eskey (eds.), Interactive Approaches to Second Language Reading. p. 11 - 22. Cambridge : Cambridge University Press, 1988.
- Harris, Albert J. and Edward R. Sipay. How to Teach Reading. New York : Longmans, Inc., 1979.
- Hurlock, Elizabeth B. Adolescent Development. New York : Mc Graw - Hill Book Company, 1955.
- Jager, Harry A. and Frochlick P Glifford. "Guidance Tools for Vocational Shop Instructor," Vocation Instructor's Shop Handbook III. New York : Harper and Brothers, 1947.
- Lapp, Diane and Jame Flood. Teaching Reading of Every Child. London : Macmillan Publishing Company, Inc., 1983.
- Linda, M. Lysynchuk, Michael Pressly and Nancy J. Vye. "Reciprocal Teaching Improves Standardized Reading Comprehension Performance in Poor Comprehenders," The elementary School Journal. 90 (5) : 470 - 483 ; May, 1990.
- Lono, Luz Paredes. "Teaching Reading Skills : A Guide for the New ESL Teaching," in A TESOL Professional Anthology : Listening Speaking and Reading. p. 68 - 85. Edited by Carol Cargill. Illionis : Volumed Publishers, 1987.
- Mehrens, William A. and Lehmann. Measurement and Evaluation in Education and Psychology. 5 th ed. New York : Holt Rinehart and Winston, 1978.

Page, Terry J., B. Thomas and A.R. Marshall. International Dictionary of Education.

New York : Nicholas Rubleshy Company, 1977. i \

Powell, Marvin. The Psychology of Adolescence. New York : The Bobbs Merrill
Company, 1963.

Williams, Eddie. Reading in the Language Classroom. London : MacMillan Publisher,
1986.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

- แบบประเมินความเหมาะสมของเรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการฝึกอ่านเพิ่มเติม
- ผลของการประเมินเรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการฝึกอ่านเพิ่มเติม
- เรื่องสำหรับฝึกอ่านเพิ่มเติม 3 เรื่อง

แบบประเมินความเหมาะสมของเรื่องหรือบทความที่ใช้เป็นสื่อในการฝึกอ่านเพิ่มเติม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

- คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาเรื่องหรือบทความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่
- ถ้าท่านแน่ใจว่าเรื่องหรือบทความนั้นมีความเหมาะสมกับเกณฑ์ ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง 1
 - ถ้าท่านไม่แน่ใจว่าเรื่องหรือบทความนั้นมีความเหมาะสมกับเกณฑ์ ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง 0
 - ถ้าท่านแน่ใจว่าเรื่องหรือบทความนั้นไม่มีความเหมาะสมกับเกณฑ์ ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง -1

แบบประเมินความเหมาะสมของเรื่องหรือบทความที่ใช้เป็นสื่อการฝึกอ่านเพิ่มเติม

ชื่อเรื่อง

ข้อที่	เกณฑ์	ความเหมาะสม		
		1	0	-1
1.	เรื่องมีสาระสำคัญสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในบทเรียน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บทที่			
2.	มีความเหมาะสมกับความสนใจของเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 4			
3.	เนื้อเรื่องมีใจความชัดเจนเหมาะสมกับการอ่านของเด็ก ประถมศึกษา			
4.	เนื้อเรื่องมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการจับใจความและ การแปลความหมาย			
5.	เนื้อเรื่องมีความเหมาะสมในการเขียนเป็นแผนภาพโครงเรื่อง การเขียนสรุปความ และการทำแบบฝึกหัด			
6.	เนื้อเรื่องมีลักษณะการใช้คำ ประโยค คล้ายกับเนื้อหาใน บทเรียนที่			
	รวม			

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

ตาราง 9 ผลการประเมินเรื่องที่น่าสนใจที่นำมาฝึกอ่านเพิ่มเติม

เรื่องที่ฝึกอ่านเพิ่มเติม	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม
	1	2	3	4	5	
บทที่ 6						
1. หักเหลี่ยมเค้ก	4	5	3	4	2	18
2. ไมยตรีธรรม	5	5	4	3	4	21
3. ครอบครัวไข่มุกเขียว	4	4	5	5	4	22
4. แก้วกำพร้าว้า*	5	6	6	5	5	27
บทที่ 7						
1. ประเพณีสงกรานต์*	6	5	6	6	6	29
2. ร้านหนังสือของคุณดา	5	4	4	3	4	20
3. ความอบอุ่นในฤดูหนาว	4	5	4	3	3	19
4. แหลมหมาหลง	4	4	4	5	4	21
บทที่ 8						
1. ดินดุม	5	4	4	4	5	22
2. ช่วยกันดูแล	4	5	4	4	4	21
3. พินเงิน	4	4	4	5	4	21
4. ไฟฟ้ามาจากไหน*	5	6	5	5	6	27

* แสดงถึงเรื่องที่น่าสนใจที่นำมาฝึกอ่านเพิ่มเติม

เรื่องสำหรับฝึกอ่านเพิ่มเติม

แบบฝึกอ่านเพิ่มเติม

แก้วกำพร้าว้า

“แก้วกำพร้าว้าไล่ไม่ทัน แก้วกำพร้าว้าไล่ไม่ทัน” เด็ก ๆ ส่งเสียงร้องเอะอะ วิ่งล่อหน้า ลูกช้างเล็ก ๆ ไปตามถนน เจ้าลูกช้างตัวอ้วนกลมเหมือนช้างยัดนุ่นวิ่งตาม ไซ้วงนึม ๆ ไล่จับเด็กอย่างสนุกสนาน

แก้วกำพร้าว้าเป็นลูกช้างของตำรวจแต่เดิมแก้วกำพร้าว้าก็เป็นช้างป่า วันหนึ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจออกไปตรวจท้องที่ในป่า พบเหตุการณ์ผิดปกติ มีลูกช้างเล็ก ๆ อายุไม่ถึงขวบออกมาจากป่า วิ่งตรงมาหา แล้วทำกิริยาชักชวนให้ติดตาม ตอนแรกตำรวจไม่ใส่ใจ นึกว่าลูกช้างล้อเล่นเพราะความซุกซน แต่ลูกช้างก็แสดงกิริยาเช่นนี้อีกหลายครั้ง

“หมู่แจ้จ้ง คุณเจ้าช้างน้อยนี่ซิทำท่าแปลก ๆ เหมือนจะให้เราคามมันเข้าไปในป่านะ” ข่ายอดปริศยาหมู่แจ้จ้งที่ออกมาตรวจท้องที่ด้วยกัน “ผมก็ว่าจ้งแหละครับ ลองตามมันไปสิดีกว่า”

ลูกช้างรีบนำตำรวจเข้าไปในป่า ไม่นานเขาก็พบแม่ช้างนอนตายอยู่ใต้ต้นไม้ เจ้าลูกช้างต้องการแจ้งความเรื่องนี่เอง วันนั้นตำรวจไม่ได้จับผู้ร้ายกลับมา แต่มีลูกช้างกำพร้าว้าติดตามมาอยู่ที่โรงพักด้วย

ทุกเช้า แก้วกำพร้าว้าจะออกจากโรงพัก ไปตลาดที่อยู่ใกล้ ๆ ผ่านร้านขายผักหรือผลไม้ที่ถูกลงใจจะขึ้นวงงไปคว้ามากิน เทียวเดินขออาหารร้านโน้นร้านนี้ แม่ค้าเอ็นดูลูกช้างเล็ก ๆ ก็จะหยิบยื่นกล้วยอ้อยให้กิน พออิ่มหน้าสำราญแล้ว แก้วกำพร้าว้าก็เดินย้ายพุงกลับโรงพัก

เพราะความแสนรู้และช่างเล่นทำให้แก้วกำพร้าว้าเป็นขวัญใจของชาวเมือง

“แก้วกำพร้าว้ามาแล้ว” ผู้คนร้องทักเมื่อแก้วกำพร้าว้าเดินผ่าน

“ดูซิลูก ช้างตัวเล็ก ๆ น่ารักมั๊ย” แม่ชีชวนให้ลูกสาวดูแก้วกำพร้าว้า

“เล็กที่ไหนกันแม่ ใหญ่ต่างหาก” ลูกสาวร้องค้านเสียงหลง ในความรู้สึกของเด็กน้อย ลูกช้างก็ยังคิดว่าโตกว่าหมาแมว

แก้วกำพร้าว้าชนมากและอยากรู้อยากเห็น เวลาเดินตลาดชอบขึ้นวงงไปคว้ามะพร้าวจ่ายกับข้าวของคนที่มาซื้อของ หรือจีเอว หากไปเจอคนบ้าจี้ ตกในร่องลัน แก้วกำพร้าว้ายังชอบใจ จีไม่เลิก บางทีเดินไปเจอแม่ไก่พาลูกออกมาหากินเป็นฝูง แก้วกำพร้าว้าก็ขึ้นมองด้วยความสนใจ แล้วค่อย ๆ สายวงงไล่ลูกไก่ให้แตกฝูงส่งเสียงร้องเจี๊ยบ ๆ แก้วกำพร้าว้าก็สนุกสนานตามไปเล่นกับลูกไก่อีก แต่แม่ไก่ไม่สนุกด้วย ตรงเข้าจิกวงงนึม ๆ เต็มแรง แก้วกำพร้าว้าร้องลันวิ่งตื๊บตื๊บกลับโรงพัก

กลุ่มเด็กอยู่ที่ไหน แก้วกำพร้าว้จะไปคลุกคลีอยู่ด้วยเสมอ เพราะวัยเดียวกัน เมื่อถึงวันสงกรานต์ มีการแข่งขันต่าง ๆ แก้วกำพร้าว้จะไปร่วมวงเล่นด้วย กีฬาโปรดคือชักเย่อ

“แก้วกำพร้าว้...สู้” เด็ก ๆ เซียร์เสียงขรมอยู่ที่ขอบสนาม

แก้วกำพร้าว้ดึงเชือกสุดแรง จนกระทั่งพวกผู้ใหญ่ที่ถือปลายเชือกอีกข้างหนึ่งล้มกลิ้งไปตาม ๆ กัน แต่พอถึงคราวนี้เด็กลงแข่งขันด้วย แก้วกำพร้าว้กลับยอมให้เด็ก ๆ ดึงตัวเองตามเชือกไปง่าย ๆ แกล้งแพ้เพื่อเอาใจเพื่อน

แก้วกำพร้าว้เกิดในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง เมืองที่แก้วกำพร้าว้มีเครื่องบินมาทิ้งระเบิด แก้วกำพร้าว้ก็รู้จักหนีระเบิดเหมือนกัน และแก้วกำพร้าว้นั้นแหละที่เป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ถ้าวันไหนแก้วกำพร้าว้กางหูฟัง มีอาการตื่นกลัวคอยเดินตามผู้คน อีกไม่นานจะได้ยินเสียงสัญญาณเตือนภัยทางอากาศ แล้วชาวเมืองก็พากันแยกย้ายหนีระเบิดไปคนละทิศละทาง มีช่างน้อยแสนรูวิ่งตามด้วย บางครั้งก็ตามไปหลบภัยในป่าละเมาะ แต่บางครั้งวิ่งตามคนหลงหลุมหลบภัย

“เฮ้ย แก้วกำพร้าว้อ่าลงมานะ อย่า...” คนร้องห้ามกันระเบ็งเซ็งแซ่แต่เจ้าช่างน้อยกลัวจนไม่ฟังเสียง พยายามดันตัวลงไปในหลุมแคบ ๆ ให้ได้

“ลงมาไม่ได้ ไปที่อื่นไป” เสียงไล่ล่าทับ แล้วก็ช่วยกันดึงตัวแก้วกำพร้าว้ออกไปจากหลุมหลบภัย ก่อนที่จะลงไปเหยียบคนบีแบนอยู่กันหลุม

แก้วกำพร้าว้โตวันโตคืน จากการกินกล้วยที่ละหวี เพิ่มจำนวนเรื่อย ๆ เป็นกล้วยทั้งเครือ และผลงูทุ้มมากขึ้น แก้วกำพร้าว้ชอบวาจ่าอ่อนหวานประเภทเดียวกับโคนันทวิสาล เวลาไปเดินตลาดถ้าแม่ค้าคนไหนส่งเสียงเอ็ดตะโรไล่ให้ออกจากร้าน แก้วกำพร้าว้จะเหมาสินค้าหมดทั้งร้านเลยทีเดียว ไซ้วงกวาดผักผลไม้ลงมากองระเนระนาดกับพื้นแล้วกระทิบซ้ำ แม่ค้าต้องไปแจ้งความที่โรงพัก พอแก้วกำพร้าว้เห็นหมู่แจ่งถือไม้ทำทำชิงชิงเดินตรงมาก็หยุดอาละวาดทำหน้าม้อย ลนลานวิ่งหนีเหมือนเด็กที่กลัวไม้เรียว ดำรวจไล่กวาดผู้ร้ายไปติด ๆ แต่ไม่ต้องกลัวว่าผู้ร้ายจะหนีไปไหน เพราะแก้วกำพร้าว้จะวิ่งเข้าโรงพักเสมอ

เมื่อช่างดำรวจทำตัวเป็นอันธพาลกลางตลาดเสียเอง ทำให้ดำรวจต้องคิดหนัก ในที่สุดก็เห็นพ้องต้องกันว่า แก้วกำพร้าว้โตเกินกว่าที่จะเป็นช่างในเมืองแล้ว สมควรที่จะส่งกลับไปอยู่ป่า

แล้วก็ถึงวันที่แก้วกำพร้าว้ต้องจากโรงพักไปเป็นช่างฝึกงานที่ป่าไม้ วันนั้นแก้วกำพร้าว้อยู่บนรถคันใหญ่เล่นซ่า ๆ รอบตลาดเพื่ออำลาชาวเมือง ที่สี่ข้างของช่างน้อยมีอักษรตัวโตเขียนว่า “แก้วกำพร้าว้ลาแล้ว” บรรดาคนที่คุ้นเคยกับลูกช่างแสนรู้พากันมายืนส่งอยู่สองฟากถนน รู้สึกอาลัยจนน้ำตาซึมไปตาม ๆ กัน หลายคนมีกล้วยอ้อย ส้มสุกลูกไม้ติดมือมาใส่ไว้ในรถ เป็นเสบียงให้แก้วกำพร้าว้ระหว่างเดินทาง

แก้วกำพร้าวีหน้าสลดคอยู่บนรถ ไม่ซุงวงส่งเสียงร้องรีนเริงเหมือนเช่นเคย แก้วกำพร้าวีก็คิดถึงเพื่อนที่นี้เหมือนกัน ไม่อยากจากไปเลย รดผ่านไปที่ใด แก้วกำพร้าวีจะกวาดสายตามองผู้ที่มาส่งเหมือนจะสั่งล่าว่า

“แก้วกำพร้าวีลาแล้ว เราคงไม่ได้พบกันอีก” แต่ความน่ารักของลูกช้างกำพร้าวีแสนรู้ ยังคงประทับใจชาวเมืองนั้นอยู่จนทุกวันนี้ ♣

ที่มาจาก สตรีสารภาคพิเศษ (๑๕) ๔๗/๕

บทฝึกอ่านเพิ่มเติม
ประเพณีสงกรานต์

ในเดือนเมษายน มีเทศกาลที่สำคัญซึ่งเพื่อนรู้จักดี คือ สงกรานต์ เป็นการขึ้นปีใหม่ของไทยแต่เดิม วันสงกรานต์นั้นเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๓ ถึง ๑๕ เมษายน วันที่ ๑๓ เป็นวันที่พระอาทิตย์ย่างขึ้นสู่ราศีเมษ เรียกว่า วันมหาสงกรานต์ วันถัดไปเรียกว่า วันเนา และวันที่ ๑๕ เมษายน เรียกว่า วันพระยาวัน เป็นวันเถลิงศกขึ้นจุลศักราชใหม่

ไทยเรามีประเพณีทำบุญ และการรื่นเริงในเทศกาลสงกรานต์ เพื่อนที่อยู่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คู่กันเคยกับงานวันสงกรานต์มากกว่าเพื่อนที่อยู่ในภาคอื่น

ในวันที่ ๑๓ เมษายน อันเป็นวันมหาสงกรานต์ ที่กรุงเทพมหานคร มีการอัญเชิญพระพุทธรูปสี่องค์จากพระที่นั่งพุทไธสวรรย์แห่ไปตามถนนหลายสาย และให้ประชาชนทั่วไปได้สรงน้ำพระพุทธรูปสี่องค์ด้วย ในวันนั้น มีการทำบุญ ตักบาตร ปล่อยนก ปล่อยปลา รดน้ำญาติผู้ใหญ่ และมีงานสนุกรื่นเริงต่าง ๆ รวมทั้งการเล่นพื้นบ้าน การเล่นสาดน้ำไม่ควรทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน แบบนั้นไม่ใช่ประเพณีที่คิงามของคนไทย

ตามจังหวัดต่าง ๆ ก็จัดงานตามประเพณีของตน แตกต่างกันไปแต่ละท้องถิ่น แม้แต่จังหวัดเดียวกัน ในเขตเมืองกับเขตอำเภอนอกออกไป ยังมีการฉลองสงกรานต์ไม่เหมือนกัน ในภาคเหนือ เช่นที่ตัวเมืองเชียงใหม่ เขาก็มีงานสงกรานต์กันในวันที่ ๑๓ เมษายนเช่นกัน แต่ที่อำเภออื่น อาจมีประเพณีประจำท้องถิ่นต่างกันไปในรายละเอียด

ชาวบ้านเริ่มเตรียมงานตั้งแต่วันที่ ๑๑-๑๒ แล้วละ เขาทำขนมกะละแม ข้าวเหนียวแดงกัน หลายแห่งมีการขนทรายเข้าวัด และก่อพระเจดีย์ทรายแล้วปักธง (ธง) ลานวัด ล้านนามักเป็นลานทราย ชาวบ้านเรียกวันที่ ๑๓ เมษายนว่า วันสังขารล่อง หมายถึง อายุของคนเราล่องไปอีกปีหนึ่งแล้ว ในวันนั้นเขาจะทำความสะอาดบ้านเรือนและร่างกายตนเอง นำผ้าห่มที่นอนหมอนมุ้งออกตากแดด

วันรุ่งขึ้นคือวันเนา จะไม่ทำอะไรที่ไม่เป็นมงคล ระมัดระวังการพูดจา ไม่ตัดต้นไม้ ไม่เก็บผักหญ้า แม้แต่ดอกไม้ที่จะนำไปทำบุญที่วัดในวันถัดไป เขาก็จะเก็บเตรียมไว้ตั้งแต่วันสังขารล่อง ในวันเน้ามักจะทำแต่การเตรียมอาหารบางอย่างสำหรับไปวัด หรือไปขนทรายเข้าวัด

ถึงวันที่ ๑๕ เมษายน วันพระยาวัน ก็ไปทำบุญที่วัดแต่เช้า สรงน้ำพระ ปล่อยนก ปล่อยปลา มีการรื่นเริง แล้วอาจจะมีการแห่ไม้ค้ำไปรอบหมู่บ้าน หลังจากนั้นก็ช่วยกันไปค้ำต้นโพธิ์ที่วัด ในวันนั้นยังพากันไปรดน้ำดำหัวญาติผู้ใหญ่ และผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ

ขอให้ท่านให้พรเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุข น้ำที่นำไปค้าหัวผู้ใหญ่ จะใส่สัมป่อยและดอก
คำฝอย นอกจากนั้นยังรดน้ำกันเองระหว่างเพื่อนฝูง ตามประเพณีนั้น เขาจะกล่าวคำ
ขอโทษ และเอ่ยขอรคน้ำเพื่อนเสียก่อน แล้วจึงค่อยเทน้ำลงไปที่หัวไหล่

ที่จริงแล้ว งานสงกรานต์ไม่ได้เสร็จสิ้นเพียงแค่วันที่ ๑๕ เมษายน วันต่อมาก็ยังมี
การไปรดน้ำค้าหัวท่านผู้ใหญ่ที่อยู่ต่างอำเภอกันไปอีก และมีการบั้งสกลัฐบริวารพบุรุษ
โดยมากจะต้องนัดแนะล่วงหน้า เพื่อญาติพี่น้องต่างเมืองมาร่วมพิธีพร้อมกันได้

ไม่ว่าบ้านเมืองจะเปลี่ยนไปอย่างไรตามยุคสมัย ถ้าเพื่อนช่วยกันรักษา
ขนบธรรมเนียมประเพณีเก่าแก่ไว้ วัฒนธรรมอันดีงามก็จะยังคงอยู่

ที่มาจาก สตรีสารภาคพิเศษ (๑๓) ๔๔/๕

แบบฝึกอ่านเพิ่มเติม

ไฟฟ้ามาจากไหน

ไฟฟ้าเป็นพลังงานรูปหนึ่ง พลังงานรูปต่าง ๆ สามารถเปลี่ยนไปมาระหว่างกันได้ พลังงานไฟฟ้าอาจมาจากพลังงานแสงซึ่งเพื่อน ๆ ก็คงเคยเห็นเซลล์สุริยะมีลักษณะเป็นแผงรับแสงอาทิตย์ พลังงานเคมีก็เปลี่ยนเป็นพลังงานไฟฟ้าได้ เช่น แบตเตอรี่ใช้ผลจากปฏิกิริยาเคมี ทำให้เกิดไฟฟ้าไปใช้งาน ไฟฟ้าอาจมาจากพลังงานที่ใช้กันตามบ้านเรือน ทุกวันนี้มาจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ทำหน้าที่เปลี่ยนพลังงานกลเป็นพลังงานไฟฟ้า

แหล่งพลังที่นำมาใช้ทำให้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าหมุนเพื่อผลิตไฟฟ้าในประเทศไทย ได้แก่ พลังน้ำ พลังความร้อน และพลังกังหันแก๊ส

ดูเหมือนว่าเพื่อนจะคุ้นเคยกับการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำมากกว่าอย่างอื่น น้ำในอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อนอยู่ในระดับสูงกว่าโรงไฟฟ้า เมื่อน้ำไหลตกลงมาก็มีแรงดันมากที่จะผลักใบพัดของกังหันน้ำให้หมุน ซึ่งเพลลาของกังหันน้ำค่ออยู่กับเพลลาของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้าจึงผลิตไฟฟ้าออกมา ถ้าไปเที่ยวเขื่อนใหญ่ เช่น เขื่อนศรีนครินทร์ ควรชมภาพโรงไฟฟ้าทางด้านท้ายเขื่อนด้วย นอกจากชมวิิวอันสวยงามของอ่างเก็บน้ำ

ไฟฟ้าพลังความร้อนหรือพลังไอน้ำ ต้องอาศัยเชื้อเพลิง ซึ่งจะเป็นน้ำมันเตา (ผลผลิตของน้ำมันปิโตรเลียม) ถ่านลิกไนต์ (ขุดขึ้นมาจากเหมืองลิกไนต์) หรือแก๊สธรรมชาติ (จากบ่อแก๊สในอ่าวไทย) เผาเชื้อเพลิงได้พลังงานความร้อน ใช้ความร้อนที่ได้นี้ไปต้มน้ำให้กลายเป็นไอน้ำ แล้วส่งไอน้ำไปหมุนกังหันไอน้ำที่จะพาให้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าหมุนไปได้อีกต่อหนึ่ง

การผลิตไฟฟ้าอีกวิธีหนึ่งใช้เครื่องกังหันแก๊ส ซึ่งเป็นเครื่องยนต์เผาไหม้ภายใน จะต้องอัดอากาศให้มีความดันสูง ส่งเข้าไปในห้องเผาไหม้ที่ใช้เชื้อเพลิงเป็นน้ำมันดีเซลหรือแก๊สธรรมชาติ อากาศในห้องเผาไหม้จะขยายตัวมีความดันสูง ส่งอากาศนี้ไปหมุนกังหันแก๊สที่จะทำให้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าหมุนไปด้วยและผลิตกระแสไฟฟ้าออกมาใช้งานที่หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ก็มีโรงไฟฟ้ากังหันแก๊ส

แบบเดียวกับรถยนต์ที่มีท่อไอเสีย เครื่องผลิตไฟฟ้ากังหันแก๊สก็จะต้องมีปล่องระบายไอเสียที่ยังมีความร้อนสูงถึงประมาณ 550 องศาเซลเซียส นำเสียดายความร้อนนี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปอีก โดยนำมาใช้ต้มน้ำในโรงไฟฟ้ากังหันไอน้ำ ทำให้ได้กำลังผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้น โรงไฟฟ้าระบบความร้อนร่วมนี้มีตัวอย่างที่บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ในต่างประเทศมีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ซึ่งเปลี่ยนพลังงานนิวเคลียร์ให้เป็นพลังงานความร้อนเป็นเบื้องต้น สำหรับพลังงานธรรมชาติในเมืองไทย เรายังทดลองกันอยู่ แต่ก็คงจะผลิตไฟฟ้าได้ไม่มากนัก เท่าที่ทราบมีการทดลองผลิตไฟฟ้าโดยใช้พลังงานสมร่วมกับพลังงานสุริยะที่จังหวัดภูเก็ต และการผลิตโดยใช้ความร้อนใต้พิภพที่จังหวัดเชียงใหม่

ที่มาจาก สตรีสารภาคพิเศษ (22) 47/42

ภาคผนวก ข.

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย
- การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย

แบบทดสอบความวัดเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จำนวน 30 ข้อ

คะแนนเต็ม 30 คะแนน
นาที

เวลา 40

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ (มีข้อความให้อ่านและตอบคำถามเป็นตอน ๆ)
2. นักเรียนต้องทำทุกข้อ ซึ่งแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก 4 ตัวเลือก
3. ในการตอบให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย \times ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงกับอักษรกำกับคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแบบทดสอบ

ตัวอย่างคำตอบ

แบบทดสอบ	กระดาษคำตอบ
1. วานร หมายถึงอะไร ก. ม้า ข. วัว ค. ช้าง ง. ลิง	1. ก ข ค \times 2. ก ข ค ง (ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดเส้น = ทับคำตอบเดิม แล้วขีด \times ทับตัวอักษร ที่เลือกใหม่ ดังตัวอย่างการเปลี่ยนคำตอบ จาก ข เป็น ง 1. ก ข ค \times

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 1 - 5

ทำไมแมวจึงเกลียดหนู

สมัยก่อนสัตว์ทุกชนิดเป็นมิตรรักใคร่กันดี แม่นแต่แมวกับหนูก็เป็นเพื่อนเกลอกัน ต่อมาจะมีการประชุมเพื่อจาริกนามสัตว์นามปี แมวซึ่งเคยประชุมจึงฝากให้หนูฟังว่าเมื่อไรจะมีประชุมใหญ่เพื่อจาริกนามปี ที่ประชุมนัดจาริกนามปีในวันรุ่งขึ้น หนูกลับบอกแมวว่าจะมีการจาริกนามปีในอีกสองวันถัดไป แมวจึงไม่ได้เข้าร่วมประชุมและไม่ได้จาริกชื่อเป็นนามปี ส่วนหนูนั้นพยายามไปให้ถึงเร็วที่สุดเพราะอยากได้ชื่อเป็นปีแรก จึงอาศัยขี่หลังวัวไป พอวัวไปถึงห้องประชุม หนูก็กระโดดลงหน้าไปถึงก่อน ก็ได้นามปีปีแรกคือ ชวด - หนู ปีที่สองคือ ปีฉลู - วัว ส่วนหมูเดินช้าที่สุดจึงได้เป็นปี 12 ปีสุดท้าย ครั้นถึงวันที่หนูกบอกแมวไว้ แมวก็ไปยังที่นัด เมื่อถึงที่นัดก็พบแต่ประกาศนามปีต่าง ๆ จึงรู้ว่าต้องกลหนูเสียแล้ว แมวเจ็บใจมาก พอพบหนูที่ไหนจึงเป็นต้องไล่ตะปบจับกินเป็นอาหารเสมอ

1. เพราะเหตุใดหนูจึงบอกแมวว่า จะมีการจาริกนามปีในอีกสองวันถัดไป
 - ก. หนูจำวันประชุมผิด
 - ข. หนูรู้ว่าแมวจะเชิญไปประชุมจึงไม่บอก
 - ค. หนูกลัวว่าแมวจะไปถึงที่ประชุมก่อน
 - ง. หนูไม่อยากให้แมวได้จาริกนามเป็นนามปี

2. การจาริกนามสัตว์เป็นปีมีประโยชน์อย่างไร
 - ก. ทำให้สัตว์แต่ละตัวมีชื่อใหม่
 - ข. เพื่อหาสัตว์ที่วิ่งเร็วที่สุด
 - ค. นำชื่อสัตว์มาเรียกเป็นชื่อปีในสมัยต่อมา
 - ง. รู้ว่าในวันนั้นมีสัตว์ชนิดใดบ้างที่เข้าร่วมประชุม

3. จากข้อความที่กล่าวว่า “เมื่อถึงที่นัดพบก็พบแต่ประกาศนามปีต่าง ๆ จึงรู้ว่าต้องกลหนุเสียแล้ว” คำว่า ต้องกล หมายความว่าอย่างไร
- ก. ตกหลุมพราง
 - ข. เข้าใจผิด
 - ค. หลงกล
 - ง. หลอกหลวง
4. สาเหตุที่ทำให้แมวเกลียดหนู มาจากเรื่องใด
- ก. หนูแย่งอาหารแมว
 - ข. หนูหลอกหลวงแมว
 - ค. หนูมีเพื่อนมากกว่าแมว
 - ง. หนูวิ่งเร็วกว่าแมว
5. แนวคิดสำคัญที่ได้จากการอ่านเรื่องนี้ คือข้อใด
- ก. ความขี้เกียจ ทำให้เสียผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับ
 - ข. เพื่อนที่ดีต้องมีความจริงใจต่อกันและกัน
 - ค. ดำเนินการเรียกชื่อสัตว์เป็นชื่อปีต่าง ๆ
 - ง. ถูกทุกข้อ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 6 - 8

เด็กของชาติ	หากขาด	ผู้ใหญ่บ้าน
อนาคต	นับวัน	จะปั่น
จะเติบโต	เพียงเห็น	เป็นรูปคน
ส่วนจิตใจ	จะมีดমন	ไม่เป็นการ

6. คำว่า “ปั่น” น่าจะหมายถึงสิ่งใด
- การเลี้ยงดู
 - การช่วยเหลือ
 - การอบรมสั่งสอน
 - การชมเชยให้กำลังใจ
7. ผู้กล่าวข้อความนี้กล่าวด้วยความรู้สึกอย่างไร
- เป็นห่วง
 - เสียใจ
 - ถึงแก่
 - วิตกกังวล
8. ข้อความนี้ผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องมากที่สุด
- ประชาชนทุกคน
 - พ่อแม่ ครู
 - พระสงฆ์
 - ช่างแกะสลัก

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 9 -12

แม่ทั้งคนละชั้น
เจ้าพระยา ก็สิ้นแล้ว.....

9. เหตุใดจึงกล่าวถึงแม่น้ำเจ้าพระยาเช่นนี้
 - ก. เป็นแม่น้ำที่สะอาดมาก
 - ข. เป็นแม่น้ำที่สำคัญของไทย
 - ค. เป็นแม่น้ำที่กำลังจะแห้งเหือดไป
 - ง. เป็นแม่น้ำที่กำลังมีปัญหาหน้าเสีย

10. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับแม่น้ำเจ้าพระยา น่าจะเกิดจากสาเหตุใด
 - ก. น้ำหน้าเสียในชุมชนบ้านเรือนริมแม่น้ำเจ้าพระยา
 - ข. จากการอาบ ซักล้าง ทำกับข้าว
 - ค. จากโรงงานอุตสาหกรรม โรงแรม
 - ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

11. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับแม่น้ำเจ้าพระยา เราจะช่วยกันแก้ไขได้อย่างไร
 - ก. ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง
 - ข. ไม่ให้เรือยนต์วิ่งในแม่น้ำเจ้าพระยา
 - ค. ไม่ใช้น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา
 - ง. ไม่จับสัตว์น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา

12. ใครควรจะมีหน้าที่ในการแก้ปัญหาแม่น้ำเจ้าพระยา
 - ก. รัฐบาล
 - ข. กรุงเทพมหานคร
 - ค. ประชาชนทุกคน
 - ง. ประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 13 - 16

โลกสีเขียว คือ โลกที่มีแต่ความเขียวขจีไปด้วยต้นไม้ เมื่อก่อนทุก ๆ คน ช่วยกันปลูกต้นไม้ แล้วก็รักต้นไม้ แต่ปัจจุบันนี้ต่างจากเมื่อก่อน เพราะต้นไม้ลดหายไปเรื่อย ๆ ไม่มีคนช่วยกันปลูก มีแต่คนช่วยกันทำลายมัน ถ้าเกิดไม่มีต้นไม้แล้วจะเกิดอะไรขึ้น พวกคุณรู้หรือเปล่า ก็เกิดสิ่งที่ไม่คาดคิด คือ อากาศจะเต็มไปด้วยมลพิษ อากาศก็จะเสีย จนไม่มีอากาศหายใจกันและผลเสียอื่น ๆ ก็จะมาอีกมากมาย พวกเราเห็นผลเสียที่ไม่มีต้นไม้แล้ว จึงขอให้ทุกคนหันมารักโลกของเรากันเถอะ

- | | |
|---|---|
| <p>13. “โลกสีเขียว” หมายถึงอะไร</p> <p>ก. โลกที่ทาสีเขียว</p> <p>ข. ดาวดวงอื่นที่มีสีเขียวคล้ายโลก</p> <p>ค. โลกที่มีต้นไม้ขึ้นเต็มไปหมดทุกพื้นที่</p> <p>ง. โลกที่มีอากาศสดชื่นเพราะมีต้นไม้มาก</p> <p>14. ทำไมต้นไม้จึงลดหายตายไปเรื่อยๆ</p> <p>ก. ไม่มีคนปลูกเพิ่มขึ้นมีแต่คนทำลาย</p> <p>ข. อากาศเปลี่ยนแปลงต้นไม้ปรับตัวไม่ได้</p> <p>ค. มีคนมากขึ้นและคนไม่รักต้นไม้</p> <p>ง. โลกของเราเปลี่ยนสี</p> | <p>15. การปฏิบัติตนที่แสดงว่านักเรียนรักโลกนั้นเป็นอย่างไร</p> <p>ก. เขียนคำขวัญให้ทุกคนรักโลก</p> <p>ข. ช่วยกันปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้น</p> <p>ค. ไม่ทิ้งขยะให้บ้านเมืองสกปรก</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p> <p>16. ต้นไม้มีประโยชน์ต่อโลกเราในเรื่องใดมากที่สุด</p> <p>ก. ให้เกิดความสมดุลของสิ่งแวดล้อมบนโลก</p> <p>ข. เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวให้เรารักโลก</p> <p>ค. ทำให้โลกน่าอยู่กว่าดาวดวงอื่น ๆ</p> <p>ง. ทำให้โลกมีสีสันต่างกันในแต่ละพื้นที่</p> |
|---|---|

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม 17 - 19

ทุกนาทีมีค่ามหาศาล	เวลาผ่านล่วงลับมิกลับหลัง
เวลาทอนกร่อนชีวิตอนิจจัง	อย่านอนนิ่งเฉยเลยผ่านไป

17. ข้อความนี้ต้องการชี้ให้เห็นความสำคัญของสิ่งใด

- ก. เวลา
- ข. ชีวิตคนเรา
- ค. การทำงาน
- ง. ความไม่เที่ยงของสังขาร

18. ใครที่ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้เหมาะสมที่สุด

- ก. เป็นอานการคุ้มครองขณะนั่งบนรถเมล์
- ข. ไปช่วยแม่ขายของหลังจากกลับจากโรงเรียน
- ค. ปองเล่นวิดีโอเกมหลังจากกลับจากทำการบ้านเสร็จ
- ง. ปานหัดว่ายน้ำทุกวันหลังจากโรงเรียนเลิก

19. ข้อความใดที่เหมาะสมกับบทร้อยกรองนี้มากที่สุด

- ก. สายน้ำไม่ไหลกลับ
- ข. อย่าปล่อยให้เวลาไปโดยไร้ประโยชน์
- ค. ระยะเวลาพิสูจน์น้ำ กาลเวลาพิสูจน์คน
- ง. คุ่มค่าทุกนาทีทำชีวิตให้มีสุข

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 20 - 22

ในเวลากลางวันคืนนี้ดีหน่อย ไม่มีแมลงรบกวน ยุงก็ไม่มี แต่มาเสียตรงที่อากาศหนาว หนาวเอามาก ๆ ชนิดว่าเวลานอนต้องปิดประตูหน้าต่างหมดทุกบานเพื่อไม่ให้ลมหนาวแทรกผ่านเข้ามา เท่านั้นยังไม่พอ จะต้องสวมเสื้อกันหนาวด้วย อากาศหนาวอย่างนี้เพื่อนผมที่มาเที่ยวด้วยกันบอกว่าดีเหมือนกัน จะได้ไม่ต้องอาบน้ำ นอนก็สบาย ไม่ต้องเปิดแอร์

20. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาใด
- ก. ฤดูร้อน
 - ข. ฤดูหนาว
 - ค. ฤดูฝน
 - ง. ฤดูใบไม้ผลิ
21. เวลานอนต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะนอนสบาย
- ก. ปิดแอร์
 - ข. สวมเสื้อกันหนาว
 - ค. ปิดประตูหน้าต่างให้หมด
 - ง. สร้างความอบอุ่นให้ร่างกายมากที่สุด
22. ข้อความนี้บรรยายเกี่ยวกับอะไร
- ก. บรรยายลักษณะอากาศที่หนาวเย็น
 - ข. การปฏิบัติตนในฤดูหนาว
 - ค. การท่องเที่ยวในฤดูหนาว
 - ง. ประโยชน์ของอากาศหนาว

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23 - 26

ด้วยความเหนือชั้นที่พิสูจน์ได้ของปากกาดราลือเหยียบลูกโลก ทำให้ผู้ใช้มอบความเชื่อถือและไว้วางใจในคุณภาพ น้ำหมึกดี สีสวย ติดทนนานตลอดระยะเวลาอันยาวนาน ปากกาดราลือเหยียบลูกโลก พิถีพิถันในคุณภาพและความสมบูรณ์หลายรูปแบบ เพื่อการสร้างสรรค์งานเขียนที่มีประสิทธิภาพยิ่ง

- | | |
|--|---|
| <p>23. ข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด</p> <p>ก. ข่าว</p> <p>ข. ประกาศ</p> <p>ค. โฆษณา</p> <p>ง. แจ้งความ</p>
<p>24. ข้อความนี้กล่าวถึงสินค้าชนิดใด</p> <p>ก. ปากกา</p> <p>ข. น้ำหมึก</p> <p>ค. ลูกโลก</p> <p>ง. ปูนซีเมนต์ตราลือ</p> | <p>25. ข้อความนี้อวดสรรพคุณใด เป็นสำคัญ</p> <p>ก. ความคงทน</p> <p>ข. ความเชื่อถือของผู้ใช้</p> <p>ค. รูปแบบหลากหลาย</p> <p>ง. ความพิถีพิถันในคุณภาพ</p>
<p>26. ข้อความดังกล่าวไม่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติอะไร</p> <p>ก. น้ำหมึกดี</p> <p>ข. สีสวย</p> <p>ค. ราคาถูก</p> <p>ง. ติดทนนาน</p> |
|--|---|

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 27 - 30

ตั้งแต่สร้างกรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวง มีการสมโภชกรุงมาแล้วหลายครั้ง ครั้งแรกเมื่อสร้างกรุงเทพฯ เสร็จในสมัยรัชกาลที่ 1 ครั้งที่สองสมัยรัชกาลที่ 5 ให้สมโภชครบ 100 ปี ครั้งที่สามในสมัยรัชกาลที่ 7 ให้สมโภชครบ 150 ปี ครั้งล่าสุดให้สมโภชครบ 200 ปี เมื่อ พ.ศ. 2525 ในสมัยรัชกาลที่ 9

- | | |
|--|---|
| <p>27. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด</p> <p>ก. ชี้แจง</p> <p>ข. แนะนำ</p> <p>ค. สั่งสอน</p> <p>ง. บอกกล่าว</p> <p>28. ตั้งแต่สร้างกรุงเทพมหานครถึงปัจจุบัน มีการสมโภชทั้งหมดกี่ครั้ง</p> <p>ก. 2 ครั้ง</p> <p>ข. 3 ครั้ง</p> <p>ค. 4 ครั้ง</p> <p>ง. 5 ครั้ง</p> | <p>29. “สมโภช” หมายถึงข้อใด</p> <p>ก. งานบวช</p> <p>ข. งานฉลอง</p> <p>ค. งานรื่นเริง</p> <p>ง. งานปีใหม่</p> <p>30. กรุงเทพมหานครมีการสมโภชครั้งหลังสุดตรงกับสมัยใด</p> <p>ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก</p> <p>ข. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>ค. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>ง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช</p> |
|--|---|

แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย

แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการสอบถามความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยว่า นักเรียนมีความสนใจที่จะกระทำกิจกรรมนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด ดังนั้นการตอบจึงไม่มีข้อถูกหรือผิด เพราะความสนใจของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

2. ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ในแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วพิจารณาว่านักเรียนมีความสนใจที่จะกระทำ หรือได้กระทำกิจกรรมนั้น ๆ มากน้อยระดับใดตามความเป็นจริง แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ หลังข้อความในช่องที่นักเรียนเลือกเพียงเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

ตัวอย่าง

ที่	ระดับความรู้สึก	ชอบมากที่สุด	ชอบมาก	เฉย ๆ	ไม่ชอบ	ไม่ชอบเลย
0	ข้อความ				✓	
00	ฝึกท่องบทกลอนที่อยู่ท้ายบทเรียน.....	✓				

ข้อ (0) แสดงว่า นักเรียนไม่ชอบแอบอ่านการ์ตูนขณะเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อ (00) แสดงว่า นักเรียนชอบฝึกท่องบทกลอนที่อยู่ท้ายบทเรียนมากที่สุด

ที่	ระดับความรู้สึก	ชอบมาก ที่สุด	ชอบ มาก	เฉยๆ	ไม่ ชอบ	ไม่ชอบ เลย
	ข้อความ					
1.	อ่านการ์ตูนขณะเรียนวิชาภาษาไทย...
2.	อ่านบททวนเนื้อหาภาษาไทยที่เรียนไปแล้ว เมื่อมีเวลาว่าง.....
3.	นำวิธีอ่านที่ครูสอนไปฝึกอ่านหนังสือ ประเภทต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน.....
4.	อ่านบทหรือกรอนที่อยู่ท้ายบทเรียน.....
5.	เล่าเรื่องจำขึ้นหรือพูดนอกเรื่องในขณะ ประชุมกลุ่มย่อย.....
6.	พูดคุยเล่นกับเพื่อนขณะที่เรียนวิชา ภาษาไทย.....
7.	รีบยกมือตอบคำถามเมื่อครูถามในชั่วโมง ภาษาไทย.....
8.	ซักถามปัญหาต่าง ๆ เมื่อไม่เข้าใจ..... ในการเรียนวิชาภาษาไทย.....
9.	สนทนากับเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาในการเรียน วิชาภาษาไทย.....
10.	มักจะเขียนสรุปเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่เรียน ผ่านไปแล้ว.....
11.	แก้แบบฝึกหัดที่ทำผิดให้ถูกต้องด้วยการ ลอกเพื่อนที่ทำถูก.....
12.	สนใจซักถามความก้าวหน้าในการเรียน ภาษาไทยของตนเองหลังจากปฏิบัติ กิจกรรมแล้ว.....
13.	ทำกิจกรรมอย่างอื่นเมื่อเพื่อนรายงานอยู่ หน้าชั้น.....

ที่	ระดับความรู้สึก	ชอบมาก ที่สุด	ชอบ มาก	เฉยๆ	ไม่ ชอบ	ไม่ชอบ เลย
	ข้อความ					
14.	ในเวลาเรียนภาษาไทยจะนำแบบฝึกหัดวิชา อื่นมาทำ.....
15.	ค้นหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ภาษาไทยที่เรียนในห้องเรียนแล้ว.....
16.	จะรีบทำการบ้านวิชาภาษาไทยให้เสร็จโดย เร็ว.....
17.	ก่อนส่งงานวิชาภาษาไทยจะต้องตรวจให้ เรียบร้อยก่อน.....
18.	เข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยที่ครูจัดขึ้นเป็น ประจำ.....
19.	ช่วยสอนหรืออธิบายเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย ให้เพื่อน ๆ ที่ยังไม่เข้าใจ.....
20.	ดีใจเมื่อครูทักสอนหรือไม่เข้าสอนในชั่วโมง ภาษาไทย.....

**ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก
และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ และแบบสอบตาม**

ตาราง 10 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความ
เข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	P	r	ข้อที่	P	r
1	.55	.30	16	.56	.275
2	.58	.275	17	.63	.225
3	.63	.275	18	.68	.25
4	.54	.30	19	.53	.275
5	.63	.30	20	.71	.225
6	.52	.325	21	.50	.25
7	.76	.275	22	.55	.325
8	.55	.275	23	.56	.275
9	.56	.20	24	.53	.325
10	.79	.275	25	.53	.275
11	.76	.30	26	.59	.40
12	.61	.30	27	.53	.275
13	.56	.25	28	.53	.25
14	.75	.275	29	.54	.25
15	.55	.25	30	.51	.275

ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.853

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความ
เข้าใจในการอ่านโดยใช้สูตร K.R.20 ของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน Kuder - Richardson
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 123)

$$r_n = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

$$r_n = \frac{30}{30 - 1} \left[1 - \frac{7.07}{40.40} \right]$$

$$= \frac{30}{29} \left[1 - 1.75 \right]$$

$$= 1.034 \times 0.825$$

$$= 0.853$$

ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.853

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	ค่าที (t)	ข้อที่	ค่าที (t)
1	4.123	11	2.70
2	3.044	12	4.18
3	3.950	13	2.94
4	2.902	14	4.49
5	2.380	15	2.94
6	3.148	16	4.10
7	3.064	17	3.59
8	2.770	18	2.89
9	4.530	19	2.49
10	2.400	20	4.59

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .720

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามวัดความสนใจ
ในการเรียนด้วยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
โดยใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125 - 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

$$\alpha = \frac{20}{19} \left[1 - \frac{25.384}{80.34} \right]$$

$$= 1.053 \times (0.684)$$

$$= 0.720$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.720

ภาคผนวก ค
การวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 12 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลอง ของนักเรียนที่จะได้รับ
การฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

คนที่	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
1	19	12	20
2	21	19	21
3	18	21	22
4	19	20	14
5	17	14	16
6	28	17	15
7	19	15	26
8	22	15	22
9	22	19	14
10	17	13	14
11	18	18	18
12	13	17	12
13	10	20	17
14	25	13	23
15	13	6	13
16	19	16	19
17	16	13	21
18	17	17	24
19	10	22	17
20	15	16	17
21	14	9	23
22	13	25	24
23	16	19	13
24	19	15	17
25	20	17	14

ตาราง 12 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
26	8	24	21	
27	21	18	20	
28	17	24	20	
29	19	15	17	
T	505	489	534	Tรวม = 1,528
\bar{X}	17.413	16.862	18.414	
$\sum X^2$	9,333	8,765	10,254	$\sum \sum X^2 = 28,352$
$\frac{T^2}{n}$	8,793.965	8,245.551	9,832.965	$\sum \frac{T^2}{n} = 26,872.481$

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลองของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ด้วย
การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 :
168 - 172)

$$1. \text{ หา } C = \frac{\text{รวม}}{N} = \frac{(1,528)^2}{87} = \frac{2,334,784}{87} = 26,836.598$$

$$2. \text{ หา } SS_T = \sum \sum X^2 - C = 28,352 - 26,836.598 = 1,515.402$$

$$3. \text{ หา } SS_B = \sum n - C = 26,872.481 - 26,836.598 = 35.883$$

$$4. \text{ หา } SS_W = SS_T - SS_B = 1,515.402 - 35.883 = 1,479.519$$

$$5. \text{ หา } MS_B = \frac{SS_B}{k - 1} = \frac{35.88}{2} = 17.9415$$

$$6. \text{ หา } MS_W = \frac{SS_W}{N - k} = \frac{1,479.519}{84} = 17.6133$$

$$7. \text{ หา } F = \frac{MS_B}{MS_W} = \frac{17.9415}{17.6133} = 1.018$$

ถ้า F จาตาราง

$$F = 4.88$$

$$.01 (2,84)$$

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มมีความเข้าใจในการอ่าน
ก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการฝึก
ด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

คนที่	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
1	20	14	25
2	21	15	25
3	16	22	26
4	18	14	22
5	15	14	27
6	24	17	18
7	19	13	27
8	22	13	28
9	20	16	18
10	18	16	19
11	15	14	21
12	14	15	23
13	15	22	21
14	26	14	26
15	14	13	27
16	19	15	20
17	19	19	24
18	18	16	27
19	15	23	24
20	22	19	20
21	16	15	27
22	16	22	27
23	18	20	21
24	20	15	27
25	25	24	20

ตาราง 13 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
26	16	23	26	
27	20	15	26	
28	16	16	20	
29	18	15	25	
T	535	489	687	Tรวม = 1,711
\bar{X}	18.448	16.862	23.689	
$\sum X^2$	10,161	8,583	16,563	$\sum \sum X^2 = 35,307$
$\frac{T^2}{n}$	9,869.827	8,245.551	16,274.793	$\sum \frac{T^2}{n} = 34,390.171$

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ด้วย
การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 :
168 - 172)

$$1. \text{ หา } C = \frac{(\text{รวม})^2}{N} = \frac{(1,711)^2}{87} = \frac{2,927,521}{87} = 33,649.666$$

$$2. \text{ หา } SS_T = \sum \sum X^2 - C = 35,307 - 33,649.666 = 1,657.334$$

$$3. \text{ หา } SS_B = \sum n - C = 34,390.171 - 33,649.666 = 740.505$$

$$4. \text{ หา } SS_W = SS_T - SS_B = 1,657.334 - 740.505 = 916.829$$

$$5. \text{ หา } MS_B = \frac{SS_B}{k - 1} = \frac{740.505}{3-1} = \frac{740.505}{2} = 370.252$$

$$6. \text{ หา } MS_W = \frac{SS_W}{N - k} = \frac{916.829}{87-3} = \frac{916.829}{84} = 10.914$$

$$7. \text{ หา } F = \frac{MS_B}{MS_W} = \frac{370.252}{10.914} = 33.924$$

ค่า F จาตาราง

$$F = 4.88$$

.01 (2,84)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มมีความเข้าใจในการอ่าน
หลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

แสดงว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกัน จึงได้ทำการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman Kuls) ดังนี้

1. ค่า q จากตาราง ที่ $\alpha = .01$

ที่ $df = 84$, $r = 2$ $q = 3.76$

ที่ $df = 84$, $r = 3$ $q = 4.28$

2. คำนวณค่า $q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$

เมื่อ $MS_w = 10.914$

$n = 29$

ดังนั้น $r = 2$, $q = 3.76$ เพราะฉะนั้น $q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}} = 3.76 \times \sqrt{\frac{10.914}{29}} = 2.304$

$r = 3$, $q = 4.28$ เพราะฉะนั้น $q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}} = 4.28 \times \sqrt{\frac{10.914}{29}} = 2.623$

3. เปรียบเทียบค่าผลต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านแต่ละคู่กับค่า $q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$ ที่คำนวณได้ที่ละคู่ ดังนี้

คู่ที่ 1 กลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง กับกลุ่มเขียนสรุปความ
ผลต่างของค่าเฉลี่ย = $23.689 - 18.448 = 5.240^{**}$

คู่ที่ 2 กลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง กับกลุ่มทำแบบฝึกหัด
ผลต่างของค่าเฉลี่ย = $23.689 - 16.862 = 6.824^{**}$

คู่ที่ 3 กลุ่มเขียนสรุปความ กับกลุ่มทำแบบฝึกหัด
ผลต่างของค่าเฉลี่ย = $18.448 - 16.862 = 1.586$

แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่องมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความและแบบฝึกหัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 14 คะแนนความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียน
สรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

คนที่	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
1	71	66	73
2	75	69	75
3	76	59	70
4	75	78	69
5	69	74	86
6	66	51	65
7	76	75	69
8	81	83	77
9	74	49	76
10	64	69	77
11	51	71	78
12	60	78	70
13	65	57	80
14	61	69	55
15	67	63	93
16	75	58	78
17	70	67	84
18	62	59	71
19	59	79	85
20	81	62	92
21	71	72	62
22	77	63	67
23	83	59	76
24	81	75	89
25	93	67	66

ตาราง 14 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
26	87	57	64	
27	87	67	65	
28	70	57	77	
29	66	81	72	
T	2,093	1,931	2,161	รวม = 6,185
\bar{X}	72.172	66.586	74.51	
$\sum X^2$	153,603	130,909	163,379	$\sum \sum X^2 = 447,891$
$\frac{T^2}{n}$	151,056.862	128,577.965	161,180.828	$\sum \frac{T^2}{n} = 440,815.655$

การเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาไทย ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 168 - 172)

$$1. \text{ ทห } C = \frac{(\text{รวม})^2}{N} = \frac{(6,185)^2}{87} = \frac{38,254,225}{87} = 439,703.735$$

$$2. \text{ ทห } SS_T = \sum \sum X^2 - C = 447,891 - 439,703.735 = 8,187.265$$

$$3. \text{ ทห } SS_B = \sum n - C = 440,815.655 - 439,703.735 = 1,111.920$$

$$4. \text{ ทห } SS_W = SS_T - SS_B = 8,187.265 - 1,111.920 = 7,075.345$$

$$5. \text{ ทห } MS_B = \frac{SS_B}{k - 1} = \frac{1,111.920}{2} = 555.96$$

$$6. \text{ ทห } MS_W = \frac{SS_W}{N - k} = \frac{7,075.345}{84} = 84.230$$

$$7. \text{ ทห } F = \frac{MS_B}{MS_W} = \frac{555.960}{84.230} = 6.600$$

ค่า F จาตาราง

$$F = 4.88$$

.01 (2,84)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มมีความสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

เปรียบเทียบพหุคูณคะแนนความสนใจในการเรียน ด้วยวิธีของนิวแมนคูลส์
(Newman Keuls) ดังนี้

- ค่า q จากตาราง ที่ $\alpha = .01$
 ที่ $df = 84$, $r = 2$ $q = 3.76$
 ที่ $df = 84$, $r = 3$ $q = 4.28$

- คำนวณค่า $q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$

เมื่อ $MS_w = 84.23$

$n = 29$

ดังนั้น $r = 2$, $q = 3.76$ เพราะฉะนั้น $q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}} = 3.76 \times \sqrt{\frac{84.23}{29}} = 6.407$

$r = 3$, $q = 4.28$ เพราะฉะนั้น $q \cdot \sqrt{\frac{MS_w}{n}} = 4.28 \times \sqrt{\frac{84.23}{29}} = 7.293$

3. เปรียบเทียบค่าผลต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านแต่ละคู่กับค่า

$$q. \sqrt{\frac{MS_w}{n}} \text{ ที่คำนวณได้ที่ละคู่ ดังนี้}$$

คู่ที่ 1 กลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง กับกลุ่มเขียนสรุปความ

$$\text{ผลต่างของค่าเฉลี่ย} = 74.51 - 72.172 = 2.338$$

คู่ที่ 2 กลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง กับกลุ่มทำแบบฝึกหัด

$$\text{ผลต่างของค่าเฉลี่ย} = 74.51 - 66.586 = 7.924^{**}$$

คู่ที่ 3 กลุ่มเขียนสรุปความ กับกลุ่มทำแบบฝึกหัด

$$\text{ผลต่างของค่าเฉลี่ย} = 72.172 - 66.586 = 5.586$$

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการทำแบบฝึกหัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาคผนวก ง.

แผนการสอน

- แผนการสอนที่ใช้ร่วมกันทั้ง 3 กลุ่มคือ
แผนที่ 2 - 11, 13 -21, 23 -30
- แผนการสอนที่ใช้เฉพาะกลุ่ม คือ แผนที่ 1, 12, 22

แผนการสอนที่ 1 (กลุ่มทดลองที่ 1)

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การรู้จักฟังตนเอง และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นย่อมนำความเจริญมาสู่ตนเองและสังคม

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอ่านบทเรียนเรื่อง “เยื่อใยไมตรี” และเรื่อง “แก้วกำพร้าว” แล้ว

นักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเนื้อเรื่องได้
2. เล่าเรื่องและเขียนเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง
อย่างถูกต้องและได้ใจความตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

- บทเรียนเรื่อง “เยื่อใยไมตรี”
- บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว”

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เตรียมการอ่าน

1.1 สันทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพและชื่อเรื่องในหนังสือเรียน เพื่อสร้าง
ประสบการณ์พื้นฐานเกี่ยวกับบทเรียน เช่น

- ในภาพนี้มีอะไรบ้าง
- ลักษณะของครอบครัวในภาพนี้เป็นอย่างไร
- เด็กผู้ชายในภาพนี้ ทำอะไรบ้าง
- นักเรียนช่วยพ่อ - แม่ ทำงานอะไรบ้าง

1.2 อ่านคำใหม่และทบทวนคำเก่าที่มีในบทเรียนที่นักเรียนยังอ่านไม่ได้

ให้นักเรียนค้นหาความหมายจากพจนานุกรม และแต่งประโยคปากเปล่า

1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน โดยครูเขียนบนกระดานคำ

ดังนี้

เมื่อนักเรียนอ่านบทเรียนเรื่อง เชื้อไฮโมตรีแล้ว

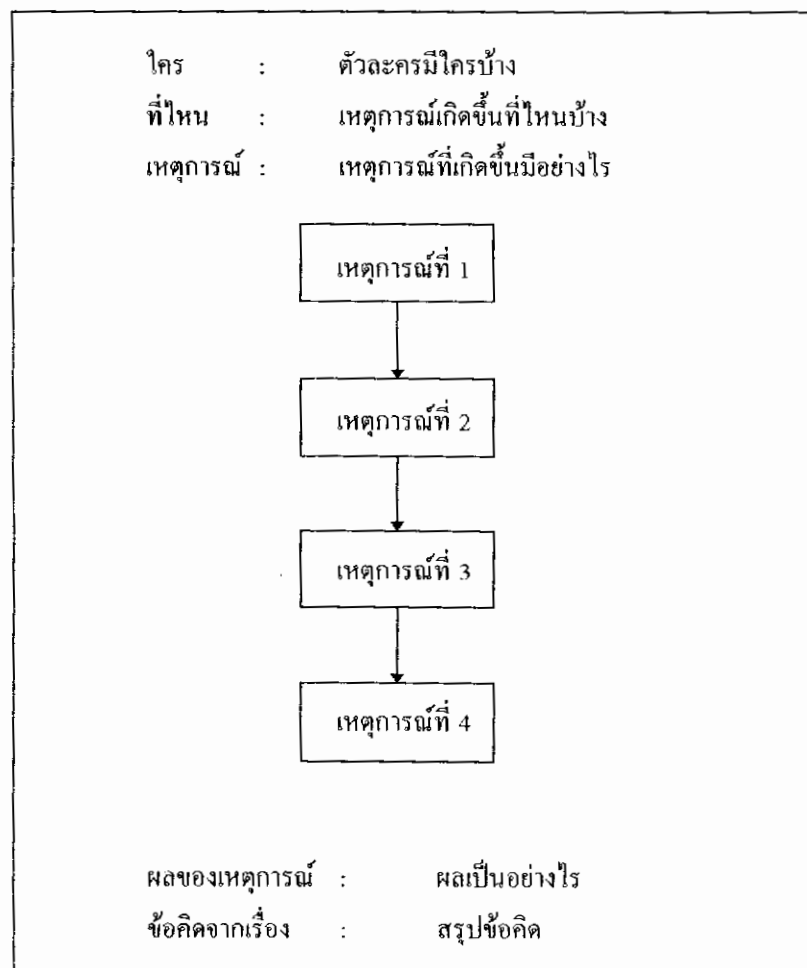
- อ่านแล้วบอกเหตุการณ์ในเรื่องใด
- อ่านแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามได้
- อ่านแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
- อ่านแล้วเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้

2. การอ่าน แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน แล้วให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง เชื้อไฮโมตรี

3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

3.2 ครูนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดของเนื้อเรื่องต่อไปนี้ ให้นักเรียนดู



3.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนกลุ่มคำ ประโยค ตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องลงในแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดที่ครูแจกให้

3.4 เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่องแล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง เพื่อปรับแผนภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 ให้นักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง “เชื้อไข่มอตรี” คือ “การรู้จักพึ่งตนเองและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ยอมรับความเจริญมาสู่ตนเองและสังคม”

4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน

4.1 ครูนำเสนอบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว้า” แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับชื่อเรื่อง และฝึกอ่านคำยากที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น กำพร้าว้า ตรวจสอบที่อิมหน้าสำราญ เสียงขรม โคนันทวิศาล อันธพาล ให้ความหมายและฝึกแต่งประโยคปากเปล่า

4.2 ให้นักเรียนอ่านในใจบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว้า”

4.3 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง “แก้วกำพร้าว้า” ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ตามลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง

4.4 นักเรียนผลัดกันตั้งคำถาม และตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญของเรื่อง แล้วจดบันทึกไว้

4.5 ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่อง “แก้วกำพร้าว้า” ด้วยสำนวนภาษาและตามความเข้าใจของตนเอง

4.6 ให้นักเรียนคัดเลือกเรื่องที่สรุปได้ดีที่สุดของเพื่อนที่สรุปได้ ไปอ่านให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟังหน้าชั้นเรียน

4.7 ส่งผลงานการเขียนสรุปเรื่องของนักเรียนแต่ละคนให้ครูตรวจ

5. ขั้นสรุป

5.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง “แก้วกำพร้าว้า”

5.2 สรุปความสอดคล้องระหว่าง เรื่อง “เชื้อไข่มอตรี” กับเรื่อง “แก้วกำพร้าว้า” ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านคำใหม่ คำยาก และการค้นหาความหมายของคำ
2. การตั้งคำถามและการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง
3. ตรวจสอบผลงานการเขียนสรุปความจากเนื้อเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ คำยาก
2. พจนานุกรม
3. บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว”

แผนการสอนที่ 1 (กลุ่มทดลองที่ 2)

วิชาภาษาไทย
เรื่อง เยื่อใยไมตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การรู้จักพึ่งตนเอง และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นย่อมนำความเจริญมาสู่ตนเองและสังคม

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอ่านบทเรียนเรื่อง “เยื่อใยไมตรี” และเรื่อง “แก้วกำพร้า” แล้ว
นักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเนื้อเรื่องได้
2. เล่าเรื่องและเขียนเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง
อย่างถูกต้องและได้ใจความตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

- บทเรียนเรื่อง “เยื่อใยไมตรี”
- บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้า”

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เตรียมการอ่าน

1.1 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพและชื่อเรื่องในหนังสือเรียน เพื่อสร้าง
ประสบการณ์พื้นฐานเกี่ยวกับบทเรียน เช่น

- ในภาพนี้มีอะไรบ้าง
- ลักษณะของครอบครัวในภาพนี้เป็นอย่างไร
- เด็กผู้ชายในภาพนี้ ทำอะไรบ้าง
- นักเรียนช่วยพ่อ - แม่ ทำงานอะไรบ้าง

1.2 อ่านคำใหม่และทบทวนคำเก่าที่มีในบทเรียนที่นักเรียนยังอ่านไม่ได้

ให้นักเรียนค้นหาความหมายจากพจนานุกรม และแต่งประโยคปากเปล่า

1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน โดยครูเขียนบนกระดานดำ

ดังนี้

เมื่อนักเรียนอ่านบทเรียนเรื่อง เชื้อไฮไมตรีแล้ว

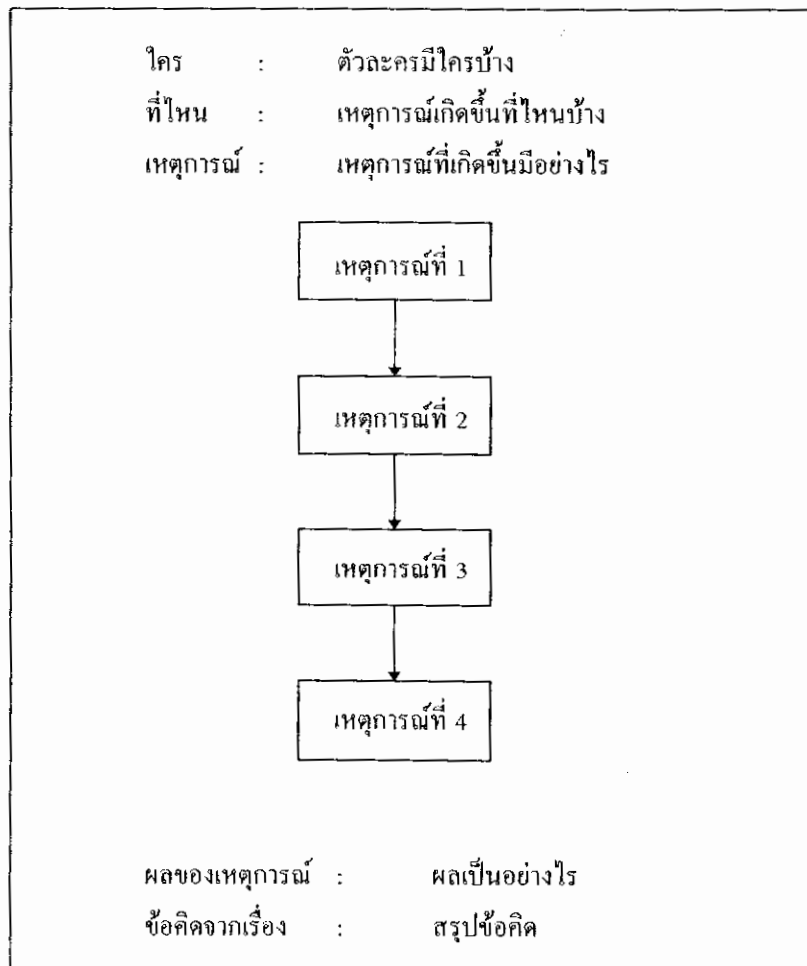
- อ่านแล้วบอกเหตุการณ์ในเรื่องได้
- อ่านแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามได้
- อ่านแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
- อ่านแล้วเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้

2. การอ่าน แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน แล้วให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง เชื้อไฮไมตรี

3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

3.2 ครูนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดของเนื้อเรื่องต่อไปนี้ ให้นักเรียนดู



3.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนกลุ่มคำ ประโยค ตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องลงในแผนภาพ โครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดที่ครูแจกให้

3.4 เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่องแล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง เพื่อปรับแผนภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 ให้นักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง “เยื่อใยไมตรี” คือ “การรู้จักพึ่งตนเองและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ยอมรับความเจริญมาสู่ตนเองและสังคม”

4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน

4.1 ครูนำเสนอบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว” แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับชื่อเรื่อง และฝึกอ่านคำยากที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น กำพร้าว ตรวจสอบที่อิมหน้าสำราญ เสี่ยงขรม โคนันทวิศาล อันธพาล ให้ความหมายและฝึกแต่งประโยคปากเปล่า

4.2 ให้นักเรียนอ่านในใจบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว”

4.3 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง “แก้วกำพร้าว” ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ตามลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง

4.4 นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ครูสร้างขึ้น เพื่อทบทวนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

4.5 ครูตรวจแบบฝึกหัด และนำผลมาให้ นักเรียนดูความก้าวหน้า และความบกพร่องของนักเรียนเอง

5. ขั้นสรุป

5.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง “แก้วกำพร้าว”

5.2 สรุปความสอดคล้องระหว่าง เรื่อง “เยื่อใยไมตรี” กับเรื่อง “แก้วกำพร้าว” ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านคำใหม่ คำยาก และการค้นหาความหมายของคำ
2. การตรวจแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ คำยาก
2. พจนานุกรม
3. แบบฝึกหัด
4. บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว”

แบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง “แก้วกำพร้าว” แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไม แก้วจึงถูกเรียกว่าช่างกำพร้าว
 - ก. แม่ของแก้วตาย
 - ข. แก้วถูกตำรวจจับมาเลี้ยง
 - ค. พ่อของแก้วหนีไปปล่อยให้แก้วอยู่กับแม่
 - ง. แก้วเป็นช่างป่าที่พลัดหลงเข้ามาในเมือง

2. แก้วเป็นขวัญใจชาวเมืองเพราะอะไร
 - ก. เด็ก ๆ รักแก้ว
 - ข. เป็นช่างแสนรู้และช่างเล่น
 - ค. ชาวบ้านไม่เคยเห็นช่างมาก่อน
 - ง. เป็นช่างของตำรวจที่ชาวบ้านนับถือ

3. ใครเป็นคนให้อาหารแก่ช่างแก้ว
 - ก. ตำรวจ
 - ข. เด็ก ๆ
 - ค. ชาวบ้านในตลาด
 - ง. แก้วหากินเอง

4. ทำไมหมูแจ้จึงต้องส่งแก้วไปเป็นช่างฝึกงานที่โรงเรียนป่าไม้
 - ก. แก้วอยากกลับไปอยู่ป่า
 - ข. แก้วคกมันอาละวาดในตลาด
 - ค. แก้วขโมยผลไม้ของแม่ค้า
 - ง. แก้วตัวโตขึ้นและกินอาหารจุกมาก

5. เรื่องแก้วกำพร้าว ให้แง่คิดเกี่ยวกับเรื่องใด
 - ก. ความเป็นอยู่ของช่าง
 - ข. วิธีการดูแลช่าง
 - ค. ความผูกพันของคนกับช่าง
 - ง. ชีวิตของลูกช่างพลัดถิ่น

2. ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ไปเติมในช่องว่างให้ได้ใจความถูกต้องตามเนื้อเรื่อง

หลุมหลบภัย	ตำรวจ	
ลนลาน	งวง	ตลาด
อาลัย	ชักเย่อ	แม่ค้า

- 1) เมื่อแม่ของแก้วตาย จึงนำแก้วมาเลี้ยงไว้ที่โรงพักด้วย
- 2) เวลาเดินตลาดแก้วชอบยื่น ไปคว้าผลไม้ของ มากิน
- 3) กีฬาที่แก้วชอบมาก คือ
- 4) แก้วกำพร้าเป็นช่างตัวโต ทำให้ลง หนีระเบิดไม่ได้
- 5) บรรดาคนที่คุ้นเคยกับแก้วรู้สึก ที่แก้วจะต้องไปเป็นช่างฝึกงานที่ป่าไม้

3. จากเรื่อง “แก้วกำพร้าว” ให้นักเรียนเติมเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเครื่องหมาย X หน้าข้อที่คิดว่าผิด

- 1. ช้างกำพร้าว คือ ช้างที่ถูกมนุษย์จับมาจากป่ามาเลี้ยงในเมือง
- 2. แก้วเป็นช่างแสนรู้ ทำให้ทุกคนรักและเอ็นดูอยู่เสมอ
- 3. เพราะแก้วมีตัวโตกว่าช้างตัวอื่นจึงถูกส่งกลับไปใช้ชีวิตในป่าตามเดิม
- 4. แก้วรู้สึกเสียใจที่ต้องจากเพื่อน ๆ ในตลาดไปอยู่ที่อื่น
- 5. ความน่ารักของแก้วยังคงประทับใจชาวเมืองมาจนทุกวันนี้

แผนการสอนที่ 1 (กลุ่มควบคุม)

วิชาภาษาไทย
เรื่อง เยื่อใยไมตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การรู้จักพึ่งตนเอง และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ย่อมนำมาซึ่งความเจริญมาสู่ตนเองและสังคม

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอ่านบทเรียนเรื่อง “เยื่อใยไมตรี” และเรื่อง “แก้วกำพร้าว” แล้ว
นักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเนื้อเรื่องได้
2. เล่าเรื่องและเขียนเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง
อย่างถูกต้องและได้ใจความตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

- บทเรียนเรื่อง “เยื่อใยไมตรี”
- บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว”

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เตรียมการอ่าน

1.1 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพและชื่อเรื่องในหนังสือเรียน เพื่อสร้าง
ประสบการณ์พื้นฐานเกี่ยวกับบทเรียน เช่น

- ในภาพนี้มีอะไรบ้าง
- ลักษณะของครอบครัวในภาพนี้เป็นอย่างไร
- เด็กผู้ชายในภาพนี้ ทำอะไรบ้าง
- นักเรียนช่วยพ่อ - แม่ ทำงานอะไรบ้าง

1.2 อ่านคำใหม่และทบทวนคำเก่าที่มีในบทเรียนที่นักเรียนยังอ่านไม่ได้
ให้นักเรียนค้นหาความหมายจากพจนานุกรม และแต่งประโยคปากเปล่า

1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน โดยครูเขียนบนกระดานดำ

ดังนี้

เมื่อนักเรียนอ่านบทเรียนเรื่อง เยื่อใยไมตรีแล้ว

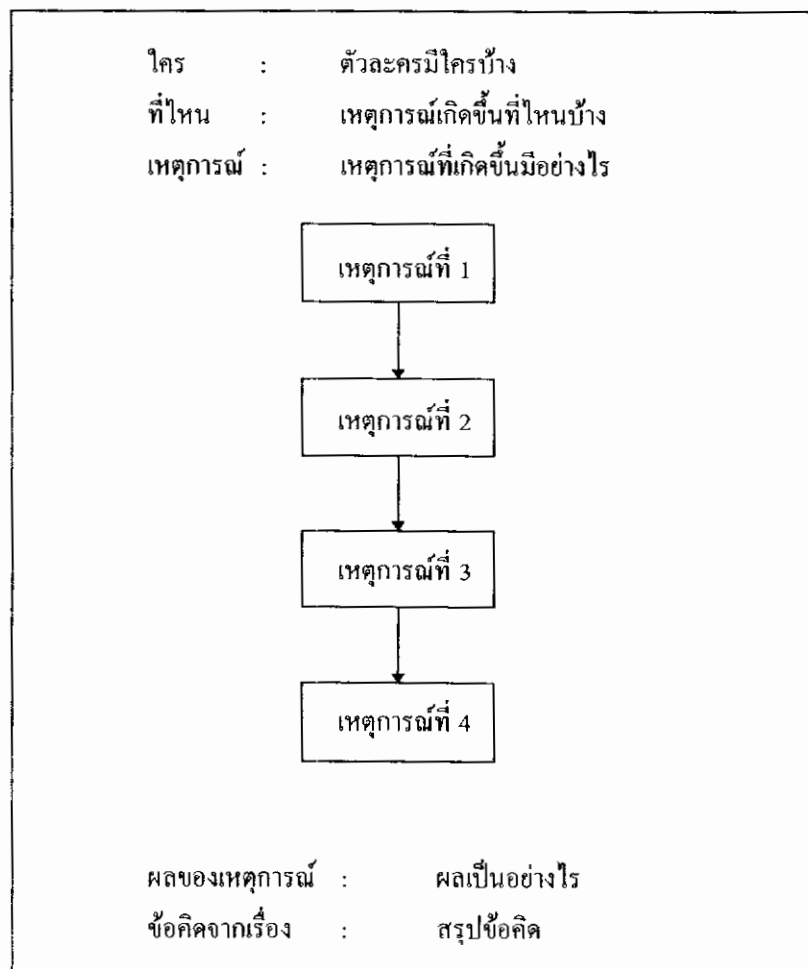
- อ่านแล้วบอกเหตุการณ์ในเรื่องใด
- อ่านแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามได้
- อ่านแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
- อ่านแล้วเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้

2. การอ่าน แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน แล้วให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง เยื่อใยไมตรี

3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

3.2 ครูนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดของเนื้อเรื่องต่อไปนี้ ให้นักเรียนดู



3.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนกลุ่มคำ ประโยค ตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่องลงในแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดที่ครูแจกให้

3.4 เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่องแล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง เพื่อปรับแผนภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 ให้นักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง “เยื่อใยไมตรี” คือ “การรู้จักพึ่งตนเองและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ย่อมนำมาความเจริญมาสู่ตนเองและสังคม”

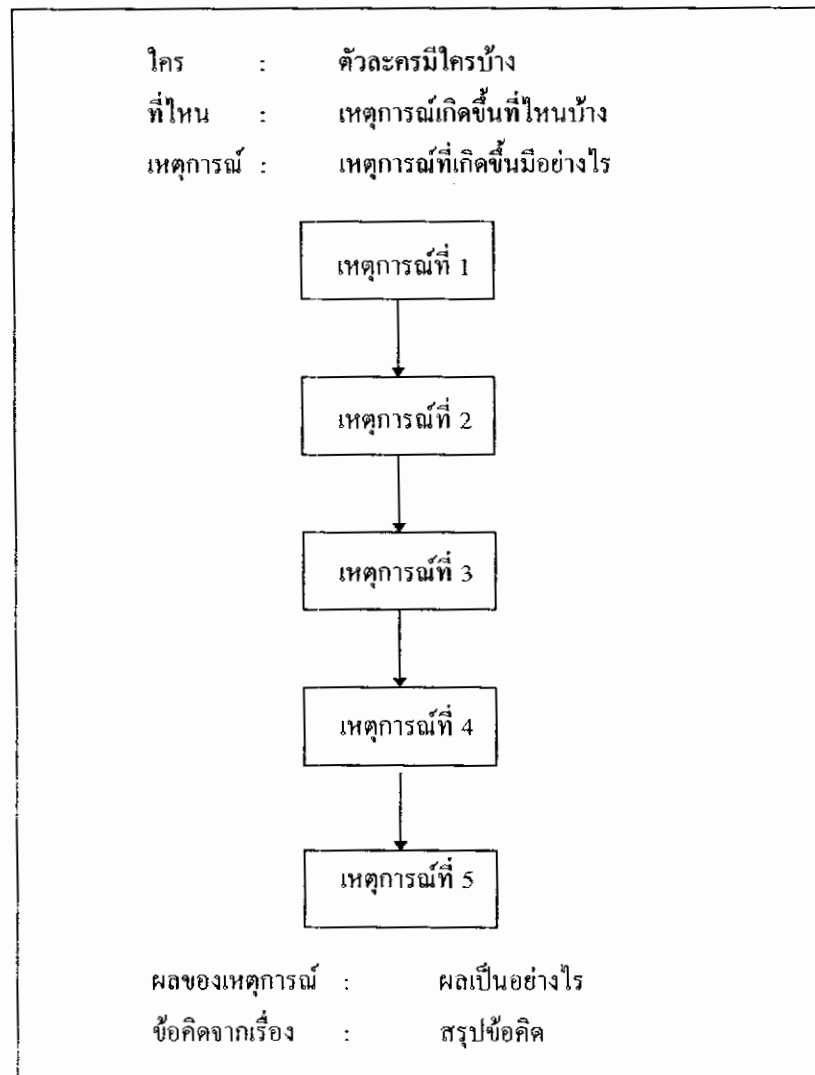
4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน

4.1 ครูนำเสนอบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว้า” แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับชื่อเรื่อง และฝึกอ่านคำยากที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น กำพร้าว้า ตรวจสอบที่อิมหน้าสำราญ เสียงขรม โคนันทวิศาล อันธพาล ให้ความหมายและฝึกแต่งประโยคปากเปล่า

4.2 ให้นักเรียนอ่านในใจบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วกำพร้าว้า”

4.3 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง “แก้วกำพร้าว้า” ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ตามลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง

4.4 ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนกรอบแผนภาพโครงเรื่อง แล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ในแผนภาพโครงเรื่อง ดังต่อไปนี้



4.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนกลุ่มคำ ประโยค ตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง เพื่อปรับแผนภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.6 เมื่อนักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามภาพโครงเรื่อง ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

5. ขั้นสรุป

5.1 เมื่อนักเรียนนำเสนอครบทุกกลุ่มแล้ว ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง “แก้วกำพร้าว้า”

5.2 สรุปความสอดคล้องระหว่าง เรื่อง “เชื้อไซไมตรี” กับเรื่อง “แก้วคำพริ้ว” ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านคำใหม่ คำยาก และการค้นหาความหมายของคำ
2. การเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ คำยาก
2. พจนานุกรม
3. บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “แก้วคำพริ้ว”

แผนการสอนที่ 2

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การรู้จักฟังตนเอง และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นย่อมนำมาความเจริญมาสู่ตนเองและสังคม

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอ่านบทเรียน ได้ชัดเจนถูกต้องและใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

เนื้อหา

- การอ่านออกเสียง บทเรียนที่ 6 เยื่อใยไมตรี

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูนำแผนภูมิเพลงแรงสามัคคีมาติดบนกระดานดำ และสอนนักเรียนร้องเพลงให้นักเรียนร้องเพลง 2-3 จบ

1.2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องเยื่อใยไมตรี เพื่อทบทวนจากการเรียนครั้งที่แล้ว

2. ขั้นสอน

2.1 ครูอธิบายเกี่ยวกับหลักในการอ่านออกเสียงที่ดี ว่าต้องแบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง มีน้ำเสียงเน้นหนักเบาตามเนื้อเรื่อง มีจังหวะในการอ่านพอดี ออกเสียงถ้อยคำได้ชัดเจนถูกต้อง ไม่อ่านตก เดิม และคู่ตัว

2.2 ครูอ่านออกเสียงให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง

2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านออกเสียงกันเองโดยสลับเปลี่ยนกันเป็นผู้บรรยายหรือตัวละครแต่ละตัว อ่านจนจบเรื่อง

2.4 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาอ่านเรื่องเยื่อใยไมตรีให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน โดยครูจัดให้อ่านแบบการแสดงละครพูด ซึ่งจะแบ่งหน้าที่กันอ่านตามบทของตัวละครในเรื่องที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูดดังนี้

- ผู้บรรยาย (อ่านข้อความที่ไม่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด)
- ออม
- แม่ของอม
- ย่าของอม
- นนท์
- แม่ของนนท์
- พ่อของนนท์

(ขณะอ่านถ้ามีเครื่องบันทึกเสียงให้บันทึกเสียงไว้)

2.5 ในการอ่านอาจมีการสลับเปลี่ยนกันเป็นตัวละครได้ตามความเหมาะสม และเมื่ออ่านจบแล้วครูอาจเปิดเครื่องบันทึกเสียงในการอ่านให้นักเรียนฟังร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันวิจารณ์การอ่านของผู้อ่านแต่ละคนว่าดีหรือไม่คืออย่างไร เพื่อจะให้เห็นข้อดีและข้อบกพร่อง และนำไปปรับปรุงการอ่านของคนต่อไป

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 6 ข้อ 3

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านออกเสียงของนักเรียนแต่ละคน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป.4 เล่ม 1
2. เทปบันทึกเสียง
3. แผนภูมิเพลง แรงสามัคคี

เพลง แรงสามัคคี

ทำนอง แร้งกระพือปีก

ร่วมใจไมตรีกันเกิดที่น้องไทย	ร่วมจิตกันไว้ชาติไทยรุ่งเรือง
ชาติประเทืองด้วยสามัคคี	ร่วมชีวิตกันเป็นกำลัง
(สร้อย) น้อคหิงนอนอย ชะ น้อคหิงนอนอย (ซ้ำ)	
กิจการใด ๆ สำเร็จคงใจ	เสริมสร้างชาติไทยให้อยู่ยืนยง
เกิดพลังเพราะสามัคคี (สร้อย)	

แผนการสอนที่ 3

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านและเขียนคำยากในมาตราแม่กม แม่กด และคำที่มี ฤ ฎา เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการใช้ภาษาไทย

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำยากได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่สะกดในมาตราแม่กม แม่กด และคำที่มี ฤ ฎา

ได้

เนื้อหา

- คำใหม่และคำยากในบทเรียนเรื่อง เยื่อใยไมตรี
- คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กม แม่กด
- คำที่มี ฤ ฎา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนอ่านบททวนคำใหม่ในบทเรียนที่ 6 เยื่อใยไมตรี โดยให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อม ๆ กัน หรืออ่านเป็นรายบุคคล

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำยากจากแบบฝึกอ่านหน้า 129 และร่วมกันอภิปรายความหมายของคำ ให้นักเรียนนำคำมาฝึกแต่งประโยคปากเปล่าเสร็จแล้วให้เขียนคำยากลงสมุดโดยไม่ต้องเขียนคำอ่าน

2.2 ให้นักเรียนอ่านคำจากบัตรคำที่มีมาตราตัวสะกดแม่กม เช่น กรรม ออม หลุม กลุ้ม แล้วครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าคำที่มี ม มิ เป็นตัวสะกดให้อ่านออกเสียงเหมือน ม. สะกด เป็นคำ

ในมาตราแม่กม

2.3 ให้นักเรียนอ่านคำและประโยคแม่กม จากหนังสือเรียนหน้า 130 แล้วให้นำคำเหล่านั้นมาฝึกแต่งประโยคปากเปล่า และคัดคำแม่กมลงสมุด

2.4 ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับคำที่มี จ ช ฎ ฐ ท ตร ตี ศ ษ ส เป็นตัวสะกดให้อ่านเหมือน ค สะกด คือเป็นคำในมาตราแม่กค แล้วให้นักเรียนอ่านคำในมาตราแม่กคในหนังสือเรียนหน้า 130 อ่านจบแล้วให้คิดคำที่อ่านลงในสมุด

2.5 ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับการอ่านคำ ฤ และ ฎ ว่า ฤ อ่านว่า รี้, ฤา อ่านว่า รือ, ฤ เมื่อใช้เป็นพยัญชนะต้องออกเสียงเป็น รี้ รี้ หรือ เรอ แล้วให้นักเรียนอ่านแบบฝึกอ่านในหนังสือเรียนหน้า 131 และคัดคำลงในสมุด

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนค้นหาคำที่อยู่ในมาตราแม่กม, แม่กค และคำที่ใช้ ฤ ฎ จากหนังสือเรียน และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 6 ข้อที่ 1-2 และ 6-7

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านและการเขียนคำ
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

แผนการสอนที่ 4

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

1. การรู้จักเรียบเรียงประโยคนอกจากจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายไม่สับสนแล้วยังทำให้เรื่องน่าอ่านอีกด้วย
2. การบันทึกความรู้ที่ได้ฟังหรืออ่านไว้ นอกจากจะช่วยเตือนความจำแล้วยังเป็นหลักฐานที่สามารถนำมาทบทวนได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเรียบเรียงประโยคให้เป็นเรื่องราวได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบันทึกความรู้ที่ตนฟังหรืออ่านมาไว้เป็นหลักฐานได้

เนื้อหา

- การเรียบเรียงประโยค
- การบันทึกความรู้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำข่าวหรือข้อความจากหนังสือพิมพ์มาให้ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนสังเกตการเรียบเรียงประโยคว่าเป็นอย่างไร

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาเรื่องการเรียบเรียงประโยคจากหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 132 แล้วให้ช่วยกันสรุปกฎเกณฑ์ในการเรียบเรียงประโยคบนกระดานดำ

2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันหาประโยคที่มีคำเชื่อมต่าง ๆ เช่น แต่, แม้แต่, จนกระทั่ง, เพราะฉะนั้น, มิฉะนั้น, หรือ ฯลฯ จากในหนังสือพิมพ์หรือวารสารอื่น ๆ มาคนละ 1 ประโยค แล้วนำมาเขียนบนกระดานดำให้เพื่อน ๆ อ่านประโยคนั้น ๆ พร้อม ๆ กัน

2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียบเรียงประโยคที่ครูกำหนดให้เป็นเรื่องราวสั้น ๆ โดยใช้คำเชื่อมโยงให้เหมาะสม

2.4 ให้นักเรียนอ่านความรู้เรื่องการบันทึกความรู้จากในหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 133 - 134 แล้วช่วยกันอภิปรายสรุปหลักเกณฑ์ในการบันทึกความรู้บนกระดานดำ

2.5 ให้นักเรียนไปอ่านหนังสือพิมพ์หรือหนังสือวารสารอื่น ๆ แล้วบันทึกความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งที่นักเรียนสนใจ หรือเห็นว่าเป็นเรื่องที่ควรจดจำมาส่งครูคนละ 1 เรื่อง

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูนำผลงานการเรียบเรียงประโยคและการบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่านของนักเรียนมาติดไว้ที่ป้ายประกาศหน้าชั้นเรียน

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 6 ข้อ 8 - 9

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบผลงานการเรียบเรียงประโยคเป็นเรื่องราว
2. ตรวจสอบผลงานการบันทึกจากการอ่าน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือพิมพ์ หรือวารสารต่าง ๆ

แผนการสอนที่ 5

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

สำนวนภาษาเป็นถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียน ทำให้ข้อความที่พูดหรือเขียนมีความไพเราะสละสลวยและได้ความชัดเจนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของสำนวนภาษาในบทเรียน และสำนวนภาษาที่นักเรียนสนใจได้

เนื้อหา

- สำนวนภาษา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชำนาญเข้าสู่บทเรียน

1.1 ให้นักเรียนอ่านและพิจารณาความแตกต่างของประโยคต่อไปนี้

เขาเป็นคนขยันจึงมีเงินทองมาก

เขาเป็นคนขยันจึงมั่งมีศรีสุข

1.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องสำนวนภาษาว่ามีลักษณะอย่างไร

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาเรื่องสำนวนภาษา และตัวอย่างจากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 135

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน ให้แต่ละกลุ่มค้นหาสำนวนภาษาจากบทเรียนเรื่องเยื่อใยไมตรี โดยให้คัดข้อความเป็นประโยคแล้วขีดเส้นใต้สำนวนภาษานั้น ๆ ด้วย

2.3 ให้นักเรียนค้นหาความหมายของสำนวนภาษาจากหนังสือรวบรวมสำนวนไทยแล้วเขียนไว้ในเครื่องหมายวงเล็บต่อท้ายประโยคนั้น ๆ

2.4 ครูและนักเรียนช่วยกันรวบรวมสำนวนไทยที่ควรรู้เขียนบนกระดานดำ เช่น

- | | |
|-------------------|------------------|
| - ทำมาค้าขึ้น | - บอกเล่าแก้สับ |
| - ไปมาหาสู่ | - เงยหน้าอ้าปาก |
| - เขี่ยขามตามข่าว | - เจ็บไข้ได้ป่วย |
| - สารทุกข์สุขดิบ | - อุดอวยปากแห้ง |
| - ยากคีมี่จน | - น้ำใสใจจริง |

แล้วช่วยกันอภิปรายความหมายของแต่ละสำนวน

2.5 ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยมีสำนวนภาษาข้างต้นอยู่ในประโยคมาส่งครู

8. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้สำนวนภาษาทั้งในการพูดและการเขียนว่าทำให้มีความไพเราะ สละสลวย และได้ความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

การวัดและประเมินผล

1. พิจารณาการค้นหาคำสำนวนไทยในบทเรียนและการหาความหมายของสำนวนภาษา
2. ตรวจสอบการแต่งประโยคที่มีสำนวนภาษาที่ครูกำหนดให้

สื่อการเรียนการสอน

1. ข้อความที่มีสำนวนภาษา
2. หนังสือรวบรวมสำนวนไทย

แผนการสอนที่ 6

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเขียนเรื่องใหม่ตามแนวความคิดในบทเรียนเป็นการเสริมสร้างจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องขึ้นใหม่ตามแนวคิดในบทเรียนได้

เนื้อหา

- การเขียนเรื่องใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนข้อคิดที่ได้จากบทเรียนเรื่อง เยื่อใยไมตรี ว่า “การรู้จักฟังตนเองและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่นย่อมนำมาความเจริญมาสู่ตนเองและสังคม แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับข้อคิดนี้”

2. ขั้นสอน

2.1 ครูนำแผนภาพโครงเรื่องเยื่อใยไมตรี มาติดบนกระดานดำแล้วอภิปรายทบทวนเนื้อเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ของแผนภาพโครงเรื่องในบทเรียน

2.2 อภิปรายแนวทางที่จะนำข้อคิดหรือแนวคิดที่ได้จากบทเรียนไปสร้างเรื่องใหม่ โดยใช้ประสบการณ์ตรงของนักเรียน หรือจากการอ่านเนื้อเรื่องอื่น ๆ

2.3 ให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่ โดยใช้แนวคิดที่ได้จากบทเรียนด้วยการเขียนแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์ก่อน

2.4 เมื่อได้แผนภาพโครงเรื่องที่สมบูรณ์แล้วให้นักเรียนเรียบเรียงเรื่องราวเป็นเนื้อเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องลงในแบบฝึกหัดที่ 6 ข้อ 8

2.5 สุ่มนักเรียนออกมาเล่าเรื่องที่ตนเขียนให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน เสร็จแล้วส่งแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องให้ครูตรวจ

8. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดของเรื่องอีกครั้ง และอภิปรายถึงลักษณะผลงานของนักเรียนโดยรวม

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบผลงานการเขียนเรื่อง
2. สังเกตการเล่าเรื่อง of นักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภาพโครงเรื่อง เยื่อใยไมตรี
2. แบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 7

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่ ควรใช้ภาษาถ้อยคำที่สุภาพ สละสลวย แสดงความอ่อนน้อมและมีสัมมาคารวะ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่ได้

เนื้อหา

- การเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่

กิจกรรมการเรียนการสอน**1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน**

ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเขียนจดหมายถึงครูและเพื่อน เป็นการทบทวนการเขียนจดหมาย

2. ขั้นสอน

2.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าจะเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่อย่างไร เช่น การใช้คำขึ้นต้นจดหมาย, คำแทนตัวผู้เขียน, คำแทนตัวญาติผู้ใหญ่ที่จะเขียนถึง, คำลงท้ายจดหมาย

2.2 ครูช่วยนักเรียนสรุปหลักเกณฑ์การเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่ที่เหมาะสมนั้นควรปฏิบัติ ดังนี้

- การใช้คำขึ้นต้น กราบเท้า, เรียน
- คำแทนตัวผู้เขียน ผม, กระผม,หนู, ดิฉัน, หลาน ฯ
- คำแทนตัวญาติผู้ใหญ่ ท่าน, คุณปู่, คุณย่า, ... ฯลฯ
- การใช้ภาษาควรระมัดระวังต้องใช้ถ้อยคำที่สุภาพ แสดงถึงความอ่อนน้อม และมี

สัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ การจำหน่ายของต้องชัดเจน ถูกต้อง

2.3 ให้นักเรียนฝึกเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่คนใดคนหนึ่ง เพื่อถามข่าวคราวความเป็นอยู่ของครอบครัวญาติผู้ใหญ่คนนั้น โดยส่งทางไปรษณีย์

2.4 เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จแล้วให้นำมาส่งให้ครูตรวจก่อน แล้วจึงส่งทางไปรษณีย์ไปให้ญาติผู้ใหญ่คนนั้น

8. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงหลักเกณฑ์การเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่อีกครั้ง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเขียนจดหมาย
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนจดหมาย

สื่อการเรียนการสอน

1. ขอบจดหมาย, แสตมป์

แผนการสอนที่ 8

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเขียนบทละคร และการแสดงละครนอกจากจะเป็นความสามารถในการใช้ภาษาแล้วยังส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่ดีด้วย

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนบทละครง่าย ๆ แล้วนำมาจัดแสดงหน้าชั้นเรียนได้

เนื้อหา

- การเขียนบทละครง่าย ๆ
- การแสดงละครตามบทที่เขียน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูเล่านิทานคติสอนใจสั้น ๆ เรื่อง คนคิดมาก ให้นักเรียนฟัง

1.2 อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟัง และแนวทางการเขียนบทละครง่าย ๆ โดยคูตัวอย่างจากบทเรียนเรื่องเยื่อใยไมตรี

2. ขั้นสอน

2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน แล้วครูแจกนิทานคติสอนใจสั้น ๆ ให้นักเรียนกลุ่มละ 1 เรื่อง

2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนบทละครพูดง่าย ๆ ตามเรื่องนิทานที่แจกให้เพื่อนำมาแสดงละครหน้าชั้นเรียน

2.3 เมื่อแต่งบทละครพูดเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มกำหนดผู้แสดงเป็นตัวละครแต่ละตัว ผู้บรรยาย และทดลองฝึกซ้อมดู

2.4 ให้แต่ละกลุ่มแสดงละครสั้น ๆ ตามบทที่กลุ่มเขียน กลุ่มที่ไม่ได้แสดงให้สังเกต และวิจารณ์การแสดง

2.5 เมื่อแสดงละครจบแล้วให้ผู้ชมวิจารณ์การแสดงของแต่ละกลุ่ม พร้อมกับให้ผู้แสดง บอกความรู้สึกของตนเองขณะแสดงว่าเป็นอย่างไร

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนนำบทละครที่เขียนมาส่งครู

3.2 ครูวิจารณ์การเขียนบทละคร การแสดงละครของแต่ละกลุ่ม

3.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกเขียนบทละคร และการแสดง ละคร ว่าเป็นการส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาและการแสดงออก

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบผลงานการเขียนบทละคร
2. พิจารณาการแสดงละคร

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานคติสอนใจ

แผนการสอนที่ 9

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

1. การเขียนตามคำบอกจะช่วยให้ นักเรียนสามารถจำคำในบทเรียนได้แม่นยำยิ่งขึ้น
2. การค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม นอกจากจะทำให้ทราบความหมายของคำแล้ว ยังเป็นการฝึกการใช้พจนานุกรมได้ถูกต้อง รวดเร็ว

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนตามคำบอกจากคำในบทเรียนได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถหาความหมายของคำในบทเรียนจากพจนานุกรมได้ถูกต้อง รวดเร็ว

เนื้อหา

- เขียนตามคำบอกคำจากบทเรียนเรื่อง เยื่อใยไมตรี
- การใช้พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำบัตรคำใหม่จากบทเรียนเรื่องเยื่อใยไมตรี มาให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงพร้อมๆ กันประมาณ 5 - 10 คำเพื่อเป็นการทบทวน

2. ขั้นสอน

2.1 ครูให้นักเรียนสำรวจคำจากบทเรียนเรื่องเยื่อใยไมตรี โดยหาว่ามีคำใดบ้างที่นักเรียนว่าเขียนยากหรือนักเรียนยังเขียนไม่ได้มาฝึกสะกดคำ และฝึกเขียนให้คล่อง

2.2 ครูคัดเลือกคำจากบทเรียนเรื่องเยื่อใยไมตรี มาให้นักเรียนเขียนตามคำบอก ประมาณ 20 - 25 คำหรือตามความเหมาะสม

2.3 เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จแล้ว ให้แลกเปลี่ยนตรวจ โดยครูนำบัตรคำที่บอกให้นักเรียนเขียน มาให้นักเรียนอ่านและเสียบในกระเป๋าผนังจนครบทุกคำ

2.4 คำไหนที่นักเรียนเขียนผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และให้นักเรียนเปิดหาความหมายของคำทุกคำที่เขียนจากพจนานุกรมประจำชั้น

2.5 ให้นักเรียนคัดข้อความตอนใดตอนหนึ่งในบทเรียนเรื่องเยื่อใยไมตรี ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัดมาส่งครูคนละ 10 บรรทัด

3. ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่ครูให้เขียนตามคำบอกโดยให้อ่านพร้อม ๆ กันเพื่อเป็นการทบทวนอีกครั้ง

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบดูเขียนตามคำบอก
2. ตรวจสอบการคัดลายมือ
3. สังเกตการใช้พจนานุกรม

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. กระเป๋าผนัง
3. หนังสือเรียนภาษาไทย ป.4 เล่ม 1

แผนการสอนที่ 10

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยไมตรี

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การรู้จักช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะนำความเจริญมาสู่ตนและสังคม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรองที่เป็นกลอนสุภาพได้อย่างถูกต้องและไพเราะ
2. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของกลอนสุภาพน้ำใจไมตรีได้

เนื้อหา

- กลอนสุภาพ เรื่องน้ำใจไมตรี

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำเครื่องบันทึกเสียง การอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพมาเปิดให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะการอ่าน และประเภทของบทร้อยกรอง

2. ขั้นสอน

2.1 ครูนำแผนภูมิกลอนสุภาพเรื่องน้ำใจไมตรี มาติดบนกระดานดำแล้วให้นักเรียนช่วยกันแบ่งวรรคตอนในการอ่านดังนี้

โบราณว่าน้ำพึ่งเรือ/เสื่อพึ่งผ้า	นกพึ่งฟ้า/ปลาพึ่งหนอง/คอยข้องเกี่ยว
ไม่มีใคร/จะอยู่/เพียงผู้เดียว	ต้องยึดเหนี่ยว/พึ่งพา/อาศัยกัน
การเอื้อเฟื้อ/เผื่อแผ่/แก่ผู้อื่น	เหมือนหยิบยื่น/ดอกไม้/ให้สุขสันต์
ทุกชีวิต/เป็นสุข/และผูกพัน	เพราะแบ่งปัน/รักเผื่อ/เอื้อไมตรี

2.2 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเป็นเสียงอ่านธรรมดาพร้อม ๆ กันตามจังหวะการแบ่งวรรคตอนจนคล่อง

2.3 ครูอ่านบทหรือกรอกรเป็นทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง

2.4 ให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะตามครูทีละวรรค หรือทีละบทจนจบทั้งสองบท

2.5 ให้นักเรียนจับคู่ฝึกอ่านทำนองเสนาะ คนละ 1 วรรค หรือ 2 วรรคจนจบทั้ง

สองบท

2.6 ให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะให้ฟังทีละกลุ่มหรือรายบุคคล

2.7 ครูและนักเรียนช่วยกันลากเส้นสัมผัสระหว่างวรรค และระหว่างบทที่เป็นสัมผัส บังคับของกลอนสุภาพทั้งสองบท ลงในแผนภูมิกลอนสุภาพที่ครูนำมาติดบนกระดานดำ

2.8 ให้นักเรียนช่วยกันเขียนอธิบายความหมายของกลอนสุภาพทั้งสองบทลงในสมุด แล้วนำมาส่งครู

3. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของกลอนสุภาพแต่ละบทลงบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนอ่าน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านแบ่งวรรคตอนกลอนสุภาพ
2. พิจารณาการอ่านบทหรือกรอกรของนักเรียน
3. ตรวจสอบการเขียนอธิบายความหมายของกลอนสุภาพ

สื่อการเรียนการสอน

1. เทปบันทึกเสียง
2. แผนภูมิกลอนสุภาพ เรื่องน้ำใจไมตรี

แผนการสอนที่ 11

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 6 เยื่อใยมิตร

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การแบ่งอาหารให้กับเพื่อนบ้านจะทำให้กินได้นาน ๆ

จุดประสงค์

1. เมื่อนักเรียนอ่านเสริมบทเรียนเรื่องมิตรจิตมิตรใจ แล้วนักเรียนสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากบทเรียนได้

เนื้อหา

- อ่านเสริมบทเรียนเรื่องมิตรจิตมิตรใจ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับภาพในหนังสือเรียนหน้า 137 และหัวข้อเรื่องมิตรจิตมิตรใจ ว่าน่าจะเกี่ยวข้องกันอย่างไร ภาพแสดงให้เห็นอะไรบ้าง

2. ขั้นสอน

2.1 ครูให้นักเรียนอ่านในใจเรื่องมิตรจิตมิตรใจ โดยให้นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจภายในเวลาที่ครูกำหนดให้ 10 นาที

2.2 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม แล้วผลัดกันตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องมิตรจิตมิตรใจ

2.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ว่า “การแบ่งอาหารให้แก่เพื่อนบ้านจะช่วยให้เรามีอาหารกินได้นาน”

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนอธิบายเหตุผลในหัวข้อที่ว่า “ทำไมการแบ่งอาหารให้แก่เพื่อนบ้านจะช่วยให้เรามีอาหารกินได้นาน” เขียนเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ

เหตุผลที่ได้หน้าชั้นเรียน

3. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องมิตรจิตมิตรใจ และเหตุผลในหัวข้อที่ว่า “การแบ่งอาหารให้แก่เพื่อนบ้านจะช่วยให้เรามีอาหารกินได้นาน”

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมในการอ่านในใจ
2. สังเกตการตั้งคำถาม - ตอบคำถาม
3. ตรวจสอบการสรุปข้อคิดและเหตุผลในเนื้อเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บทฝึกอ่านเพิ่มเติมเรื่องมิตรจิตมิตรใจ

แผนการสอนที่ 12 (กลุ่มทดลองที่ 1)

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การละเล่นของไทยไม่ว่าจะเป็นการเล่นของเด็กหรือหนุ่มสาว ล้วนแต่ให้ประโยชน์ ทั้งสิ้น และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง “พื้นบ้าน พื้นเมือง” และเรื่อง “ประเพณี สงกรานต์” แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเนื้อเรื่องได้
2. เล่าเรื่องและเขียนเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง อย่างถูกต้องและได้ใจความตามเนื้อเรื่องนั้น

เนื้อหา

- บทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง
- บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์”

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เตรียมการอ่าน

1.1 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพในบทเรียน เพื่อสร้างประสบการณ์พื้นฐาน ในการอ่าน เช่น

- เด็ก ๆ ในภาพกำลังทำอะไร
- นักเรียนเคยเล่นการละเล่นพื้นบ้านอะไรบ้าง
- นักเรียนเคยได้ยินเพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบการเล่นอะไรบ้าง

1.2 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบทเรียนซึ่งเป็นคำยาก และค้นหาความหมายจาก พจนานุกรม และนำคำมาแต่งประโยคปากเปล่า

1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน แล้วครูเขียนบนกระดาน ดังนี้

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง แล้วนักเรียนสามารถ

- บอกเหตุการณ์ตามลำดับได้
- อ่านแล้วบอกสาระของเรื่องได้
- อ่านแล้วตั้งคำถาม-คำตอบได้

2. การอ่าน

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน แล้วให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

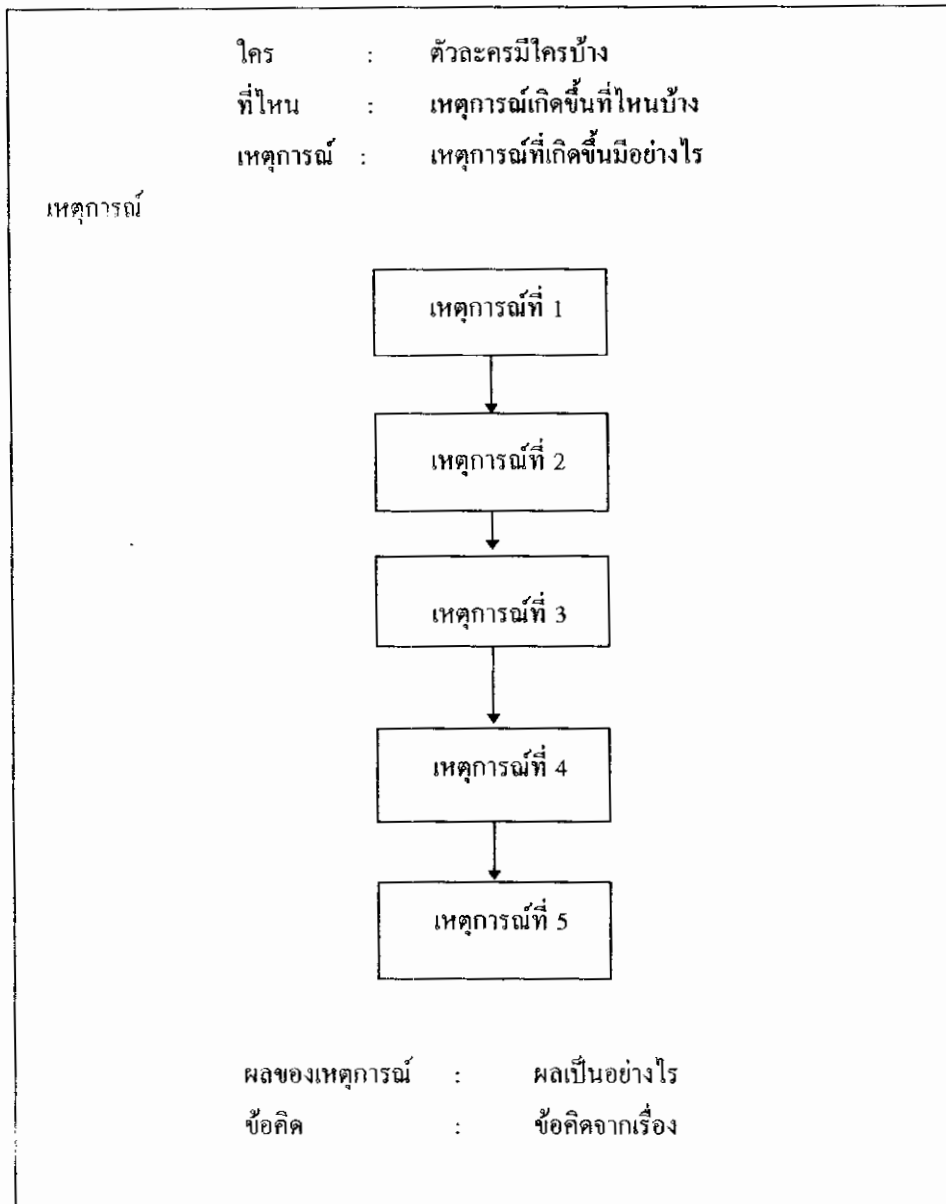
8. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

3.2 ให้นักเรียนผลัดกันตั้งคำถามตามเหตุการณ์ในเรื่อง แล้วตอบคำถามนั้น เช่น

- ในเรื่องนี้ใครมีความรู้เกี่ยวกับพื้นบ้าน พื้นเมือง มากที่สุด
- เด็ก ๆ เล่นอะไรที่ลานบ้าน
- ในวัยเด็กป่าปรุก เคยเล่นอะไรบ้าง
- เมื่อเด็ก ๆ เลิกเล่นวิธีข่าวสารแล้ว เด็ก ๆ เปลี่ยนมาเล่นอะไร
- ฯลฯ

3.3 ครูนำเสนอแผนภาพ โครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดของเนื้อเรื่องให้นักเรียนดู หรือให้นักเรียนช่วยกันคิดแผนภาพ โครงเรื่อง ดังต่อไปนี้



3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง โดยเติมข้อความที่เป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่อง เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อปรับให้แผนภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 ให้นักเรียนส่งตัวแทนของกลุ่มนำเสนอแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “พื้นบ้าน พื้นเมือง” คือ การเล่นของไทยไม่ว่าจะเป็นการเล่นของเด็กหรือหนุ่มสาวล้วนแต่ให้ประโยชน์ทั้งสิ้น และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน

4.1 ครูแจกบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับชื่อเรื่อง เช่น

- วันสงกรานต์ ตรงกับวันที่เท่าไร เดือนอะไร
- วันสงกรานต์ เราทำอะไรกันบ้าง
- ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ชาวบ้านมีการละเล่นอะไรบ้าง

4.2 ให้นักเรียนฝึกอ่านคำยากที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น ราศีเมษ จุลศักราชใหม่ พระพุทธสิหิงค์ พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ วันสังขารล่อง ปักตุง รดน้ำดำหัว บั้งสกล ... ให้ความหมาย และฝึกแต่งประโยคปากเปล่า

4.3 ให้นักเรียนอ่านในใจบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” แล้วอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ความสำคัญของวันสงกรานต์
- วันสงกรานต์เราควรทำอะไรบ้าง

4.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันตั้งคำถาม และตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน แล้วช่วยกันสรุปประเด็นที่สำคัญของเรื่อง แล้วจดบันทึกไว้

4.5 ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” ด้วยสำนวนภาษาและความเข้าใจของตนเอง

4.6 ให้นักเรียนคัดเลือกเรื่องที่สรุปได้ดีที่สุดของเพื่อนในกลุ่ม ไปอ่านให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟังหน้าชั้นเรียน

4.7 ส่งผลงานการเขียนสรุปเรื่องของนักเรียนแต่ละคนให้ครูตรวจ

5. ขั้นสรุป

5.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญของวันสงกรานต์ และสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันสงกรานต์ และสรุปถึงการละเล่นพื้นบ้านที่นิยมเล่นกันในวันสงกรานต์

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ คำยาก และการแต่งประโยค
2. การตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง
3. การตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ คำยาก
2. พจนานุกรม
3. บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์”

แผนการสอนที่ 12 (กลุ่มทดลองที่ 2)

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การละเล่นของไทยไม่ว่าจะเป็นการเล่นของเด็กหรือหนุ่มสาว ล้วนแต่ให้ประโยชน์ทั้งสิ้น และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง “พื้นบ้าน พื้นเมือง” และเรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเนื้อเรื่องได้
2. เล่าเรื่องและเขียนเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเองอย่างถูกต้องและได้ใจความตามเนื้อเรื่องนั้น

เนื้อหา

- บทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง
- บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์”

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เตรียมการอ่าน

1.1 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพในบทเรียน เพื่อสร้างประสบการณ์พื้นฐานในการอ่าน เช่น

- เด็ก ๆ ในภาพกำลังทำอะไร
- นักเรียนเคยเล่นการละเล่นพื้นบ้านอะไรบ้าง
- นักเรียนเคยได้ยินเพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบการเล่นอะไรบ้าง

1.2 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบทเรียนซึ่งเป็นคำยาก และค้นหาความหมายจากพจนานุกรม และนำคำมาแต่งประโยคปากเปล่า

1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน แล้วครูเขียนบนกระดาน ดังนี้
เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง แล้วนักเรียนสามารถ

- บอกเหตุการณ์ตามลำดับได้
- อ่านแล้วบอกสาระของเรื่องได้
- อ่านแล้วตั้งคำถาม-คำตอบได้

2. การอ่าน

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน แล้วให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

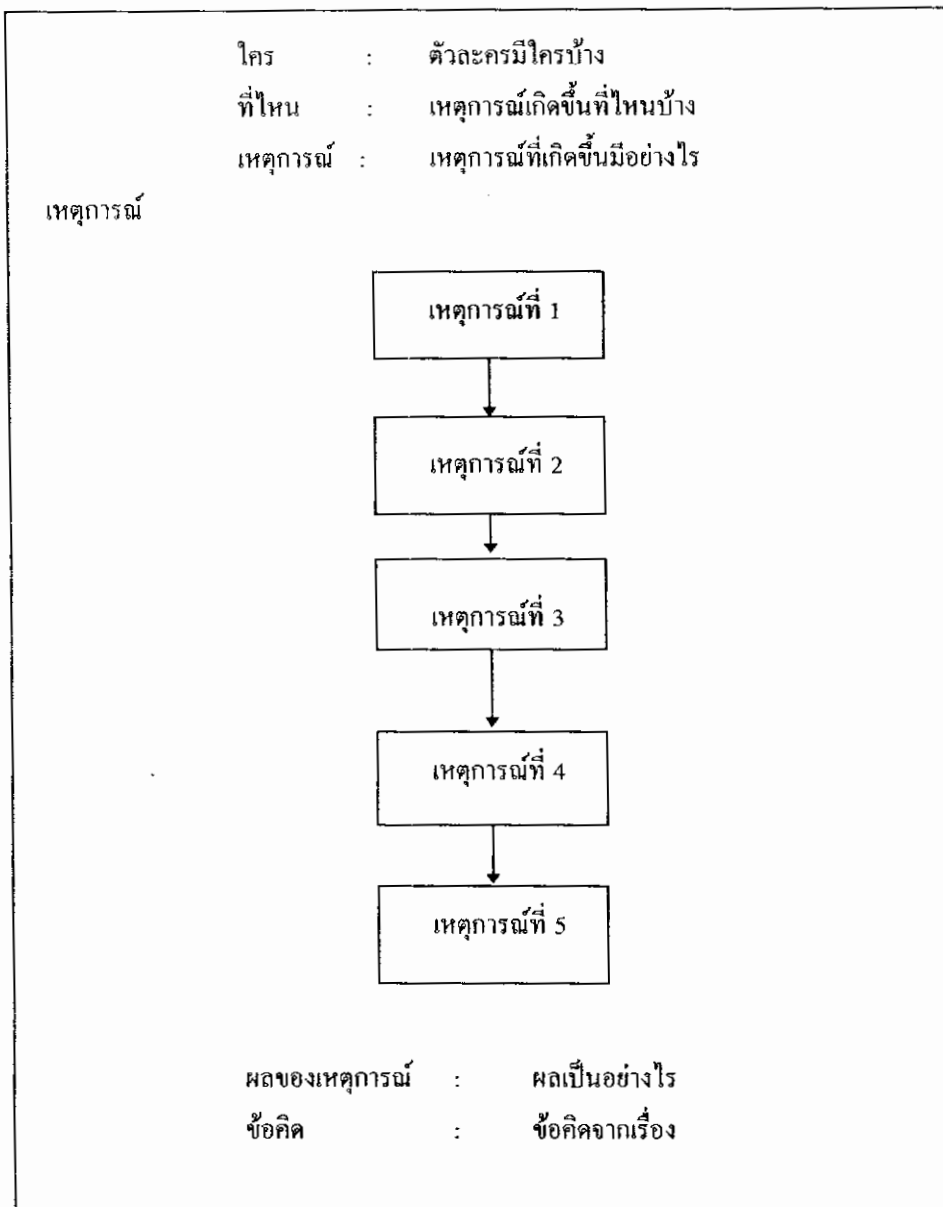
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน
อย่างไร

3.2 ให้นักเรียนสลับกันตั้งคำถามตามเหตุการณ์ในเรื่อง แล้วตอบคำถามนั้น เช่น

- ในเรื่องนี้ใครมีความรู้เกี่ยวกับพื้นบ้าน พื้นเมือง มากที่สุด
- เด็ก ๆ เล่นอะไรที่ลานบ้าน
- ในวัยเด็กป่าปrik เคยเล่นอะไรบ้าง
- เมื่อเด็ก ๆ เลิกเล่นริ้วข้าวสารแล้ว เด็ก ๆ เปลี่ยนมาเล่นอะไร
- ฯลฯ

3.3 ครูนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดของเนื้อเรื่องให้นักเรียนดู
หรือให้นักเรียนช่วยกันคิดแผนภาพโครงเรื่อง ดังต่อไปนี้



3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง โดยเติมข้อความที่เป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่อง เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อปรับให้แผนภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 ให้นักเรียนส่งตัวแทนของกลุ่มนำเสนอแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “พื้นบ้าน พื้นเมือง” คือ การเล่นของไทยไม่ว่าจะเป็นการเล่นของเด็กหรือหนุ่มสาวล้วนแต่ให้ประโยชน์ทั้งสิ้น และยังเป็นการเล่นอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน

4.1 ครูแจกบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับชื่อเรื่อง เช่น

- วันสงกรานต์ ตรงกับวันที่เท่าไร เดือนอะไร
- วันสงกรานต์ เราทำอะไรกันบ้าง
- ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ชาวบ้านมีการละเล่นอะไรบ้าง

4.2 ให้นักเรียนฝึกอ่านคำยากที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น ราศีเมษ จุลศักราชใหม่ พระพุทธสิหิงค์ พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ วันสังขารล่อง ปีกดุง รดน้ำดำหัว บั้งสกล ... ให้ความหมาย และฝึกแต่งประโยคปากเปล่า

4.3 ให้นักเรียนอ่านในใจบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” แล้วอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ความสำคัญของวันสงกรานต์
- วันสงกรานต์เราควรทำอะไรบ้าง

4.4 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ครูสร้างขึ้น เพื่อทบทวนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

4.5 ครูตรวจแบบฝึกหัด แล้วนำผลมาให้ นักเรียนดูความก้าวหน้า และความบกพร่องของนักเรียนเอง

5. บทสรุป

5.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญของวันสงกรานต์ และสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันสงกรานต์ และสรุปถึงการละเล่นพื้นบ้านที่นิยมเล่นกันในวันสงกรานต์

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ คำยาก และการแต่งประโยค
2. การตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง
3. การตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ คำยาก
2. พจนานุกรม
3. บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์”

แบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- 1) ในสมัยก่อนเทศกาลสงกรานต์มีความสำคัญอย่างไร
 - ก. เป็นวันผู้สูงอายุ
 - ข. เป็นวันขึ้นปีใหม่
 - ค. เป็นวันครอบครัว
 - ง. เป็นวันกตัญญู
- 2) “วันเนา” ตรงกับวันที่เท่าไร
 - ก. วันที่ 13 เมษายน
 - ข. วันที่ 14 เมษายน
 - ค. วันที่ 15 เมษายน
 - ง. วันที่ 16 เมษายน
- 3) ในเทศกาลสงกรานต์กิจกรรมที่เด่นที่สุดของชาวกรุงเทพมหานครคืออะไร
 - ก. ทำบุญตักบาตรที่สนามหลวง
 - ข. รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่
 - ค. การสงฆ์พระพุทธรูปหิงส์
 - ง. การเล่นสาดน้ำ
- 4) ชาวบ้านจะทำความสะอาดบ้านเรือนและร่างกายของคนในวันใด
 - ก. วันเนา
 - ข. วันสังขารล่อง
 - ค. วันพระยาวัน
 - ง. วันพระ
- 5) คำว่า “สังขารล่อง” หมายถึงข้อใด
 - ก. อายุของเราล่องเลยไปอีกปีหนึ่ง
 - ข. การทำความสะอาดร่างกาย
 - ค. การให้ร่างกายได้พักผ่อนมากที่สุด
 - ง. การท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ
- 6) การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่กระทำเพื่ออะไร
 - ก. เป็นการขอโทษญาติผู้ใหญ่
 - ข. อวยพรให้ท่านมีความสุข
 - ค. ทำความสะอาดร่างกายให้ญาติผู้ใหญ่
 - ง. ขอพรจากท่านเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของเรา
- 7) กิจกรรมที่นิยมปฏิบัติในเทศกาลสงกรานต์
 - ก. ทำบุญตักบาตร ปล่อยนก ปล่อยปลา
 - ข. ก่อพระเจดีย์ทราย
 - ค. รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่
 - ง. ถูกทุกข้อ
- 8) แนวคิดที่สำคัญที่ได้จากเรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” คือข้อใด
 - ก. การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีเก่าแก่ของไทย
 - ข. ความสำคัญของวันสงกรานต์
 - ค. กิจกรรมที่ควรกระทำและอนุรักษ์ในวันสงกรานต์
 - ง. ถูกทุกข้อ

2. ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ไปเติมในช่องว่างให้ได้ใจความถูกต้องตามเนื้อเรื่อง

เคือคร้อน	พระที่นั่งพุทไธสวรรค์	เชียงใหม่
วันเนา	รักษา	รดน้ำดำหัว
สาดน้ำ	ขอโทษ	วันมหาสงกรานต์

1. วันที่ 13 เมษายน เป็นวันที่พระอาทิตย์ย่างเข้าสู่ราศีเมษ เรียกว่า.....
2. ที่กรุงเทพมหานครมีการอัญเชิญพระพุทธรูปสังข์ จาก
แห่ไปตามถนนหลายสาย
3. ที่จังหวัด นั้นจะมีชื่อเสียงในการเล่นสงกรานต์มากที่สุด
4. เราจะไม่ทำอะไรที่ไม่เป็นมงคล ระมัดระวังการพูดจา ไม่เก็บผัก - ดอกไม้ ใน
5. คนไทยทุกคนต้องช่วยกัน ขนบธรรมเนียมประเพณีที่เก่าแก่เอาไว้
6. ทุกคนพากันไป ญาติผู้ใหญ่เพื่อขอพรจากท่านให้เรามีความสุข
7. การเล่นสาดน้ำในเทศกาลสงกรานต์ ไม่ควรทำให้ผู้อื่น ควรจะกล่าวคำ
..... เสียก่อน



แผนการสอนที่ 12 (กลุ่มควบคุม)

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การละเล่นของไทยไม่ว่าจะเป็นการเล่นของเด็กหรือหนุ่มสาว ล้วนแต่ให้ประโยชน์ทั้งสิ้น และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง “พื้นบ้าน พื้นเมือง” และเรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเนื้อเรื่องได้
2. เล่าเรื่องและเขียนเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเองอย่างถูกต้องและได้ใจความตามเนื้อเรื่องนั้น

เนื้อหา

- บทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง
- บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์”

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เตรียมการอ่าน

1.1 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพในบทเรียน เพื่อสร้างประสบการณ์พื้นฐานในการอ่าน เช่น

- เด็ก ๆ ในภาพกำลังทำอะไร
- นักเรียนเคยเล่นการละเล่นพื้นบ้านอะไรบ้าง
- นักเรียนเคยได้ยินเพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบการเล่นอะไรบ้าง

1.2 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบทเรียนซึ่งเป็นคำยาก และค้นหาความหมายจากพจนานุกรม และนำคำมาแต่งประโยคปากเปล่า

1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน แล้วครูเขียนบนกระดาน ดังนี้

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง แล้วนักเรียนสามารถ

- บอกเหตุการณ์ตามลำดับได้
- อ่านแล้วบอกสาระของเรื่องได้
- อ่านแล้วตั้งคำถาม-คำตอบได้

2. การอ่าน

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน แล้วให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

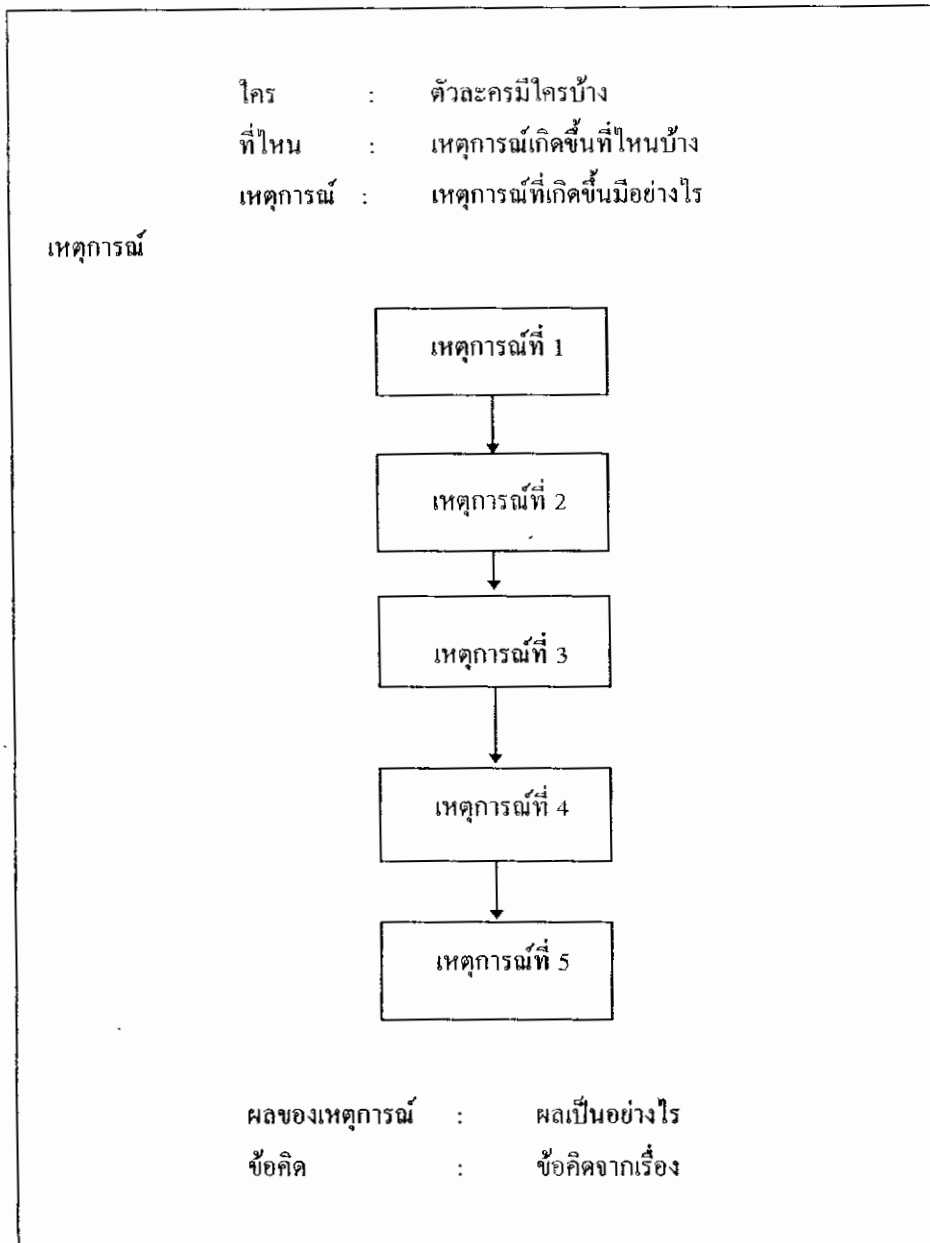
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

3.2 ให้นักเรียนผลัดกันตั้งคำถามตามเหตุการณ์ในเรื่อง แล้วตอบคำถามนั้น เช่น

- ในเรื่องนี้ใครมีความรู้เกี่ยวกับพื้นบ้าน พื้นเมือง มากที่สุด
- เด็ก ๆ เล่นอะไรที่ลานบ้าน
- ในวัยเด็กป่าปริก เคยเล่นอะไรบ้าง
- เมื่อเด็ก ๆ เลิกเล่นรีรีข้าวสารแล้ว เด็ก ๆ เปลี่ยนมาเล่นอะไร
- ฯลฯ

3.3 ครูนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดของเนื้อเรื่องให้นักเรียนดู หรือให้นักเรียนช่วยกันคิดแผนภาพโครงเรื่อง ดังต่อไปนี้



3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง โดยเติมข้อความที่เป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่อง เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อปรับให้แผนภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 ให้นักเรียนส่งตัวแทนของกลุ่มนำเสนอแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “พื้นบ้าน พื้นเมือง” คือ การเล่นของไทยไม่ว่าจะเป็นการเล่นของเด็กหรือหนุ่มสาวล้วนแต่ให้ประโยชน์ทั้งสิ้น และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน

4.1 ครูแจกบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับชื่อเรื่อง เช่น

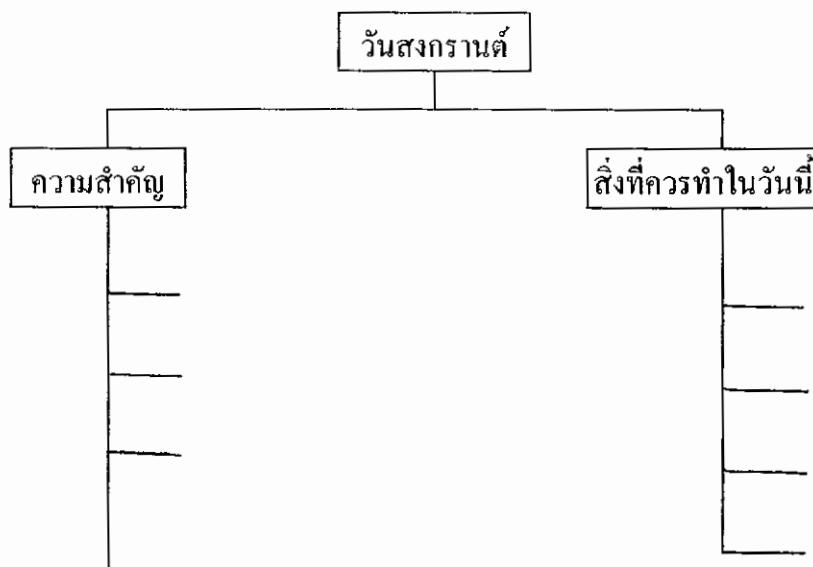
- วันสงกรานต์ ตรงกับวันที่เท่าไร เดือนอะไร
- วันสงกรานต์ เราทำอะไรกันบ้าง
- ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ชาวบ้านมีการเล่นอะไรบ้าง

4.2 ให้นักเรียนฝึกอ่านคำยากที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น ราศีเมษ จุลศักราชใหม่ พระพุทธสิหิงค์ พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ วันสังขารล่อง ปักตุง รคน้ำดำหัว บั้งสกุล ... ให้ความหมาย และฝึกแต่งประโยคปากเปล่า

4.3 ให้นักเรียนอ่านในใจบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” แล้วอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ความสำคัญของวันสงกรานต์
- วันสงกรานต์เราควรทำอะไรบ้าง

4.4 ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนกรอบแผนภาพโครงเรื่อง แล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ในแผนภาพโครงเรื่อง ดังต่อไปนี้



4.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนกลุ่มคำ ประโยค ตามเนื้อเรื่อง เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง เพื่อปรับแผนภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.6 ให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่ม นำเสนอแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

5. บทสรุป

5.1 เมื่อนักเรียนนำเสนอเรื่องครบทุกกลุ่มแล้ว ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่อง “ประเพณีสงกรานต์”

5.2 สรุปความสอดคล้องระหว่างเรื่อง “พื้นบ้าน พื้นเมือง” กับเรื่อง “ประเพณีสงกรานต์” ว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ คำยาก และการแต่งประโยค
2. การเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
4. การอภิปรายเนื้อเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ คำยาก
2. พจนานุกรม
3. บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ประเพณีสงกรานต์”

แผนการสอนที่ 13

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 7 พื้นบ้านพื้นเมือง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กด คำควบกล้ำ และคำที่เป็นอักษรนำได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการใช้ภาษาไทย

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และแต่งประโยค คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กดได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และแต่งประโยค คำควบกล้ำได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และแต่งประโยค คำที่เป็นอักษรนำได้ถูกต้อง

เนื้อหา

- การอ่านเขียนและแต่งประโยคคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กด
- การอ่านเขียนและแต่งประโยคคำควบกล้ำ
- การอ่านเขียนและแต่งประโยคคำที่เป็นอักษรนำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำบัตรคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กด คำควบกล้ำ และคำที่เป็นอักษรนำอย่างละ 3 - 4 คำ มาเสียบในกระเป๋าค้นให้นักเรียนอ่านออกเสียงแล้วสนทนาเกี่ยวกับเรื่องคำที่อ่าน

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านคำในมาตราแม่กด เช่น เพศ ญาติ ลิตร เสร็จ แล้วอภิปรายเกี่ยวกับคำที่อ่านนั้น เช่น

- คำนี้อ่านว่าอย่างไร
- มีพยัญชนะใดเป็นตัวสะกด

- อ่านออกเสียงเหมือนเสียงตัวใดสะกด

2.2 ให้นักเรียนอ่านข้อความในกรอบสี่เหลี่ยมจากหนังสือเรียนหน้า 150 เรื่องคำในมาตราแม่กด ดังนี้

คำที่มี จ ช ฎ ฏ ฐ ฒ ต ตร ตี รถ ท ษ ศ ษ ส เป็นตัวสะกด อ่านออกเสียงเหมือน ค. สะกด เป็นคำในมาตราแม่กด

2.3 ให้นักเรียนอ่านคำในมาตราแม่กดหน้า 150 แล้วนำคำเหล่านั้นมาแต่งประโยคช่วยกันบนกระดานดำ

2.4 ให้นักเรียนอ่านข้อความในกรอบสี่เหลี่ยมเรื่อง การอ่านคำควบกล้ำในหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 151 - 153

2.5 ให้นักเรียนนำคำควบกล้ำทั้งคำควบกล้ำแท้ และควบไม่แท้ มาแต่งประโยคด้วยปากเปล่า

2.6 ให้นักเรียนอ่านข้อความในกรอบสี่เหลี่ยมหน้า 154 เรื่องการอ่านคำที่มีอักษรนำ แล้วอภิปรายเกี่ยวกับ

- ลักษณะของคำที่มีอักษรนำ
- การอ่านออกเสียงคำที่มีอักษรนำ

2.7 ให้นักเรียนนำคำอักษรนำจากที่อ่านมาแต่งประโยคด้วยปากเปล่าคำละ 1 ประโยค

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กด คำควบกล้ำ และคำที่เป็นอักษรนำ

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 8 - 9

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่าน การเขียนคำ และการอ่านประโยค
2. พิจารณาจากการแต่งประโยค
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กด คำควบกล้ำ คำที่เป็นอักษรนำ
2. กระดาษแผ่น
3. แบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 14

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 7 พื้นบ้านพื้นเมือง

เวลา 8 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมายของเรื่องที่อ่านไปยังผู้ฟัง ผู้อ่านจะต้องแบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง และอ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนจึงจะสื่อความหมายได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียนเรื่องพื้นบ้านพื้นเมือง ได้ชัดเจนและถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอ่านคำใหม่ คำยากในบทเรียนเรื่องพื้นบ้านพื้นเมือง ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

- การอ่านออกเสียงบทเรียนเรื่องพื้นบ้านพื้นเมือง
- คำใหม่ คำยากในบทเรียนเรื่องพื้นบ้านพื้นเมือง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน**1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน**

1.1 ครูนำรูปภาพการเล่นของเด็กไทย เช่น การเล่นมอญซ่อนผ้า งูกินหาง แมงมุมขย้ำหลังคา มาให้นักเรียนดูแล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ

- ลักษณะและวิธีการเล่นทำอย่างไร
- นักเรียนเคยเล่นหรือไม่
- ในบทเรียนนี้กล่าวถึงการละเล่นอะไรบ้าง

2. ขั้นสอน**2.1 ครูให้นักเรียนอ่านค**

โดยให้อ่านเป็นรายบุคคล และอ่านพร้อม ๆ กัน

2.2 ครูอ่านบทเรียนเรื่องพื้นบ้านพื้นเมืองให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งอธิบายประกอบว่า การอ่านออกเสียงที่ดีนักเรียนต้อง

- อ่านให้เสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขระวิธี
- อ่านให้คล่องแคล่ว
- เว้นวรรคตอนถูกต้อง
- เน้นเสียงหนักเบาตามเรื่อง
- ไม่อ่านตก-เติม-คู่ตัว

2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทเรียนเรื่องพื้นบ้านพื้นเมืองในแต่ละกลุ่มกันเอง

2.4 ให้แต่ละกลุ่มอ่านออกเสียงเรื่องพื้นบ้านพื้นเมือง โดยให้แบ่งกันอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

2.5 ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายการอ่านของแต่ละกลุ่มว่าอ่านดีหรือไม่คืออย่างไร

2.6 เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ให้ครูนำคำในบทเรียนเรื่องพื้นบ้านพื้นเมืองมาให้นักเรียนเขียนตามคำบอกแล้วให้ตรวจด้วยการสลับเปลี่ยนกันกับเพื่อน คำใดเขียนผิดให้นักเรียนแก้ไขให้ถูกต้องแล้วนำคำนั้นมาแต่งประโยค

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูสรุปถึงการอ่านออกเสียงของนักเรียน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะแก้ไขให้ดีขึ้น

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 1 - 4

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านออกเสียงคำใหม่ คำยาก
2. สังเกตการฝึกอ่านออกเสียงของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. พิจารณาการอ่านออกเสียงของนักเรียน
4. ตรวจสอบการเขียนตามคำบอก
5. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพการเล่นของเด็กไทย
2. บัตรคำใหม่ คำยาก

แผนการสอนที่ 15

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 7 พื้นบ้าน-พื้นเมือง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเขียนย่อหน้าและการเขียนข้อความเว้นวรรคตอนได้อย่างถูกต้องเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเขียนภาษาไทย

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนย่อหน้าได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเขียนข้อความและเว้นวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

- การเขียนย่อหน้า
- การเว้นวรรคตอน

กิจกรรมการเรียนการสอน1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน**

1.1 ครูนำหนังสือพิมพ์มาให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนสังเกตการย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน

1.2 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน

- ข้อความในแต่ละย่อหน้าต่างกันอย่างไร
- ข้อความถ้าเขียนติดกันยาวจะทำให้เกิดปัญหาในการอ่านอย่างไร
- เครื่องหมายวรรคตอนที่นักเรียนเคยเห็นมีอะไรบ้าง

2. **ขั้นสอน**

2.1 ให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาเรื่องการเขียนย่อหน้า จากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 155 แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ

- ความสำคัญของการเขียนย่อหน้า
- ลักษณะการเขียนย่อหน้า
- สรุปกฎเกณฑ์วิธีการเขียนย่อหน้า

2.2 ครูหาข้อความที่แบ่งย่อหน้าไว้แล้วแต่ครูนำมาเขียนให้ติดต่อกัน แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาหาข้อความที่ขึ้นย่อหน้า

2.3 ให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาเรื่องการเว้นวรรคตอน จากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 155 - 156

2.4 ครูยกตัวอย่างประโยคที่เว้นวรรคตอนต่างที่กันให้นักเรียนอภิปรายถึงความหมายของประโยคนั้น

2.5 ครูนำข้อความที่เขียนติดกันโดยไม่เว้นวรรคตอนมาให้ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / ลงในข้อความเพื่อแสดงการเว้นวรรคตอน เสร็จแล้วครูเฉลยการเว้นวรรคตอนที่ถูกต้องบนกระดานดำ

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประโยคของการเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน
- 3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 10 - 11

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายถึงความสำคัญของการย่อหน้า การเว้นวรรคตอน
2. พิจารณาจากการแบ่งย่อหน้า และการแบ่งวรรคตอน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือพิมพ์รายวัน
2. เอกสารข้อความที่ไม่มีย่อหน้า และไม่มีวรรคตอน
3. แบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 16

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง บทที่ 7 พื้นบ้าน-พื้นเมือง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

เครื่องหมายวรรคตอน หมายถึง เครื่องหมายที่ใช้สำหรับเขียนข้อความต่าง ๆ นอกจากจะทำให้ข้อความนั้นอ่านชัดเจนขึ้นแล้วยังทำให้ผู้อ่านอ่านออกเสียงได้ถูกต้องด้วย

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเขียนเครื่องหมายวรรคตอนลงในข้อความที่กำหนดให้ได้เหมาะสม
2. นักเรียนสามารถอ่านข้อความที่มีเครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

- การเขียนเครื่องหมายวรรคตอน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูนำรูปเครื่องหมายวรรคตอน เช่น เครื่องหมายคำพูด “.....”, เครื่องหมายวงเล็บ (), เครื่องหมายตกใจ ! มาให้นักเรียนดูแล้วร่วมสนทนาเกี่ยวกับเรื่องเครื่องหมายวรรคตอนนั้น

- ลักษณะการเขียน
- วิธีใช้ในประโยค

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาเรื่องการเขียนเครื่องหมายวรรคตอนจากหนังสือเรียนภาษาไทยหน้า 156 - 157 แล้วช่วยกันสรุปว่าเครื่องหมายวรรคตอนมีลักษณะการใช้อย่างไร

2.2 ครูนำแถบประโยคที่มีเครื่องหมายวรรคตอนต่อไปนี้มาติดบนกระดานดำให้นักเรียนอ่าน

- เครื่องหมายคำพูด “.....”
- เครื่องหมายวงเล็บ ()
- เครื่องหมายตกใจ !

2.3 ให้นักเรียนแต่งประโยคที่มีเครื่องหมายวรรคตอนตามข้อ 2 มาคนละ 1 ประโยค โดยเขียนลงในสมุด พร้อมกับอ่านประโยคนั้นให้เพื่อนฟัง

2.4 ให้นักเรียนเล่นเกมเครื่องหมายวรรคตอน โดยครูนำแถบประโยคที่มีข้อความสั้นๆ และเว้นช่องว่างไว้ให้นักเรียนช่วยกันมาเติมเครื่องหมายวรรคตอนลงในช่องว่างนั้น กลุ่มใดเติมได้เสร็จก่อนและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่เรียนมาแล้ว

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 12 - 13

การวัดและประเมินผล

1. พิจารณาการสรุปเรื่องเครื่องหมายวรรคตอน
2. สังเกตการเล่นเกม, การแต่งประโยค
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปเครื่องหมายวรรคตอน “.....” () !
2. แถบประโยคที่มีเครื่องหมายวรรคตอน
3. แถบประโยคสำหรับเล่นเกม
4. แบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 17

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเขียนรายงานเป็นการฝึกให้ทำงานอย่างมีระบบ มีระเบียบ มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนรายงานได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์

เนื้อหา

การเขียนรายงาน

- ความหมาย
- ขั้นตอนในการเขียนรายงาน
- ส่วนประกอบของรายงาน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูนำตัวอย่างรายงานมาให้ให้นักเรียนดู เพื่อเป็นตัวอย่างแล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนรายงาน เช่น

- ความหมาย
- ลักษณะการเขียน
- ส่วนประกอบของรายงานว่ามีอะไรบ้าง

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านความรู้ในเรื่องการเขียนรายงานต่อไปนี้ จากหนังสือเรียนภาษาไทย

หน้า 157 - 158

- ความหมายของการเขียนรายงาน
- ขั้นตอนในการเขียนรายงาน

- ส่วนประกอบของรายงาน

2.2 ครูร่วมอภิปรายสรุปถึงวิธีการเขียนรายงานที่ดีว่าควรปฏิบัติอย่างไร เพื่อเป็นการวางแนวทางในการทำงานให้แก่นักเรียน

2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนรายงานในหัวข้อ “การละเล่นพื้นเมือง” โดยให้นักเรียนไปค้นคว้าจากหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ หรือการค้นหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้นำในท้องถิ่นที่มีความรู้

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอผลการเขียนรายงานหน้าชั้นเรียนเสร็จแล้วนำรายงานมาส่งครู

3. ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงความหมาย ขั้นตอน ส่วนประกอบของรายงานและปัญหาที่พบในการทำงาน

3.2 ครูวิจารณ์ผลการเขียนรายงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านความรู้เรื่องการเขียนรายงาน
2. สังเกตการทำงานกลุ่มในการเขียนรายงาน
3. ตรวจสอบผลงานการเขียนรายงาน
4. พิจารณาการรายงานผลหน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างการเขียนรายงาน
2. แหล่งข้อมูลที่จะให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม

แผนการสอนที่ 18

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเขียนเรื่องขึ้นใหม่ตามแนวความคิดในบทเรียนเป็นการเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องใหม่ตามแนวความคิดจากบทเรียนเรื่องพื้นบ้านพื้นเมืองได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดที่ได้จากบทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

กิจกรรมการเรียนการสอน**1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน**

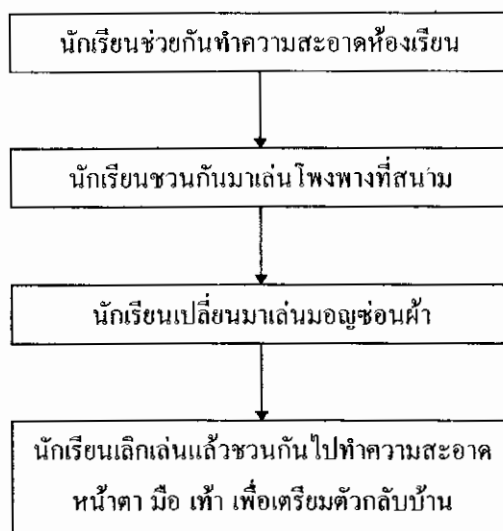
1.1 ครูทบทวนแนวคิดจากบทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง ว่าแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม การเลี้ยงดู และการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยสมัยก่อนตั้งแต่เกิดจนกระทั่งถึงวัยหนุ่มสาว ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของคนไทยที่ควรช่วยกันอนุรักษ์ไม่ให้สูญหาย

2. ขั้นสอน

2.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับแนวคิดจากบทเรียนที่ได้ และให้นักเรียนเล่า ประสบการณ์ของนักเรียนเกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้านที่นักเรียนรู้จักให้เพื่อนฟัง

2.2 ครูเขียนแผนภาพโครงเรื่องให้นักเรียนคิดเรื่องจากประสบการณ์แล้วเติมข้อความ ในแผนภาพโครงเรื่องให้ต่อเนื่องกัน โดยให้นักเรียนช่วยกันกำหนดแนวคิด ชื่อเรื่อง และ โครงเรื่อง ได้แก่ ตัวละคร สถานที่ เวลา และเหตุการณ์ดำเนินเรื่องให้ต่อเนื่องกันแล้วเขียนลงใน แผนภาพโครงเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เรื่อง : เมื่อฉันเล่นที่โรงเรียน
 ใคร : นักเรียนชั้น ป. 4
 ที่ไหน : ที่โรงเรียน
 เมื่อไร : หลังเลิกเรียน
 เหตุการณ์



ผลของเหตุการณ์ : นักเรียนสนุกสนานและได้ออกกำลังกาย

ข้อคิด : การเล่น โพงพาง และมอญซ่อนผ้าเป็นการเล่นที่ช่วยกัน
 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย สามารถเล่นได้หลายคน ก่อให้เกิดความรักสามัคคีได้

2.3 เมื่อนักเรียนเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องเสร็จแล้วนำมาส่งครู ครูตรวจความถูกต้องเรียบร้อยแล้วส่งคืนนักเรียน

2.4 ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องที่เติมข้อความเสร็จแล้วทำมาส่งครู

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูเลือกผลงานการเขียนเรื่องของนักเรียนที่เขียนได้ดีมาให้นักเรียนกลุ่มที่เป็นเจ้าของเรื่องเป็นผู้อ่านให้เพื่อนฟัง

3.2 ทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 14

การวัดและประเมินผล

1. พิจารณาการเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนแต่ละคน
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนเรื่องของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภาพโครงเรื่อง
2. แบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 19

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฟังการเล่าเรื่องและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังอย่างมีเหตุผลเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการใช้ภาษา

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังอย่างมีเหตุผล

เนื้อหา

ฟังการเล่าเรื่อง อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังอย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเล่านิทานเรื่อง “รางวัลแห่งความโลภ” ให้นักเรียนฟัง

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน เช่น

- พระราชาโปรดเสวยอะไร
- ทำไมทหารยามจึงไม่ยอมให้ชายผู้นั้นเข้าวัง
- ทหารยามกับชายผู้นั้นตกลงกันว่าอย่างไร
- ชายผู้นั้นขอรางวัลอะไรจากพระราชา
- ทหารยามได้รับรางวัลหรือไม่

2.2 ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่อง “รางวัลแห่งความโลภ”

2.3 ให้นักเรียนเขียนสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของผู้ฟังส่งครู ในประเด็นที่ว่า

- เรื่องที่ฟังให้ข้อคิดอย่างไร

- นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

2.4 ให้นักเรียนสรุปข้อคิดและความรู้สึกที่ได้จากบทเรียนเรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูตรวจสอบผลงานของนักเรียน แล้วให้นักเรียนรวบรวมงานเขียนเป็นเล่มเดียวกัน เพื่อนำไว้ใช้ประกอบในการอ่านประจำชั้นต่อไป

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการฟังนิทานของนักเรียนว่ามีความตั้งใจเพียงใด
2. พิจารณาจากการร่วมอภิปรายถึงความรู้และข้อคิดที่ได้จากการฟังนิทาน
3. ตรวจสอบผลงานการเขียนสรุปข้อคิดของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “รางวัลแห่งความโลภ”

รางวัลแห่งความโลภ

กาลครั้งหนึ่ง มีพระราชามือหนึ่งโปรดเสวยปลาเป็นอันมาก อยู่มาปีหนึ่ง เกิดฝนแล้งมาก จนแม่น้ำสายต่าง ๆ แห้งขอดและปลาก็หายากขึ้นทุกที พระราชาทรงหิวมาก เพราะไม่โปรดเสวยอาหารอย่างอื่น จึงตรัสเรียกบรรดาเสนาบดีให้มาเข้าเฝ้า

“ถ้าใครนำปลามาถวายเรา เราจะให้ทุกอย่างตามที่ขอ” พระราชารับสั่ง ต่อมาไม่นานก็มีชายคนหนึ่งนำปลาเค็มที่เขาได้มาจากต่างเมืองมาในวัง ทหารยามที่เฝ้าอยู่หน้าประตูวังเรียกให้เขาหยุด

“แกจะไปไหน หยุดก่อน นั่นคืออะไรมา”

“ผม...ผม... เอาปลามาถวายพระราชานะ”

“ปลารึ แกได้มาจากไหน?”

“เมื่อเร็ว ๆ นี้ ผมเดินทางไปที่ต่างเมืองก็เลยนำเอาปลามา”

“ดีละ ! ฝากปลาไว้กับฉัน แล้วฉันจะนำขึ้นถวายพระราชานะ”

ทหารยามคิดในใจว่า “เราคงจะได้รางวัลจากพระราชามากสำหรับปลาชิ้นนี้”

“ไม่ได้หรอกครับ” ชายผู้นั้นตอบ “ผมนั้นอยากจะเอาปลาไปถวายพระราชานะด้วยตัวเอง”

ทหารยามพยายามพูดหวานล่อมให้ชายผู้นั้นฝากปลาไว้กับเขา แต่ชายผู้นั้นปฏิเสธ

“แกต้องยอมตกลงแบ่งรางวัลที่ได้ประทานจากพระราชานะให้ฉันครึ่งหนึ่ง”

ทหารยามบอก “มิฉะนั้น ฉันจะไม่ให้แกเข้าไปในวัง”

“ตกลง แต่มีนะท่าน” ชายผู้นั้นถาม “ท่านชื่ออะไร”

“ใคร ๆ เรียกฉันว่า วิวตาเดียว” ทหารยามตอบ

เมื่อชายผู้นั้นถวายปลาเค็มแด่พระราชานะ พระองค์ก็ทรงพอพระทัยมากที่ได้ปลามาเสวยอีก

“เจ้าอยากจะได้อะไรเป็นรางวัล”

“ข้าพระพุทธเจ้าอยากจะถูกเขียนสักพันครั้งพะยะค่ะ” ชายผู้นั้นตอบ
 “เป็นรางวัลที่แปลกมาก” พระราชาตรัส “เจ้าแน่ใจว่าเจ้าอยากได้อย่างนั้น”
 “พะยะค่ะ”

พระราชาทรงคิดว่า “เจ้าคนนี่คงเป็นคนโง่” พระราชาจึงมีรับสั่งให้มหาดเล็กเขียนชายคนนั้น “เขียนมันเบา ๆ” พระองค์ตรัสสั่ง “อย่าทำให้มันเจ็บนัก เพราะมันเอาปลามาให้เรา”

พอชายผู้นั้นถูกเขียนได้ห้าร้อยครั้ง เขาก็ลุกขึ้นแล้วบอกว่า “พอแล้ว กระผมไม่ต้องการถูกเขียนอีกแล้ว”

ทุกคนพากันประหลาดใจมาก “ถ้าอย่างนั้นจะให้เขียนใครอีก ๕๐๐ ที่เล่า” ชายผู้นั้นจึงทูลเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้พระราชาทรงทราบ “ขอพระองค์ทรงโปรดให้เขียนทหารยามคนนั้นอีก ๕๐๐ เถิดพะยะค่ะ เพราะข้าพระพุทธเจ้าได้ตกลงกับเขาไว้อย่างนั้น”

พระราชาทรงกริ้วมาก จึงมีรับสั่งให้นำตัวนายวัวตาเดียวมาเข้าเฝ้า ในระหว่างนี้ นายวัวตาเดียวกำลังฝันว่าจะใช้เงินรางวัลครึ่งหนึ่งที่ได้มาทำอะไรบ้าง เขาคิดว่าอย่างน้อยคงจะเป็นเงินหรือของมีค่าอื่น ๆ พอนายวัวตาเดียวเห็นพระราชาทำทางกริ้วจัดก็ตกใจ

“จงเขียนมันให้แรงที่สุด” พระราชาตรัสสั่งมหาดเล็ก “นี่เป็นรางวัลของมันเป็นครึ่งหนึ่ง”

พอถูกโบยแล้ว นายวัวตาเดียวก็แทบเดินไม่ไหว แต่เขาก็ต้องทูลขอพระทัยพระราชาที่ได้ประทานรางวัลให้เขาครึ่งหนึ่ง “เป็นพระกรุณาธิคุณล้นเกล้าแล้วพระเจ้าข้า” เขากราบทูล “พระองค์ทรงมีพระเมตตาแก่ข้าพระพุทธเจ้าอย่างหาที่เปรียบมิได้ รางวัลนี้มากจนเกินพอสำหรับข้าพระพุทธเจ้า”

ตั้งแต่นั้นมา นายวัวตาเดียวก็ไม่เคยเรียกร้องเอารางวัลจากผู้เข้ามาเฝ้าพระราชาอีกเลย

แผนการสอนที่ 20

วิชาภาษาไทย
เรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “กาเหว่า” ช่วยให้เห็นความงามของภาษา และเกิดความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถ

1. อ่านทำนองเสนาะ บทร้อยกรองเรื่อง กาเหว่า ได้
2. อธิบายความหมายของบทร้อยกรองเรื่อง กาเหว่า ได้
3. เขียนคำสัมผัสคล้องจองของบทร้อยกรองเรื่อง กาเหว่า ได้

เนื้อหา

บทร้อยกรองเรื่อง กาเหว่า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ นกกาเหว่า กา แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของสัตว์ทั้ง 2 ชนิด

1.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านบทร้อยกรอง เรื่อง “กาเหว่า”

2. ขั้นสอน

2.1 ครูนำบัตรคำยากในบทร้อยกรองเรื่อง กาเหว่า มาเสียบบนกระเป่าผนังให้นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กัน เช่น

กาเหว่า	อุทร	เผื่อ	เหยื่อ
ถนอม	คลอแคล	ท้อแท้	พระคงคา
เหยียบ	สาหร่าย	ไซ้	กั้ง
หอยกระพัง	คันหว่า	โพธิ์ทอง	ส่อง

2.2 ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง กาเหว่า โดยให้อ่านออกเสียงธรรมชาติพร้อม ๆ กัน

2.3 ครูอ่านทำนองเสนาะหรือเปิดเครื่องบันทึกเสียง การอ่านบทร้อยกรองเรื่อง กาเหว่า ให้นักเรียนฟัง

2.4 ครูอ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนอ่านตามพร้อม ๆ กันทีละวรรค

2.5 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะกันเอง โดยมีครูคอยชี้แนะ

2.6 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมาอ่านทำนองเสนาะพร้อม ๆ กัน ให้ครูและเพื่อนฟัง

2.7 ครูคัดเลือกนักเรียนที่อ่านทำนองเสนาะได้ไพเราะมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

2.8 ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของบทร้อยกรองเรื่อง กาเหว่า

2.9 ให้นักเรียนช่วยกันหาคำสัมผัสคล้องจองของบทร้อยกรองแต่ละวรรค

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองเรื่อง กาเหว่า แล้วเขียนไว้บนกระดานดำ ให้นักเรียนอ่านสรุปพร้อม ๆ กัน

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 7 ข้อ 15 - 16

การวัดและประเมินผล

1. พิจารณาจากการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล
2. พิจารณาจากการอธิบายความหมายของบทร้อยกรอง
3. พิจารณาจากการหาคำสัมผัสคล้องจองของนักเรียน
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพ นกกาเหว่า กา
2. บัตรคำยาก
3. กระดาษแผ่น
4. แถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะเรื่อง กาเหว่า
5. เครื่องบันทึกเสียง

แผนการสอนที่ 21

วิชาภาษาไทย
เรื่อง พื้นบ้าน พื้นเมือง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเล่นเสือกินวัว เป็นการละเล่นที่ทำให้เกิดความสุขสนาน ทำให้ร่างกายแข็งแรง

จุดประสงค์ เมื่อนักเรียนอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง “การเล่นเสือกินวัว” แล้วสามารถ

1. เขียนวิธีการเล่น - กติกาการเล่นเป็นภาษาของตนเองได้
2. บอกประโยชน์ที่ได้จากการเล่นเสือกินวัว

เนื้อหา

อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง “การเล่นเสือกินวัว”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ครูให้นักเรียนดูรูปเสือกินวัว แล้วสนทนาถึงความสัมพันธ์ของสัตว์ทั้ง 2 ชนิด
- 1.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเล่นเสือกินวัว

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง “เสือกินวัว” จากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 161
- 2.2 เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการเล่น - กติกาการเล่นแล้วให้นักเรียนเขียนสรุปวิธีการเล่น - กติกาการเล่นเสือกินวัวลงในสมุด
- 2.3 ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายถึงวิธีการเล่น และประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเสือกินวัว
- 2.4 ให้นักเรียนลงไปเล่นเสือกินวัวกันในสนาม

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปผลการเล่นเสือกินวัว ว่าได้ประโยชน์จากการเล่นอย่างไรบ้าง

การวัดผลและประเมิน

1. พิจารณาการเขียนสรุปวิธีการเล่น - กติกาในการเล่นเสือกินวัว
2. สังเกตการเล่นเสือกินวัวของนักเรียนแต่ละคน

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปเสือกินวัว
2. สนามที่ใช้เป็นสถานที่เล่นเสือกินวัว

แผนการสอนที่ 22 (กลุ่มทดลองที่ 1)

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

คอมพิวเตอร์เกิดจากสมองและความคิดของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องเป็นผู้ควบคุมและกำหนดการใช้งานจากเทคโนโลยีนั้น ๆ อย่างสร้างสรรค์และไม่ตกเป็นทาสของความก้าวหน้าเหล่านั้น

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียน เรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” และเรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน” แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเนื้อเรื่องได้
2. เล่าเรื่องและเขียนเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเองอย่างถูกต้องและได้ใจความตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

- บทเรียนเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก”
- บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน”

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เตรียมการอ่าน

1.1 ครูนำภาพคอมพิวเตอร์มาให้ให้นักเรียนดู แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องคอมพิวเตอร์ ถึงลักษณะ การใช้งาน ความจำเป็นในปัจจุบัน

1.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพของเรื่อง ชื่อเรื่อง เพื่อสร้างประสบการณ์ทางภาษาโดยเฉพาะความหมายของคำว่าคอมพิวเตอร์

1.3 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่ และคำยากในบทเรียน ค้นหาความหมายของคำยากจากพจนานุกรม และแต่งประโยคปากเปล่า

ดังนี้

1.4 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน โดยครูเขียนบนกระดานดำ

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” แล้วสามารถ

- บอกเหตุการณ์ตามลำดับได้
- อ่านแล้วบอกสาระของเรื่องได้
- อ่านแล้วตั้งคำถาม ตอบคำถามได้

2. การอ่าน

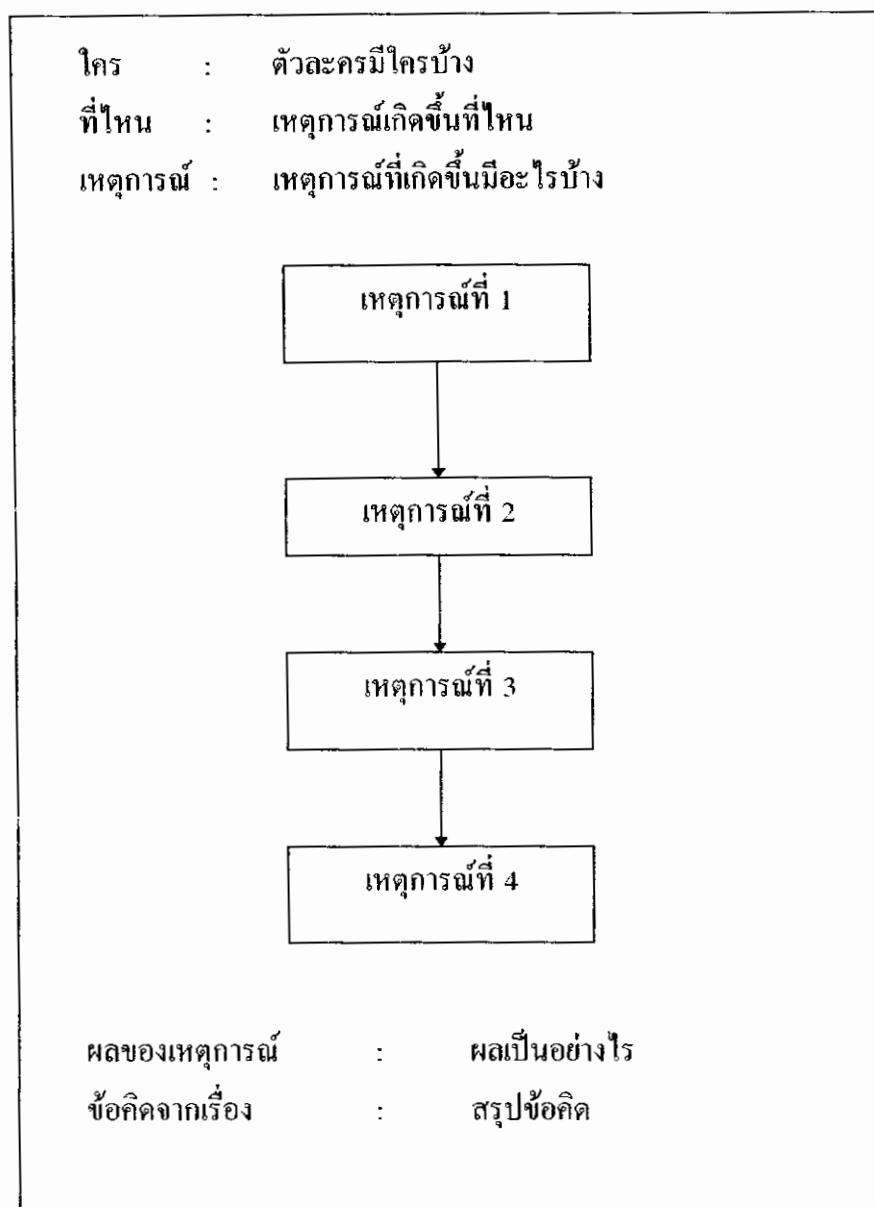
แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน แล้วให้อ่านในใจบทเรียนเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก”

3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน
อย่างไร

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามและตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านกัน ทีละ
กลุ่มจนครบทุกกลุ่ม กลุ่มละ 2 คำถาม

3.3 ครูนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดของเนื้อเรื่องให้นักเรียนดู
หรือให้นักเรียนช่วยกันคิดเป็นแผนภาพโครงเรื่องต่อไป



3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง โดยเติมข้อความที่เป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่อง เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อปรับให้แผนภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 ให้ตัวแทนกลุ่มจับฉลาก เพื่อเสนอผลงานการทำแผนภาพโครงเรื่องเพียงกลุ่มเดียวหน้าชั้น และให้ทุกคนในห้องช่วยกันแต่งเติมเพิ่มข้อความหรือโครงเรื่องให้สมบูรณ์

3.6 ให้กลุ่มที่ยังไม่เสนอโครงเรื่องออกมาเล่าเรื่องตามโครงเรื่องที่ช่วยกันเพิ่มเติมแล้วนั้น

3.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” คือ “คอมพิวเตอร์เกิดจากสมองและความคิดของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องเป็นผู้ควบคุมและกำหนดการ

ใช้งานจากเทคโนโลยีนั้น อย่างสร้างสรรค์และไม่ตกเป็นทาสของความก้าวหน้าเหล่านั้น”

4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน

4.1 ครูแจกบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน ” แล้วให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับ

- ประโยชน์ของไฟฟ้า
- การประหยัดพลังงานไฟฟ้า
- ข้อควรระวังในการใช้ไฟฟ้า

4.2 ให้นักเรียนฝึกอ่านคำยากที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น พลังงานไฟฟ้า เซลล์สุริยะ แบตเตอรี่ เพลาน้ำมันปิโตรเลียม ถ่านลิกไนต์ พลังงานนิวเคลียร์ ค้นหาความหมาย และนำคำมาแต่งประโยคปากเปล่า

4.3 ให้นักเรียนอ่านในใจบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน” แล้วอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เช่น

- การผลิตไฟฟ้า ได้มาจากไหนบ้าง
- สถานที่ผลิตไฟฟ้าอยู่ที่ไหนบ้าง
- เราจะช่วยประหยัดไฟฟ้าได้อย่างไร

4.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันตั้งคำถามและตอบคำถามที่ไม่ซ้ำกัน จากเนื้อเรื่องที่อ่านแล้ว ช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญ แล้วจดบันทึกไว้

4.5 ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน” ตามหัวข้อต่อไปนี้

- การผลิตไฟฟ้า ใช้พลังงานจากอะไรบ้าง
- สถานที่ผลิตอยู่ที่ใด
- การประหยัดไฟฟ้า

โดยให้นักเรียนเขียนตามความเข้าใจและเขียนด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

4.6 ให้นักเรียนคัดเลือกเรื่องที่สรุปได้ดีที่สุดของเพื่อนที่สรุปได้ ไปอ่านให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟังหน้าชั้นเรียน

4.7 ส่งผลงานการเขียนสรุปเรื่องของนักเรียนแต่ละคนให้ครูตรวจ

5. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ การใช้เทคโนโลยีและการประหยัดไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ คำยาก และการค้นหาความหมายของคำ
2. การตั้งคำถามและตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง
3. ตรวจสอบผลงานการเขียนสรุปความจากเนื้อเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ คำยาก
2. พจนานุกรม
3. บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน”

แผนการสอนที่ 22 (กลุ่มทดลองที่ 2)

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

คอมพิวเตอร์เกิดจากสมองและความคิดของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องเป็นผู้ควบคุมและกำหนดการใช้งานจากเทคโนโลยีนั้น ๆ อย่างสร้างสรรค์และไม่ตกเป็นทาสของความก้าวหน้าเหล่านั้น

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียน เรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” และเรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน” แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเนื้อเรื่องได้
2. เล่าเรื่องและเขียนเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเองอย่างถูกต้องและได้ใจความตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

- บทเรียนเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก”
- บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน”

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. เตรียมการอ่าน

1.1 ครูนำภาพคอมพิวเตอร์มาให้ให้นักเรียนดู แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องคอมพิวเตอร์ ถึงลักษณะ การใช้งาน ความจำเป็นในปัจจุบัน

1.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพของเรื่อง ชื่อเรื่อง เพื่อสร้างประสบการณ์ทางภาษาโดยเฉพาะความหมายของคำว่าคอมพิวเตอร์

1.3 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่ และคำยากในบทเรียน ค้นหาความหมายของคำยากจากพจนานุกรม และแต่งประโยคปากเปล่า

ดังนี้

1.4 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน โดยครูเขียนบนกระดานดำ

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” แล้วสามารถ

- บอกเหตุการณ์ตามลำดับได้
- อ่านแล้วบอกสาระของเรื่องได้
- อ่านแล้วตั้งคำถาม ตอบคำถามได้

2. การอ่าน

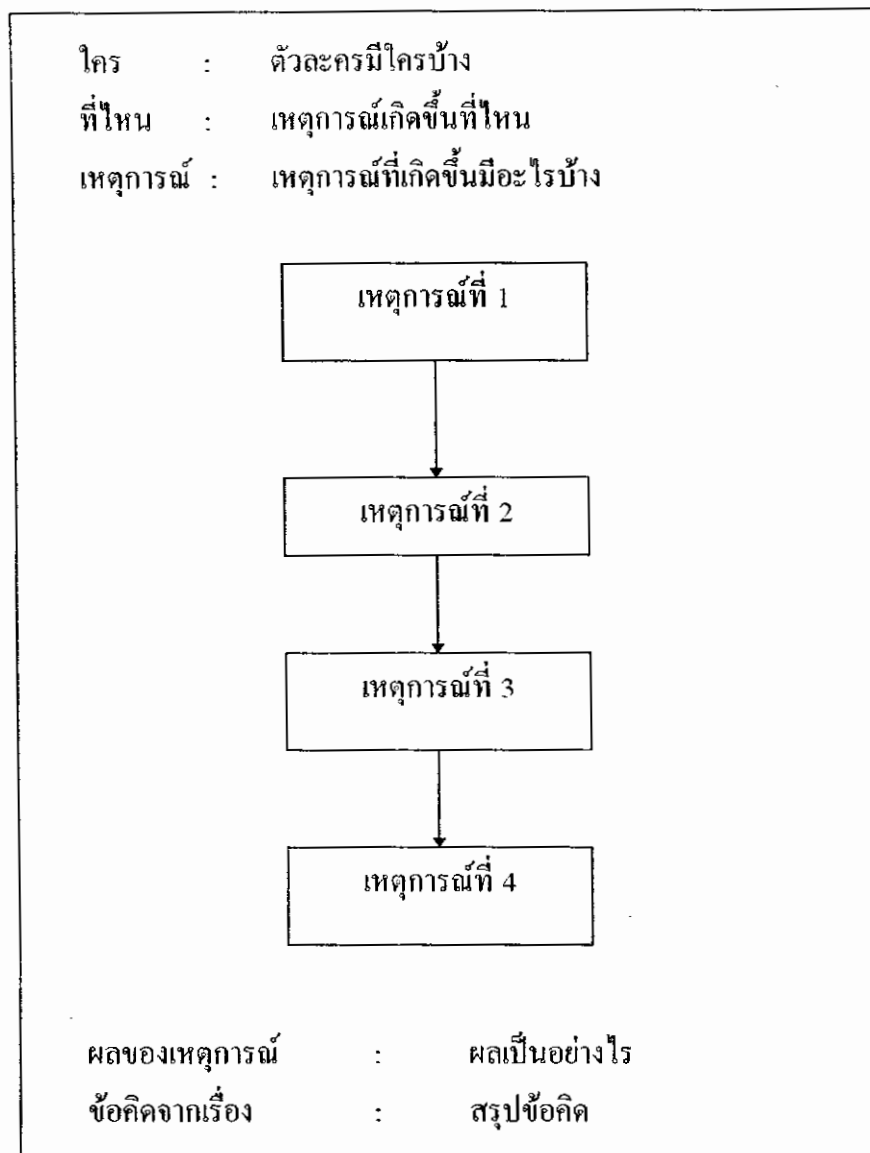
แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน แล้วให้อ่านในใจบทเรียนเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก”

3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน
อย่างไร

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามและตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านกัน ทีละ
กลุ่มจนครบทุกกลุ่ม กลุ่มละ 2 คำถาม

3.3 ครูนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดของเนื้อเรื่องให้นักเรียนดู
หรือให้นักเรียนช่วยกันคิดเป็นแผนภาพโครงเรื่องต่อไปนี้



3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง โดยเติมข้อความที่เป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่อง เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อปรับให้แผนภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 ให้ตัวแทนกลุ่มจับฉลาก เพื่อเสนอผลงานการทำแผนภาพโครงเรื่องเพียงกลุ่มเดียวหน้าชั้น และให้ทุกคนในห้องช่วยกันแต่งเติมเพิ่มข้อความหรือโครงเรื่องให้สมบูรณ์

3.6 ให้กลุ่มที่ยังไม่เสนอโครงเรื่องออกมาเล่าเรื่องตามโครงเรื่องที่ช่วยกันเพิ่มเติมแล้วนั้น

3.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” คือ “คอมพิวเตอร์เกิดจากสมองและความคิดของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องเป็นผู้ควบคุมและกำหนดการ

ใช้งานจากเทคโนโลยีนั้น อย่างสร้างสรรค์และไม่ตกเป็นทาสของความก้าวหน้าเหล่านั้น”

4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน

4.1 ครูแจกบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน ” แล้วให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับ

- ประโยชน์ของไฟฟ้า
- การประหยัดพลังงานไฟฟ้า
- ข้อควรระวังในการใช้ไฟฟ้า

4.2 ให้นักเรียนฝึกอ่านคำยากที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น พลังงานไฟฟ้า เซลล์สุริยะ แบตเตอรี่ เพลา น้ำมันปิโตรเลียม ถ่านลิกไนต์ พลังงานนิวเคลียร์ ค้นหาความหมาย และนำคำมาแต่งประโยคปากเปล่า

4.3 ให้นักเรียนอ่านในใจบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน” แล้วอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เช่น

- การผลิตไฟฟ้า ได้มาจากไหนบ้าง
- สถานที่ผลิตไฟฟ้าอยู่ที่ไหนบ้าง
- เราจะช่วยประหยัดไฟฟ้าได้อย่างไร

4.4 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ครูสร้างขึ้น เพื่อทบทวนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

4.5 ครูตรวจแบบฝึกหัด และนำผลมาให้ นักเรียนดูความก้าวหน้า และความบกพร่องของนักเรียนเอง

5. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับ การใช้เทคโนโลยีและการประหยัดไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ คำยาก และการค้นหาความหมายของคำ
2. การตรวจแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำใหม่ คำยาก
2. พจนานุกรม
3. แบบฝึกหัด
4. บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน”

แบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน” แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. เรื่องที่นักเรียนอ่านนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
 - ก. ช่วยกันประหยัดไฟฟ้า
 - ข. ชี้ให้เห็น คุณ - โทษ ของไฟฟ้า
 - ค. อธิบายขั้นตอนการผลิตไฟฟ้า
 - ง. แนะนำแหล่งพลังงานที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า

2. ประเทศไทยผลิตไฟฟ้าจากแหล่งพลังงานใดบ้าง
 - ก. พลังน้ำ
 - ข. พลังความร้อน
 - ค. พลังกังหันแก๊ส
 - ง. ถูกทุกข้อ

3. ประเทศไทยผลิตไฟฟ้าจากแหล่งพลังงานใดมากที่สุด
 - ก. โรงไฟฟ้าพลังน้ำ ที่เขื่อนศรีนครินทร์
 - ข. ไฟฟ้าพลังความร้อน จากแก๊สธรรมชาติ
 - ค. ใช้เครื่องกังหันแก๊ส ที่หาดใหญ่ จ.สงขลา
 - ง. ผลิตโดยใช้ความร้อนได้พิภพ ที่ จ.เชียงใหม่

4. แหล่งพลังงานใดที่ไม่ได้ใช้ผลิตไฟฟ้าในประเทศไทย
 - ก. ถ่านลิกไนต์
 - ข. น้ำมันเตา
 - ค. พลังงานนิวเคลียร์
 - ง. พลังงานลม

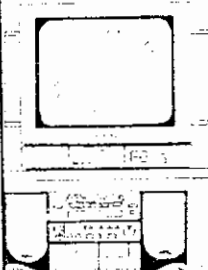
5. ต้องใช้เครื่องมืออะไร มาเปลี่ยนพลังงานจากน้ำ ความร้อน กังหันแก๊ส
- เครื่องสูบน้ำ
 - เครื่องกำเนิดไฟฟ้า
 - หม้อแปลงไฟฟ้า
 - หม้อเบดเตอร์
6. การผลิตไฟฟ้าจากแหล่งใดทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษน้อยที่สุด
- แก๊สธรรมชาติ
 - น้ำ
 - ถ่านลิกไนต์
 - นิวเคลียร์

2. ให้นักเรียนนำตัวอักษรหน้าคำที่กำหนดให้ มาเติมหน้าข้อความในแต่ละข้อที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด

- อ่าวไทย
 - น้ำมันเตา, ถ่านลิกไนต์, แก๊สธรรมชาติ
 - เครื่องกำเนิดไฟฟ้า
 - โรงไฟฟ้าเขื่อนศรีนครินทร์
 - โรงไฟฟ้านิวเคลียร์
- 1) ทำหน้าที่เปลี่ยนพลังงานกลเป็นพลังงานไฟฟ้า
 - 2) เชื้อเพลิงที่ให้พลังงานความร้อนในการผลิตไฟฟ้า
 - 3) แหล่งพลังงานที่ผลิตไฟฟ้าได้มากที่สุด
 - 4) ไม่มีการผลิตในประเทศไทย
 - 5) แหล่งแก๊สธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

3. จากภาพต่อไปนี้ ให้นักเรียนเขียนวิธีใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าให้ประหยัดไฟฟ้า ภาาพละ 4 - 5 ข้อ

ใช้ทีวี-วิทยุ ก็นอย่างไร
จึงจะประหยัด



ปิดจอทีวีเมื่อไม่ดูและถอดปลั๊กเมื่อไม่ใช้
 เลือกชมละครหรือเรื่องสั้นที่ตรงกับห้อง
 ของเราในภาคค่ำโดยจะเสียดำไฟฟ้ามากกว่า
 พิธีกรบรรยาย

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ให้พัดลมให้ประหยัดไฟ



ปิดพัดลมเมื่อไม่ใช้
 ปิดพัดลมก่อนนอน
 ปิดพัดลมก่อนอาบน้ำ
 ปิดพัดลมก่อนนอน

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ใช้เตารีดอย่างไร



- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

วิธีใช้กาต้มน้ำไฟฟ้า
ให้ประหยัดไฟ



ใช้ต้มน้ำทีละน้อย
 ใช้ต้มน้ำที่จำเป็น
 ปิดกาต้มน้ำเมื่อเดือด
 ปิดปลั๊กเมื่อไม่ใช้

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

แผนการสอนที่ 22 (กลุ่มควบคุม)

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

คอมพิวเตอร์เกิดจากสมองและความคิดของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องเป็นผู้ควบคุมและกำหนดการใช้งานจากเทคโนโลยีนั้น ๆ อย่างสร้างสรรค์และไม่ตกเป็นทาสของความก้าวหน้าเหล่านั้น

จุดประสงค์

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียน เรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” และเรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน” แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเนื้อเรื่องได้
2. เล่าเรื่องและเขียนเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเองอย่างถูกต้องและได้ใจความตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

- บทเรียนเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก”
- บทศึกษ้อ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. เตรียมการอ่าน

1.1 ครูนำภาพคอมพิวเตอร์มาให้ให้นักเรียนดู แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องคอมพิวเตอร์ ถึงลักษณะ การใช้งาน ความจำเป็นในปัจจุบัน

1.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพของเรื่อง ชื่อเรื่อง เพื่อสร้างประสบการณ์ทางภาษาโดยเฉพาะความหมายของคำว่าคอมพิวเตอร์

1.3 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่ และคำยากในบทเรียน ค้นหาความหมายของคำยากจากพจนานุกรม และแต่งประโยคปากเปล่า

ดังนี้

1.4 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน โดยครูเขียนบนกระดานดำ

เมื่อนักเรียนอ่านในใจบทเรียนเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” แล้วสามารถ

- บอกเหตุการณ์ตามลำดับได้
- อ่านแล้วบอกสาระของเรื่องได้
- อ่านแล้วตั้งคำถาม ตอบคำถามได้

2. การอ่าน

แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน แล้วให้อ่านในใจบทเรียนเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก”

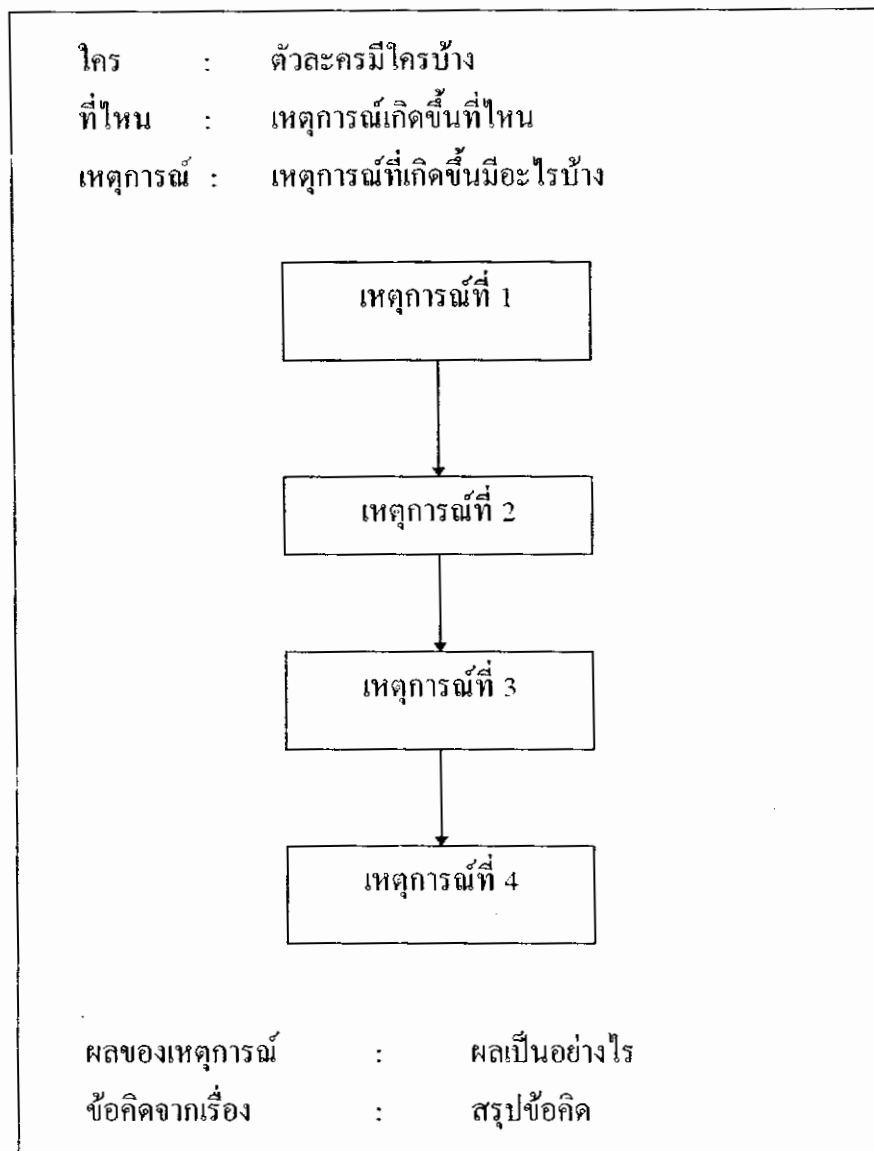
3. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามและตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านกัน ทีละกลุ่ม

จนครบทุกกลุ่ม กลุ่มละ 2 คำถาม

3.3 ครูนำเสนอแผนภาพโครงเรื่องที่ไม่มีรายละเอียดของเนื้อเรื่องให้นักเรียนดู หรือให้นักเรียนช่วยกันคิดเป็นแผนภาพโครงเรื่องต่อไปนี้



3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง โดยเติมข้อความที่เป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่อง เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อปรับให้แผนภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 ให้ตัวแทนกลุ่มจับฉลาก เพื่อเสนอผลงานการทำแผนภาพโครงเรื่องเพียงกลุ่มเดียวหน้าชั้น และให้ทุกคนในห้องช่วยกันแต่งเติมข้อความหรือโครงเรื่องให้สมบูรณ์

3.6 ให้กลุ่มที่ยังไม่เสนอโครงเรื่องออกมาเล่าเรื่องตามโครงเรื่องที่ช่วยกันเพิ่มเติมแล้วนั้น

3.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” คือ “คอมพิวเตอร์เกิดจากสมองและความคิดของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องเป็นผู้ควบคุมและกำหนดการ

ใช้งานจากเทคโนโลยีนั้น อย่างสร้างสรรค์และไม่ตกเป็นทาสของความก้าวหน้าเหล่านั้น”

4. กิจกรรมหลังการอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียน

4.1 ครูแจกบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน ” แล้วให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับ

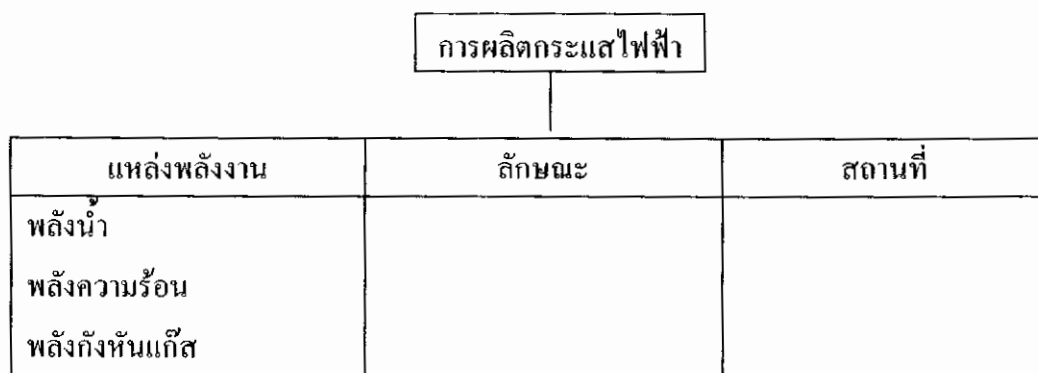
- ประโยชน์ของไฟฟ้า
- การประหยัดพลังงานไฟฟ้า
- ข้อควรระวังในการใช้ไฟฟ้า

4.2 ให้นักเรียนฝึกอ่านคำยากที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง เช่น พลังงานไฟฟ้า เซลล์สุริยะ แบตเตอรี่ เพลาน้ำมันปิโตรเลียม ถ่านลิกไนต์ พลังงานนิวเคลียร์ ค้นหาความหมาย และนำคำมาแต่งประโยคปากเปล่า

4.3 ให้นักเรียนอ่านในใจบทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน” แล้วอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เช่น

- การผลิตไฟฟ้า ได้มาจากไหนบ้าง
- สถานที่ผลิตไฟฟ้าอยู่ที่ไหนบ้าง
- เราจะช่วยประหยัดไฟฟ้าได้อย่างไร

4.4 ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เกี่ยวกับการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยสร้างเป็นแผนภาพโครงเรื่องแบบแยกแยะ ดังนี้



4.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนกลุ่มคำ ประโยค ตามเนื้อเรื่อง เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง เพื่อปรับแผนภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.6 ให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่ม นำเสนอแผนภาพโครงเรื่อง และอธิบายเนื้อหาตามแผนภาพโครงเรื่อง ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

5. ขั้นสรุป

ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ การใช้เทคโนโลยีและการประหยัดไฟฟ้า ในชีวิตประจำวันที่ถูกต้องและเหมาะสม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านคำใหม่ คำยาก การแต่งประโยค
2. การอธิบายแผนภาพโครงเรื่อง
3. การอภิปรายข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ คำยาก
2. ทงนอนุกรม
3. บทฝึกอ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ไฟฟ้ามาจากไหน”

แผนการสอนที่ 23

วิชาภาษาไทย

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านและเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ คำที่มี รร (ร หัน) ได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการใช้ภาษาไทย

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถ

1. เขียนและอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ได้ถูกต้อง
2. นำตัวที่มีการ์นต์มาแต่งประโยคได้
3. เขียนและอ่านคำที่มี รร ได้ถูกต้อง
4. นำคำที่มี รร มาแต่งประโยคได้

เนื้อหา

- การอ่าน เขียน และแต่งประโยคคำที่มีตัวการ์นต์
- การอ่าน เขียน และแต่งประโยคคำที่มี รร (ร หัน)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูนำบัตรคำที่มีตัวการ์นต์ เช่น จันท์ เสาร์ สวรรค์ สัตว์ องค์กร และบัตรคำที่มี รร เช่น บรรทัด กรรไกร กรรม สรรพ มาให้นักเรียนอ่าน

1.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ตัวการ์นต์ และตัว รร

2. ช้่นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษา เรื่อง คำที่มีตัวการ์นต์ จากหนังสือเรียนภาษาไทย

หน้า 178 ดังนี้

เครื่องหมาย ๔ เรียกว่า ไม้ทัณฑฆาต ตัวอักษรที่มี ไม้ทัณฑฆาต กำกับเรียกว่า ตัวการันต์ การอ่านจะไม่อ่านออกเสียงอักษรตัวนั้น บางครั้งเขียน ๔ ลงบนทั้งพยัญชนะ และสระก็มี เช่น สิทธิ

2.2 ให้นักเรียนอ่านคำที่มีตัวการันต์ จากหนังสือเรียน เช่น กษัตริย์ ประยูคต์ เสาร์ ยักษ์ ฯลฯ แล้วให้นักเรียนสังเกตเครื่องหมาย ๔ (ทัณฑฆาต) บนพยัญชนะของแต่ละคำ

2.3 ให้นักเรียนนำคำที่มีตัวการันต์จากแบบฝึกอ่านมาแต่งประโยค โดยเขียนประโยค ลงบนกระดาษคำ คำละ 1 ประโยค แล้วคัดประโยคเหล่านั้นลงในสมุดโดยขีดเส้นใต้คำที่มีการันต์ ด้วย

2.4 ให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาเรื่อง การอ่านคำที่มี รร จากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 179 ดังนี้

“รร” เรียกว่า ร หัน เมื่อประสมพยัญชนะตัวใดอ่านออกเสียง อัน เช่น บรร อ่านว่า บัน เมื่อมีตัวสะกดให้อ่านออกเสียงมีตัวสะกด เช่น กรรม อ่านว่า กำ

2.5 ให้นักเรียนอ่านคำที่มี รร และอ่านประโยคที่มี รร จากหนังสือภาษาไทย หน้า 179 โดยอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

2.6 ให้นักเรียนนำคำที่มี รร จากแบบฝึกอ่านมาแต่งประโยค คำละ 1 ประโยค ลงในสมุด โดยขีดเส้นใต้คำที่มี รร ด้วย

3. ขั้นสรุป

3.1 นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของตัวการันต์และหลักการอ่านคำที่มี รร (ร หัน) อีกครั้ง

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 8 ข้อ 5 - 9

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านความรู้ทางภาษาเรื่องตัวการันต์ และคำที่มี รร (ร หัน)
2. ตรวจการแต่งประโยค
3. ตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำที่มีตัวการ์ตูน
2. บัตรคำที่มี รร (ร หัน)
3. แบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 24

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 8 คาบ

ความคิดรวบยอด

คอมพิวเตอร์เกิดจากสมองและความคิดของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องเป็นผู้ควบคุมและกำหนดการใช้งานจากเทคโนโลยีนั้น ๆ อย่างสร้างสรรค์ และไม่ตกเป็นทาสของความก้าวหน้าเหล่านั้น

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียน เรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก” ได้ชัดเจนถูกต้อง

เนื้อหา

การอ่านออกเสียงบทเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนเกี่ยวกับหลักในการอ่านออกเสียงที่คิดว่าจะต้องประกอบไปด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- ต้องอ่านให้คล่อง ไม่ติดตะกุกตะกัก
- ต้องอ่านออกเสียงคำให้ถูกต้อง
- ต้องอ่านออกเสียงถ้อยคำให้ชัดเจน
- ต้องรู้จักเน้นหนักเบาเสียงให้เป็นไปตามเรื่องที่อ่าน
- เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง
- ต้องไม่อ่านตกเติม และตู่ตัว

2. ขั้นสอน

2.1 ครูอ่านออกเสียงหรือให้นักเรียนที่อ่านออกเสียงที่ดีที่สุดในระดับชั้นเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก ให้นักเรียนในชั้นฟังเป็นตัวอย่างประมาณ 1 - 2 ย่อหน้า

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้ฝึกอ่านออกเสียงกันเอง โดยจะแบ่งกันอ่านเป็นตอน ๆ หรือเป็นย่อหน้า หรือผลัดกันอ่านตามบทของตัวละคร ซึ่งมีดังนี้

- ครูเมธี, วาที, วันชนะ, ไกรภพ, กรองแก้ว, เจ้าหน้าที่ประจำอาคารโลกศีกคำบรรพ์, เจ้าหน้าที่ประจำอาคารท่องแดนอวกาศ, เจ้าหน้าที่ประจำอาคารโลกยุคปัจจุบัน
- สำหรับผู้บรรยายอาจให้นักเรียนอ่านหลายคนเนื่องจากมีบทอ่านยาว
- ขณะที่นักเรียนอ่านอาจมีการบันทึกเสียงอ่านไว้ด้วย เพื่อนนำมาใช้เปิดในการวิจารณ์การอ่าน

2.3 ให้นักเรียนวิจารณ์การอ่านของผู้อ่านแต่ละคนในกลุ่มว่าดีหรือบกพร่องอย่างไร เพื่อให้ผู้อ่านจะได้ไปปรับปรุงตนเองและผู้ฟังจะได้นำไปปฏิบัติในโอกาสต่อไป

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูดี - ชม และให้ข้อเสนอแนะในการอ่านออกเสียงของนักเรียน เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติในการอ่านครั้งต่อไป

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 8 ข้อ 10 - 11

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฝึกอ่านออกเสียงของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. พิจารณาจากการอ่านออกเสียงของนักเรียนแต่ละคนว่าเข้าหลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงที่ดีหรือไม่
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัดภาษาไทย

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป. 4
2. เครื่องบันทึกเสียง

แผนการสอนที่ 25

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเรียบเรียงประโยคเพื่อสื่อความหมาย เป็นการประยอกตั้งแต่สองประโยคขึ้นไป มาเรียงต่อกัน เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของประโยค และยังทำให้ได้ประโยคที่สละสลวยอีกด้วย

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถนำคำเชื่อมประโยคมาใช้ในการเรียบเรียงประโยคเพื่อสื่อความหมาย ได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

เนื้อหา

- การเรียบเรียงประโยคเพื่อสื่อความหมาย

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำแถบประโยคที่มีคำเชื่อมต่อไปนี้มาเสียบในกระเป่าพวงให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อม ๆ กัน

1. พอฝนตกฉันก็นอน

2. ปีนี้น้ำในเขื่อนมีน้อยเนื่องจากฝนไม่ค่อยตก

3. พ่อชอบฟังเพลงไทยสากลแต่แม่ชอบฟังเพลงลูกทุ่ง

4. เขาชอบไปทัศนศึกษา วันพรุ่งนี้ก็จะไปชมท้องฟ้าจำลองอีก

2. ขั้นสอน

- 2.1 ให้นักเรียนอ่านข้อความในกรอบสี่เหลี่ยม จากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 181 และอ่านประโยคได้ข้อความ
- 2.2 ให้นักเรียนสังเกตคำเชื่อมประโยคที่ลำดับเหตุการณ์ บอกเหตุผล หรือความขัดแย้ง โดยขีดเส้นใต้คำเชื่อมไว้
- 2.3 ครูนำแถบประโยคที่ใช้นำเข้าสู่บทเรียนมาให้นักเรียนอ่านอีกครั้งหนึ่ง และให้นักเรียนหาคำเชื่อมประโยคทั้ง 4 ประโยคนั้น
- 2.4 ให้นักเรียนช่วยกันหาว่าประโยคทั้ง 4 ประโยค มีคำเชื่อมเพื่อบอกอะไรแก่ผู้อ่าน
 - พอฝนตกฉันก็นอน (บอกลำดับเหตุการณ์)
 - ปีนี้น้ำในเขื่อนมีน้อยอันเนื่องจากฝนไม่ค่อยตก (บอกเหตุผล)
 - พ่อชอบฟังเพลงไทยแต่แม่ชอบฟังเพลงลูกทุ่ง (บอกความขัดแย้ง)
 - เขาชอบไปทัศนศึกษา วันพรุ่งนี้ก็จะไปชมท้องฟ้าจำลองอีก (บอกขยายความ)
- 2.5 ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคที่มีคำเชื่อม เพื่อบอกลำดับเหตุการณ์ บอกเหตุผล บอกความขัดแย้ง และบอกความขยาย โดยให้นักเรียนออกมาเขียนประโยคบนกระดานดำ
- 2.6 ให้นักเรียนช่วยกันตรวจประโยคว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องให้ช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง
- 2.7 ให้นักเรียนคัดเลือกประโยคที่ช่วยกันแต่งบนกระดานมาส่งครู โดยคัดมาคนละ 10 ประโยค

3. ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 8 ข้อ 13 - 14

การวัดและประเมินผล

1. พิจารณาการหาคำเชื่อมประโยคของนักเรียน
2. พิจารณาการแต่งประโยค โดยใช้คำเชื่อมของนักเรียน
3. ตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบประโยค
2. กระดาษแผ่น

แผนการสอนที่ 26

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเขียนสรุปเรื่องเป็นการสรุปความคิดสำคัญจากเรื่องที่ฟังหรืออ่านเป็นข้อความสั้น ๆ เพื่อให้ผู้อ่านทราบ

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนสรุปสาระสำคัญหรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน โดยใช้ภาษาของตนเองได้

เนื้อหา

การเขียนสรุปเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการเขียนว่ามีการเขียนอยู่หลายประเภท เช่น การเขียนอธิบาย การเขียนบันทึก การเขียนเล่าเรื่อง ฯลฯ มีการเขียนอย่างหนึ่งเป็นการเขียนสั้น ๆ เอาแต่ใจความสำคัญของเรื่องมาเขียน เรียกว่า “การเขียนสรุปเรื่อง”

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านข้อความเรื่องการเขียนสรุปเรื่องในกรอบสี่เหลี่ยมและตัวอย่างจากหนังสือภาษาไทย หน้า 181 - 182

2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายถึงประเด็นสำคัญในการเขียนสรุปเรื่องว่า จะต้องสามารถตอบคำถามต่อไปนี้ได้ คือ

- เป็นการกล่าวถึงเรื่องใด
- ความโดยย่อว่าอย่างไร (ใจความสำคัญของเรื่อง)

2.3 ให้นักเรียนไปสรุปใจความสำคัญของข้อความ หรือข่าวจากหนังสือพิมพ์มาส่งครูคนละ 2 ข้อความ

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงวิธีการเขียนสรุปเรื่องที่ตีพิมพ์ครั้งหนึ่ง
- 3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 8 ข้อ 15

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายสรุปประเด็นในการเขียนสรุปเรื่อง
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนสรุปเรื่อง
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บทความ ข่าว จากวารสารหรือหนังสือพิมพ์
2. แบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 27

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 8 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอภิปรายกลุ่มเป็นการประชุมปรึกษาหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งถือเป็นการระดมความคิดอีกวิธีหนึ่ง

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นโดยการอภิปรายกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหา

การอภิปรายกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูนำภาพการเปิดอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎรมาให้นักเรียนดู แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพ ดังนี้

- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ใด
- ใครเป็นผู้ร่วมอภิปราย
- เป็นการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องใด

2. ขั้นสอน

2.1 ให้นักเรียนอ่านความรู้เรื่องการอภิปรายกลุ่มจากหนังสือเรียนภาษาไทย หน้า 183 แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดดำเนินการอภิปรายกลุ่มให้นักเรียนฟัง ตั้งแต่เริ่มจนจบการอภิปราย

2.2 ให้นักเรียนเสนอหัวข้อที่จะนำมาใช้ในการอภิปรายในชั้นเรียนให้ได้หัวข้อเท่ากับจำนวนกลุ่ม

2.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละไม่เกิน 10 คน ให้ส่งตัวแทนมาจับฉลากหัวข้อที่จะอภิปราย

2.4 ในแต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการแล้วจัดดำเนินการอภิปรายกลุ่มตามหัวข้อที่จับฉลากได้

2.5 ในแต่ละกลุ่มออกมาเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน โดยให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือซักถามได้ เสร็จแล้วให้ส่งรายงานการอภิปราย

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูสรุปผลการอภิปรายของนักเรียนแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์การอภิปรายของนักเรียนแต่ละกลุ่มว่าดี หรือมีข้อบกพร่องที่ควรจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

3.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 8 ข้อ 12 - 15

การวัดและประเมินผล

1. พิจารณาการจัดอภิปรายกลุ่มของนักเรียน
2. การเสนอผลการอภิปรายกลุ่มของนักเรียน
3. ตรวจรายงานผลการอภิปรายกลุ่ม
4. ตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพการอภิปรายในสภาพผู้แทนราษฎร

แผนการสอนที่ 28

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเขียนเรื่องขึ้นใหม่ตามแนวความคิดในบทเรียนเป็นการเสริมสร้างจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องใหม่ตามแนวความคิดจากบทเรียนเรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรักได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องใหม่ตามแนวความคิดที่ได้จากบทเรียน เรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

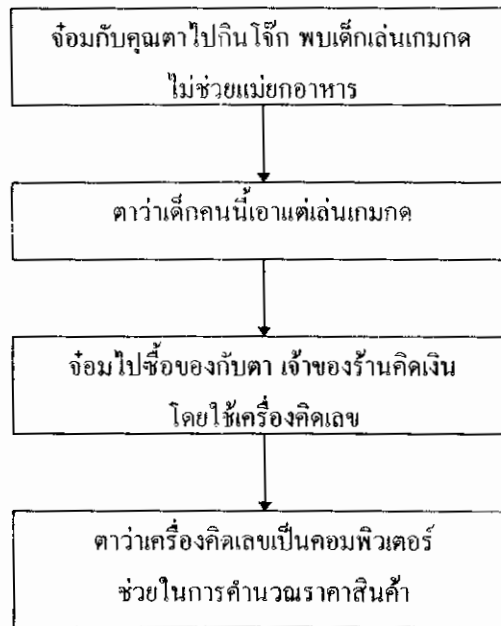
ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนแนวคิดที่ได้จากบทเรียน เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก โดยเขียนบนกระดานดำ ดังนี้ “การใช้เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตนั้น ต้องใช้เทคโนโลยีอย่างฉลาดและสร้างสรรค์ มนุษย์จะต้องควบคุมเทคโนโลยีนั้นจะไม่ตกเป็นทาสของเทคโนโลยี” แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวคิดนี้

2. ชี้นสอน

2.1 ครูนำแผนภาพโครงเรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก มาติดบนกระดานดำแล้วอธิบายให้นักเรียนฟังเพื่อทบทวนเนื้อเรื่องในบทเรียน

2.2 ครูสนทนากับนักเรียนถึงประสบการณ์ของนักเรียนที่เคยสัมผัสกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือคอมพิวเตอร์ แล้วให้นักเรียนคิดเรื่องลงในแผนภาพโครงเรื่อง ตัวอย่างเช่น

ใคร : จ๋อม คุณตา
 สถานที่ : ตลาด
 เหตุการณ์ : ใครทำอะไร อย่างไร



ผลของเหตุการณ์ : เทคโนโลยีถ้าใช้เป็นจะเป็นประโยชน์ ถ้าใช้ไม่เป็น
 จะไม่เกิดประโยชน์

ข้อคิดจากเรื่อง : เทคโนโลยีทันสมัยให้ประโยชน์ต่อมนุษย์ ถ้ามนุษย์จะรู้จัก
 ใช้ และควบคุมการใช้ให้ถูกทาง

2.3 ให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง แล้วให้นักเรียนแต่งเรื่องตาม
 โครงเรื่องนั้นด้วยสำนวนภาษาของตนเอง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องมาด้วย เสร็จแล้วนำมาส่งครู

3. ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละคนสรุปแนวคิดที่ได้จากเรื่องที่ตนเองเขียน

การวัดและประเมินผล

1. พิจารณาจากการเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภาพโครงเรื่อง

แผนการสอนที่ 29

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอย่างมีเหตุผลเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการใช้ภาษาไทย

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องในบทเรียนได้อย่างมีเหตุผล

เนื้อหา

การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน เรื่อง “คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ในด้านต่าง ๆ

2. ชี้นสอน

2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากเลือกหัวข้อเรื่อง เพื่อนำไปช่วยกันคิดหาคำตอบ ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้

- กลุ่ม 1 ทำไมจึงสร้างอาคารโลกศีกดาบรรพ์ลักษณะเหมือนถ้ำ
- กลุ่ม 2 นกยักษ์ และไดโนเสาร์ในปัจจุบันมีหรือไม่ เพราะเหตุใด
- กลุ่ม 3 ทำไมสิ่งของในอวกาศจึงไม่มีน้ำหนัก
- กลุ่ม 4 ทำไมหุ่นยนต์จึงทำงานได้
- กลุ่ม 5 คอมพิวเตอร์เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ในปัจจุบันอย่างไร

2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบหน้าชั้นเรียน แล้วให้เพื่อน ๆ ในชั้นช่วยกันพิจารณาคำตอบของแต่ละกลุ่มว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องให้ช่วยกันคิดหาคำตอบที่ถูกต้อง

2.3 ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในสมุด

3. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคำตอบที่ถูกต้องของแต่ละกลุ่ม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการช่วยกันคิดหาคำตอบของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. พิจารณาจากการตอบคำถามของนักเรียน

แผนการสอนที่ 30

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อนรัก

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การใช้โทรศัพท์เป็นการติดต่อรับส่งข่าวสารที่รวดเร็ว จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องฝึกการใช้โทรศัพท์ให้ถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถ

1. ใช้เครื่องรับโทรศัพท์ได้
2. ใช้ภาษาพูดทางโทรศัพท์ได้อย่างสุภาพ

เนื้อหา

การพูดโทรศัพท์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชุ้่นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูนำเครื่องโทรศัพท์มาให้แก่นักเรียนดู แล้วสนทนาเกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์ว่า นักเรียนเคยมีประสบการณ์ในการใช้อย่างไรบ้าง

2. ขั้นสอน

2.1 ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักลักษณะของโทรศัพท์ซึ่งมี 2 ระบบ คือ ระบบหมุน และระบบกดปุ่มหมายเลข ลักษณะของโทรศัพท์ทั่ว ๆ ไปจะประกอบด้วย หน้าปัดตัวเลข ที่วางหู และหูโทรศัพท์ (หูโทรศัพท์ข้างที่ติดกับสายใช้สำหรับพูด ส่วนอีกข้างหนึ่งใช้สำหรับฟัง)

2.2 ครูอธิบายวิธีการใช้โทรศัพท์ให้นักเรียนฟังซึ่งมีดังนี้

- ก่อนใช้โทรศัพท์ เตรียมเลขหมายโทรศัพท์ของผู้ที่จะติดต่อไว้ให้ถูกต้องหรือ
- ตรวจสอบเลขหมายโทรศัพท์ที่ต้องการโทรศัพท์ไปถึงในสมุดรายนามใช้โทรศัพท์เล่มล่าสุด
- หากเป็นเลขหมายติดตั้งใหม่ ไม่มีในสมุดสอบถามไปที่ 13

- จดชื่อหมายเลขที่เรียกประจำบ่อยครั้งไว้ในสมุดส่วนตัวจะช่วยให้ติดต่อได้สะดวกรวดเร็ว
- ยกหูฟัง โปรดฟังสัญญาณให้เรียกซึ่งจะดังโอดเป็นจังหวะยาวติดต่อกันทุกครั้ง ก่อนต่อเลขหมายที่ต้องการจะทำให้ต่อโทรศัพท์ได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด
- เพื่อให้ต่อโทรศัพท์ ได้ถูกต้องไม่ผิดพลาดไม่ควรใช้อุปกรณ์อย่างอื่นแทนนิ้วมือ
- เมื่อต่อเลขหมายได้ครบแล้วคอยฟังสัญญาณ หากเครื่องที่เรียกไปกำลังใช้พูดอยู่จะได้ยิน “สัญญาณไม่ว่าง” ซึ่งเป็นจังหวะดังโอดอยู่ 0.5 วินาที และเงียบ 0.5 วินาที สลับกันให้วางหูสักครู่ค่อยเรียกใหม่
- ถ้าเครื่องที่เรียกไปว่าง จะได้ยิน “สัญญาณว่าง” ซึ่งดังโอดเป็นจังหวะ 1 วินาทีเงียบ 4 วินาที สลับกันไปให้รอสัก
- แจ้งเลขหมายของท่านทันทีที่ได้รับโทรศัพท์
- อย่าใช้โทรศัพท์นานเกินควรผู้มีธุระด่วนกับท่านจะติดต่อด้วยไม่ได้
- พูดเสร็จแล้ว วางหูให้เรียบร้อยควรวางหูโทรศัพท์เบา ๆ เพราะอีกฝ่ายหนึ่งอาจยังถือหูฟังอยู่

2.3 ให้นักเรียนจับคู่ฝึกสนทนาทางโทรศัพท์ โดยผลัดกันเป็นคนตอบรับสัญญาณเรียกจากโทรศัพท์ และเป็นคนเริ่มต้นการพูดทางโทรศัพท์

2.4 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 8 ข้อ 18 - 19

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนช่วยกันสรุปวิธีใช้เครื่องโทรศัพท์อีกครั้งหนึ่ง

การวัดและประเมินผล

1. พิจารณาการใช้เครื่องโทรศัพท์
2. การใช้ภาษาพูดทางโทรศัพท์

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องโทรศัพท์
2. สมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์

ภาคผนวก จ

รายชื่อคณะผู้เชี่ยวชาญ

คณะผู้ตรวจสอบแบบทดสอบและแผนการสอน

- | | |
|-------------------------------|--|
| 1. ดร.วิไล ชิมวงศ์ | ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา |
| 2. อาจารย์มานะ สังข์สุทธิพงษ์ | ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา |
| 3. อาจารย์มานพ จังหวัดกลาง | ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา |
| 4. อาจารย์ปัทมาภรณ์ รักนุ้ม | อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนชุมชนโคกสวาย อำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา |
| 5. อาจารย์แพรวพรรณ แพงทรัพย์ | อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนบ้านหนูก อำเภอขามสะแกแสง
จังหวัดนครราชสีมา |

คณะผู้ตรวจเรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการฝึกอ่านเพิ่มเติม

- | | |
|------------------------------|---|
| 1. อาจารย์ปัทมาภรณ์ รักนุ้ม | อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนชุมชนโคกสวาย อำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา |
| 2. อาจารย์แพรวพรรณ แพงทรัพย์ | อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนบ้านหนูก อำเภอขามสะแกแสง
จังหวัดนครราชสีมา |
| 3. อาจารย์สุกัญญา สามปรู | อาจารย์ 1 ระดับ 4
โรงเรียนบ้านลำพะเนียง กิ่งอำเภอโนนแดง
จังหวัดนครราชสีมา |
| 4. อาจารย์ประภาภรณ์ รักกุศล | อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนบ้านตะคร้อ อำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา |
| 5. อาจารย์มณฑา บุญช่วยชู | อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนบึงคำคู อำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา |

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวสกุณา เปลี่ยนกลาง
เกิด 18 สิงหาคม 2513
สถานที่เกิด อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 144 หมู่ที่ 5 ตำบลด่านจาก
อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา 30220
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบึงคำคู ตำบลบัลลังค์ อำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2536 ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) จากวิทยาลัยครูนครราชสีมา
พ.ศ.2541 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ
การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

บทคัดย่อ
ของ
สกุณา เปลี้นกลาง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
กุมภาพันธ์ 2541

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาไทย ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนอ่านให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนบ้านขาม (ศรีรัฐประชานุเคราะห์) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 2 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน กลุ่มละ 29 คน แบบแผนการวิจัยเป็นรูปแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 90 คาบ คาบละ 20 นาที ทำการสอนวันละ 3 คาบ เป็นเวลา 6 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แผนการสอนกลุ่มละ 30 แผน แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.853 และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .720 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่องมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF PRATHOMSAKSA IV STUDENTS' READING COMPREHENSION
AND INTEREST IN LEARNING THAI LANGUAGE TRAINED THROUGH
SUMMARY WRITING, LESSON EXERCISES
AND STORY MAPPING

AN ABSTRACT

BY

SAKUNA PLIANKLANG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education Degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University

February 1998

The Purpose of this research was to compare the reading comprehension and the interest in learning Thai language of Prathomsaksa IV students which were trained through summary writing, lesson exercises and story mapping.

The sample was Prathomsaksa IV students in the first semester of Academic years 2540 (1997 A.D.) from Bankham (Srinatphachanukrao) school, Khamsakaesang District, Nakronratchasima Province. The sample was selected by using purposive sampling and equally assigned into 2 experimental and control groups, with 29 students in each. The research design was the randomized - control - group pretest - posttest design. Each group was taught for 90 periods of 20 minutes each, 3 periods a day for 6 weeks.

The instruments used for experiment included 30 lesson plans, the reading comprehension objective test comprising 30 items : the test was a multiple choices type with four alternatives with 0.853 reliability, and the Thai language learning interest questionnaire was five - level - rating scale comprising 20 items with .720 reliability. The data were analyzed by One - way Analysis of Variance.

The research finding revealed that :

1. The reading comprehension of the students trained by the summary writing, lesson exercises and story mapping was significantly different at the .01 level.
2. The interest in learning Thai language of the students trained by the summary writing, lesson exercises and story mapping was significantly different at the .01 level.